

NR 2

'98

15 październik 1998

BIULETYN

URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

NR 2 (1) 15 październik 1998 ISSN 1506-090X cena zł 9,-

w numerze m. in.:

- Akty wykonawcze do Prawa energetycznego
- Pierwsze koncesje
 - udzielone koncesje
 - podmioty ubiegające się o koncesje
 - przyznane promesy koncesyjne
- Naturalni sprzymierzeńcy

Urząd Regulacji Energetyki

00-872 Warszawa, ul. Chłodna 64

Prezes	tel. 66-16-302 (sekretariat) fax 66-16-300
Wiceprezes	tel. 66-16-202 (sekretariat) fax 66-16-200
Dyrektor Generalny	tel. 66-16-102 (sekretariat) fax 66-16-106
Sekretariat Urzędu	tel. 66-16-107 fax 66-16-106
Departament Koncesji	tel. 66-16-306 fax 66-16-319
Departament Nadzoru i Kontroli Jakości	tel. 66-16-232 fax 66-16-225 (sekretariat)
Departament Taryf	tel. 66-16-210 fax 66-16-219
Departament Planów i Analiz	tel. 66-16-238 fax 66-16-235
Biuro Prawne	tel. 66-16-118 fax 66-16-134
Biuro Informatyki	tel. 66-16-163 fax 66-16-172
Biuro Komunikacji Społecznej i Informacji	tel. 66-16-222 fax 66-16-224
Biuro Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej	tel. 66-16-315 fax 66-16-321
Biuro Kadr, Szkolenia i Organizacji	tel. 66-16-116 fax 66-16-137
Biuro Administracyjno-Budżetowe	tel. 66-16-155 fax 66-16-177

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy!

Przekazujemy Państwu drugi numer Biuletynu URE. Pewnym zaskoczeniem może być potężna porcja aktów wykonawczych do Prawa energetycznego. Bez rozporządzeń ministerialnych zasady regulacji byłyby jednak pustym hasłem. Mechanizm regulacji przewiduje przede wszystkim udzielenie koncesji przedsiębiorstwom energetycznym z urzędu, a w dalszej kolejności na wniosek zainteresowanych podmiotów gospodarczych. 31 lipca br. Prezes URE przyznał pierwszą koncesję, następnych przybywa w postępie arytmetycznym. Udzielone zostały także pierwsze promesy koncesyjne dla podmiotów gospodarczych zamierzających podjąć działalność w sektorze. Doświadczeniami z dotychczasowego przebiegu procesu koncesyjnego dzieli się na naszych łamach Elżbieta Niebisz, dyr. Departamentu Koncesji.

Z rozmowy z prof. dr Anną Fornalczyk, była szefową Urzędu Antymonopolowego, nasuwają się wnioski dotyczące konieczności bliższej współpracy URE z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Ci naturalni sprzymierzeńcy w walce z praktykami monopolistycznymi mogą wspólnie zadbać o równoważenie interesów przedsiębiorstw oraz indywidualnych odbiorców energii.

Urząd Regulacji Energetyki doczekał się nowej siedziby, zostały utworzone wszystkie jednostki organizacyjne w centrali Urzędu, powołany też został nowy Oddział Terenowy w Szczecinie. Każdy tydzień przynosi kolejne praktyczne dokonania regulatora, nowej instytucji w polskiej praktyce gospodarczej.

Choć nie ma jeszcze formalnych rozstrzygnięć trwa publiczna dyskusja wokół projektowanych warunków uwolnienia cen ciepła i energii elektrycznej. Rośnie społeczne zainteresowanie pierwszymi decyzjami regulacyjnymi Prezesa URE i działalnością Urzędu. Naszej codziennej pracy przyglądają się przedstawiciele przedsiębiorstw energetycznych i mass-mediów. Urząd działa przy otwartej kurtynie, dba o przejrzyste i zrozumiałe zasady działania, której rezultatami są dokonująca się transformacja gospodarcza sektora, poprawa efektywności ekonomicznej, a także polepszenie standardów obsługi klientów.

Biuro Komunikacji Społecznej i Informacji URE.

SPIS TREŚCI

Ustawa o zmianie ustawy...	2
Decyzje Prezesa URE	29
Naturalni sprzymierzeńcy	
- Rozmowa	
z prof. dr hab. Anną Fornalczyk	30
Pierwsze koncesje	32
Zróźnicowanie kosztów wytwarzania energii cieplej...	39
System statystyki energetycznej w Polsce	44
Brytyjskie doświadczenia regulacyjne	46
Amerykańskie doświadczenia regulacyjne	48

BIULETYN URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

Wydawca: Urząd Regulacji Energetyki

Redaguje: Biuro Komunikacji Społecznej i Informacji URE

Adres redakcji: 00-872 Warszawa, ul. Chłodna 64, tel. 661 62 22, fax 661 62 24

Skład i łamanie: PPH ROZALIN, 00-685 Warszawa, ul. Poznańska 21/55

Druk: „Sigma NOT” Sp. z o. o., Warszawa, ul. Ratuszowa 11

Nakład: 3000 egzemplarzy. ISSN 1506-090X Cena zł 9,-

Materiały fotograficzne wykorzystano za zgodą właścicieli praw autorskich. Informacji o warunkach prenumeraty udzielamy pod numerem tel. (022) 661 62 22

Ustawa o zmianie ustawy...

USTAWA

z dnia 2 lipca 1998 r.

o zmianie ustawy - Prawo energetyczne.

Art. 1. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042) w art. 69 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 wyrazy „oraz właściwi ministrowie zachowują prawo do ustalania taryf w odniesieniu do paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła na zasadach i trybie określonych w ustawie, o której mowa w art. 59“ zastępuje się wyrazami „zachowuje prawo do ustalania taryf w odniesieniu do paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła na zasadach i w trybie określonych w ustawie, o której mowa w art. 59, oraz ustala zakres i wysokość opłat za nielegalny pobór paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła“;
- 2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
„1a. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, ustali zakres i wysokość opłat za nielegalny pobór paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła.

1b. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1a, powinno ustalać szczególne rodzaje przypadków zaliczanych do nielegalnego pobierania paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła, sposób obliczania lub wysokość opłat za nielegalny pobór dla poszczególnych rodzajów przypadków i taryf oraz okres, za który należy się opłata.“;

- 3) w ust. 2 po wyrazach „ustalania taryf“ dodaje się wyrazy „lub opłat za nielegalny pobór paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła“.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

A. Kwaśniewski

Dziennik Ustaw Nr 94, poz. 594

KOMENTARZ

Ustawą z dnia 2 lipca 1998 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 94, poz. 594) wprowadzono istotną zmianę w art. 69. Umożliwiła ona Ministrowi Finansów ustalanie, maksymalnie przez okres do dnia 5 grudnia 1999 r. - w drodze rozporządzenia - zakresu i wysokości opłat za nielegalny pobór paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła.

Na podstawie upoważnienia zawartego w art. 69 ust. 1a i 1b Minister Finansów wydał w dniu 31 sierpnia 1998 r. trzy rozporządzenia w sprawie ustalania zakresu i wysokości opłat za nielegalny pobór - odpowiednio: energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła (Dz. U. Nr 118, poz. 760, 761, 762). Rozporządzenia te wejdą w życie z dniem 25 września 1998 r. Zostały w nich ustalone m. in. szczególne rodzaje przypadków zaliczanych do nielegalnego poboru energii elektrycznej i ciepła, sposób obliczania lub wysokość opłat za nielegalny pobór dla poszczególnych rodzajów przypadków i taryf oraz okres, za który należy się opłata.

Dyrektor Biura Prawnego URE

Ryszard Taradejna

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI

z dnia 14 lipca 1998 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci gazowych, pokrywania kosztów przyłączenia, obrotu paliwami gazowymi, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci gazowych oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców.

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042) zarządza się, co następuje :

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki:

- 1) przyłączenia podmiotów do sieci gazowych,
- 2) pokrywania kosztów przyłączenia,
- 3) obrotu paliwami gazowymi,

- 4) świadczenia usług przesyłowych,
- 5) ruchu sieciowego i eksploatacji sieci gazowych,
- 6) standardów jakościowych obsługi odbiorców paliw gazowych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042),
- 2) przedsiębiorstwie gazowniczym - należy przez to rozumieć przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przesy-

- łania, dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi oraz magazynowania paliw gazowych,
- 3) sieci przesyłowej - należy przez to rozumieć sieć gazową służącą do przesyłania i dystrybucji paliw gazowych o ciśnieniu wyższym niż 0,4 MPa,
 - 4) sieci rozdzielczej - należy przez to rozumieć sieć gazową służącą do przesyłania i dystrybucji paliw gazowych o ciśnieniu do 0,4 MPa,
 - 5) operatorze sieci przesyłowej - należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną przedsiębiorstwa gazowniczego, posiadającego koncesję na przesyłanie i dystrybucję paliw gazowych siecią przesyłową, odpowiedzialną za ruch sieciowy,
 - 6) operatorze sieci rozdzielczej - należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną przedsiębiorstwa gazowniczego, posiadającego koncesję na przesyłanie i dystrybucję paliw gazowych siecią rozdzielczą, odpowiedzialną za ruch sieciowy,
 - 7) operatorze sieci - należy przez to rozumieć operatora sieci przesyłowej i operatora sieci rozdzielczej,
 - 8) układzie pomiarowym - należy przez to rozumieć gazomierze i inne urządzenia pomiarowe lub rozliczeniowo-pomiarowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiaru ilości pobranych paliw gazowych i dokonywania rozliczeń,
 - 9) przyłączy - należy przez to rozumieć odcinek gazociągu od gazociągu zasilającego do kurka głównego włącznie, służący do przyłączania instalacji gazowej znajdującej się w obiekcie odbiorcy,
 - 10) instalacji gazowej - należy przez to rozumieć urządzenia gazowe z układami połączeń między nimi, zasilane z sieci gazowej, znajdujące się na terenie i w obiekcie odbiorcy.
- § 3. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do paliw gazowych z gazu płynnego.

Rozdział 2

Przyłączenie podmiotów do sieci gazowej

§ 4. 1. Przyłączenie do sieci gazowej następuje na podstawie umowy o przyłączenie, po spełnieniu technicznych warunków przyłączenia określonych przez przedsiębiorstwo gazowniczne, zwanych dalej „warunkami przyłączenia“.

2. Umowę, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo gazowniczne zawiera z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci gazowej, który posiada tytuł prawny do korzystania z obiektu podłączanego do tej sieci.

§ 5. 1. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci gazowej, który posiada tytuł prawny do korzystania z obiektu, o którym mowa w § 4 ust. 2, może wystąpić z wnioskiem o określenie warunków przyłączenia.

2. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie spełnia wymogów określonych zgodnie z § 6, przedsiębiorstwo gazowniczne, w terminie 7 dni od daty wpłynięcia wniosku, zawiadomi wnioskodawcę, wyznaczając termin do usunięcia braków. Jeżeli braki nie zostaną usunięte w wyznaczonym terminie,

przedsiębiorstwo gazowniczne pozostawia wniosek bez rozpoznania.

3. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, ustala przedsiębiorstwo gazowniczne.

4. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci gazowej, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu przyłączanego do tej sieci, może wystąpić do przedsiębiorstwa gazowniczego o przedstawienie możliwości przyłączenia.

5. Przedsiębiorstwo gazowniczne zobowiązane jest udzielić odpowiedzi o istniejących możliwościach przyłączenia, w terminie 21 dni od dnia wystąpienia, o którym mowa w ust. 4.

§ 6. 1. Wniosek o określenie warunków przyłączenia, dla podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci gazowej przewidującego odbiór paliwa gazowego w ilości do 10 m³/h w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy, powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy,
- 2) określenie rodzaju paliwa gazowego zgodnie z wymaganiami Polskich Norm,
- 3) określenie:
 - a) terminu rozpoczęcia odbioru paliwa gazowego,
 - b) celu wykorzystania paliwa gazowego,
 - c) maksymalnego godzinowego odbioru paliwa gazowego.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy załączyć:

- 1) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do korzystania z obiektu budowlanego lub nieruchomości, w którym będą użytkowane urządzenia i instalacje,
- 2) mapę zasadniczą terenu do celów projektowych z zaznaczonym miejscem odbioru paliwa gazowego.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dla podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci gazowej, przewidującego odbiór paliwa gazowego w ilości powyżej 10 m³/h w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy, powinien zawierać dodatkowo:

- 1) określenie:
 - a) minimalnego i maksymalnego godzinowego, dobowego oraz rocznego zapotrzebowania na paliwo gazowe,
 - b) wymaganego ciśnienia w punkcie dostawy i odbioru paliwa gazowego,
- 2) opis wymagań dotyczących warunków pracy przyłączanych urządzeń i instalacji gazowych w okresie rozruchu tych urządzeń,
- 3) określenie możliwości korzystania z innych źródeł energii w przypadku przerw lub ograniczeń w dostarczaniu paliwa gazowego.

4. W przypadku gdy do sieci gazowej ma być przyłączony podmiot ubiegający się o przyłączenie do tej sieci, zajmujący się przesyłaniem, dystrybucją albo magazynowaniem paliw gazowych, wniosek o określenie warunków przyłączenia powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy,
- 2) określenie:

- a) rodzaju paliwa gazowego zgodnie z wymaganiami Polskich Norm,
- b) terminu rozpoczęcia przesyłania lub magazynowania paliw gazowych,
- 3) parametry ciśnienia paliw gazowych oraz charakterystykę pracy magazynu,
- 4) wymagane ciśnienia w punkcie dostawy i odbioru paliw gazowych,
- 5) opis wymagań w okresie rozruchu podłączonej sieci gazowej lub podłączonego magazynu.

§ 7. 1. Jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki dostarczania paliwa gazowego, przedsiębiorstwo gazownicze określa warunki przyłączenia w terminie:

- 1) 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w § 6 ust. 1,
- 2) 60 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w § 6 ust. 3,
- 3) 90 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w § 6 ust. 4.

2. Warunki przyłączenia są ważne przez okres dwóch lat od dnia ich wydania.

§ 8. Warunki przyłączenia powinny określać w szczególności:

- 1) miejsce podłączenia gazociągów lub instalacji gazowych do sieci gazowej i jej parametry techniczne, w tym średnicę gazociągu,
- 2) zakres niezbędnej budowy lub rozbudowy sieci gazowej w związku z przyłączeniem,
- 3) parametry techniczne przyłącza,
- 4) rodzaj paliw gazowych zgodnie z wymaganiami Polskich Norm,
- 5) minimalne i maksymalne ciśnienie dostawy i odbioru paliw gazowych,
- 6) wymagania dotyczące dokonywania pomiaru i kontroli dostawy i odbioru paliw gazowych oraz miejsce zainstalowania układu pomiarowego,
- 7) charakterystykę dostawy i odbioru paliw gazowych, w tym minimalne i maksymalne godzinowe, dobowe oraz roczne zapotrzebowanie na paliwa gazowe, a także charakterystykę pracy magazynu,
- 8) miejsce dostawy i odbioru paliw gazowych,
- 9) granicę własności sieci przedsiębiorstwa gazowniczego i instalacji gazowej,
- 10) zasady korzystania przez odbiorcę z innych źródeł energii w przypadku przerw lub ograniczeń w dostarczaniu paliwa gazowego,
- 11) projektowany koszt wykonania przyłączenia,
- 12) wymagania dotyczące wyposażenia stacji gazowej, rodzaju układu pomiarowego i warunków technicznych ochrony antykorozyjnej.

§ 9. Umowa o przyłączenie, o której mowa w § 4 ust. 1, powinna określać w szczególności:

- 1) strony zawierające umowę,
- 2) termin realizacji przyłączenia,
- 3) sposób finansowania i rozliczania kosztów budowy przyłącza oraz budowy lub rozbudowy sieci rozdzielczej,
- 4) wysokość opłat za przyłączenie,

- 5) granicę własności sieci przedsiębiorstwa gazowniczego i instalacji gazowej,
- 6) przewidywany termin zawarcia umowy sprzedaży paliw gazowych lub umowy o świadczenie usługi przesyłowej,
- 7) zasady odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy o przyłączenie, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonych w umowie.

§ 10. 1. Odbiorca umożliwia przedsiębiorstwu gazowniczemu, w obrębie swoich nieruchomości, wybudowanie przyłącza.

2. Przedsiębiorstwo gazownicze może żądać od odbiorcy nieodpłatnego udostępnienia pomieszczenia lub miejsca w celu zamontowania układu pomiarowego lub urządzenia redukcyjnego z gazomierzem.

3. Przedsiębiorstwo gazownicze ma obowiązek powiadomienia odbiorcy o planowanych terminach prac, o których mowa w ust. 1 i 2, z wyprzedzeniem umożliwiającym odbiorcy przygotowanie pomieszczeń lub nieruchomości.

4. Zasady powiadamiania odbiorcy o planowanych terminach prac powinny być określone w umowie o przyłączenie.

§ 11. Odbiorca, którego instalacja gazowa jest przyłączana do sieci gazowej przedsiębiorstwa gazowniczego, jest zobowiązany do działań zabezpieczających przed szkodliwym oddziaływaniem instalacji na sieć.

Rozdział 3

Pokrywanie kosztów przyłączenia

§ 12. 1. Koszty przyłączenia do sieci gazowej określa się na podstawie:

- 1) nakładów na budowę przyłącza,
- 2) nakładów na budowę i rozbudowę sieci rozdzielczej, z uwzględnieniem stopnia wykorzystania przez odbiorcę zdolności przepustowej tej sieci.

2. Ponoszone przez przedsiębiorstwo gazownicze nakłady na przyłączenie do sieci gazowej, o których mowa w ust. 1, mogą być pokrywane ze środków własnych przedsiębiorstwa i środków obcych, w sposób określony w obowiązującym dla przedsiębiorstwa planie rozwoju w zakresie zaspokajania obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe.

3. Warunki pokrywania przez przedsiębiorstwo gazownicze kosztów przyłączenia, o których mowa w ust. 1, ustala się dla każdej wyodrębnionej sieci rozdzielczej zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

§ 13. 1. Koszty przyłączenia ponoszone przez przedsiębiorstwo gazownicze, wynikające z warunków przyłączenia i uwzględniające stopień wykorzystania zdolności przepustowych sieci rozdzielczej budowanej lub rozbudowywanej w związku z przyłączeniem, stanowią podstawę do ustalenia, w taryfie lub umowie o przyłączenie, opłaty za przyłączenie.

2. Koszty przyłączenia, o których mowa w ust. 1, pokrywane są w formie:

- 1) określonej w taryfie - opłaty ryczałtowej za wybudowanie przyłącza i rozbudowę sieci gazowej lub
- 2) określonej w umowie o przyłączenie - opłaty ustalonej na podstawie indywidualnych rzeczywistych kosztów realizacji przyłączenia.

3. Odbiorca zgłaszający zmianę wielkości zapotrzebowania na paliwa gazowe, powodującą konieczność wymiany przyłącza i rozbudowy sieci gazowej, jest traktowany jak nowy odbiorca i wnosi opłatę jak za nowe przyłączenie.

§ 14. 1. Jeżeli budowa lub rozbudowa sieci przesyłowej przewidziana jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, koszty budowy i rozbudowy tej sieci ponosi przedsiębiorstwo gazownicze.

2. W przypadku gdy budowy lub rozbudowy sieci przesyłowej nie przewiduje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zakres budowy tej sieci i budowy przyłącza oraz związane z tym nakłady, a także warunki realizacji i pokrywania kosztów przyłączenia określa się w umowie o przyłączenie, o której mowa w § 4 ust. 1.

§ 15. 1. Jeżeli sieci gazowe nie należą do przedsiębiorstwa gazowniczego, które je eksploatuje na podstawie umowy zawartej z właścicielem, obowiązki związane z realizacją finansowania ich budowy, rozbudowy i modernizacji wraz z przyłączeniami obciążają właściciela.

2. Właściciel może zlecić przedsiębiorstwu gazowniczemu wykonywanie obowiązków, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Obrót paliwami gazowymi

§ 16. Przedsiębiorstwo gazownicze prowadzi obrót paliwami gazowymi na warunkach określonych w koncesji oraz umowie sprzedaży paliw gazowych.

§ 17. Umowa sprzedaży paliw gazowych powinna określać w szczególności:

- 1) strony zawierające umowę,
- 2) ilość paliwa gazowego niezbędną do utrzymania ruchu technologicznego urządzeń gazowych znajdujących się w obiekcie odbiorcy,
- 3) stawki opłat taryfowych, warunki wprowadzania zmian tych stawek, sposoby prowadzenia rozliczeń i obliczania należności oraz terminy regulowania należności,
- 4) terminy rozpoczęcia dostarczania paliw gazowych do obiektu oraz odczytów wskazań urządzeń pomiarowych,
- 5) szczegółowe warunki ustalania terminów przerywania dostarczania paliw gazowych i rozpoczynania dostarczania tych paliw po przerwie w dostarczaniu,
- 6) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności standardów jakościowych obsługi odbiorców,

- 7) termin ważności umowy oraz postanowienia dotyczące zmiany warunków umowy i jej wypowiedzenia.

§ 18. Przedsiębiorstwo gazownicze prowadzące obrót paliwami gazowymi zobowiązane jest do:

- 1) dostarczania paliwa gazowego na warunkach określonych w umowie sprzedaży lub w umowie o świadczenie usługi przesyłowej,
- 2) uzgadniania z odbiorcą:
 - a) zmian warunków dostarczania paliwa gazowego, w szczególności gdy urządzenia gazowe wymagają przystosowania do nowych warunków,
 - b) planowanych przerw lub ograniczeń w dostarczaniu paliwa gazowego, wprowadzanych na podstawie odrębnych przepisów lub umowy,
- 3) udzielania odbiorcom informacji o przewidywanych terminach przywrócenia normalnych warunków dostarczania paliwa gazowego w przypadku zakłóceń w jego dostarczaniu,
- 4) niezwłocznego likwidowania przerw i zakłóceń w dostarczaniu paliwa gazowego,
- 5) umożliwiania odbiorcy dostępu do układu pomiarowego oraz kontroli prawidłowości wskazań układu pomiarowego.

§ 19. Odbiorca paliw gazowych zobowiązany jest do:

- 1) odbioru i użytkowania paliwa gazowego zgodnie z obowiązującymi przepisami i warunkami umowy sprzedaży paliw gazowych lub umowy o świadczenie usługi przesyłowej,
- 2) zapewnienia:
 - a) przedstawicielom przedsiębiorstwa gazowniczego dostępu do instalacji, układu pomiarowego oraz możliwości kontroli prawidłowości wskazań układu pomiarowego,
 - b) możliwości wykonywania prac związanych z eksploatacją urządzeń i instalacji gazowych przedsiębiorstwa gazowniczego, znajdujących się w obiekcie odbiorcy,
- 3) prawidłowego realizowania poleceń w zakresie przerw i ograniczeń w odbiorze paliwa gazowego, wprowadzanych na podstawie odrębnych przepisów lub umowy,
- 4) niezwłocznego informowania przedsiębiorstwa gazowniczego o zauważonych wadach lub usterkach w układzie pomiarowym, a także o stwierdzonych przerwach i zakłóceniach w odbiorze paliwa gazowego,
- 5) terminowego regulowania należności.

Rozdział 5

Świadczenie usług przesyłowych

§ 20. Przedsiębiorstwo gazownicze realizuje usługi przesyłowe na warunkach określonych w koncesji oraz umowie o świadczenie usług przesyłowych.

§ 21. Umowa o świadczenie usług przesyłowych powinna określać w szczególności:

- 1) strony zawierające umowę,

- 2) rodzaj paliwa gazowego zgodnie z wymaganiami Polskich Norm,
- 3) termin rozpoczęcia świadczenia usługi przesyłowej,
- 4) miejsce dostarczania i odbioru paliwa gazowego przeznaczonego do przesyłania,
- 5) ilość paliwa gazowego przewidzianego do przesyłania, w tym przeznaczonego na potrzeby technologiczne i straty sieciowe, oraz zasady pomiaru paliwa gazowego,
- 6) jakość, niezawodność i terminowość dostaw i odbioru paliwa gazowego,
- 7) stawki opłat taryfowych, warunki wprowadzania zmian tych stawek, sposoby prowadzenia rozliczeń i obliczania należności oraz terminy regulowania należności,
- 8) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy,
- 9) termin ważności umowy oraz postanowienia dotyczące zmiany warunków umowy i jej wypowiedzenia.

§ 22. Przedsiębiorstwo gazownicze za świadczenie usługi przesyłowej pobiera opłaty określone w taryfach lub umowie o świadczenie usługi przesyłowej.

§ 23. Przedsiębiorstwo gazownicze nie może odmówić zawarcia umowy, o której mowa w § 20, jeżeli spełnione są równocześnie następujące warunki:

- 1) odbiorca uzyskał prawo do korzystania z usług przesyłowych na zasadach określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 65 ustawy,
- 2) istnieją techniczne możliwości przesyłania paliwa gazowego istniejącą siecią gazową, bez pogorszenia, poniżej poziomu określonego odrębnymi przepisami, niezawodności oraz jakości dostarczanego paliwa gazowego do odbiorców przyłączonych do sieci,
- 3) istnieją układy pomiarowe umożliwiające określenie ilości paliwa dostarczanego i odbieranego z sieci gazowej,
- 4) zapewnione jest zabezpieczenie sieci gazowej przed pogorszeniem parametrów i jakości paliwa gazowego,
- 5) świadczenie usług przesyłowych przez przedsiębiorstwo gazownicze nie będzie powodowało niekorzystnej zmiany opłat za dostarczanie paliwa gazowego, ponoszonych przez odbiorców przyłączonych do sieci gazowej.

Rozdział 6

Prowadzenie ruchu sieciowego i eksploatacja sieci

§ 24. 1. Prowadzenie ruchu sieciowego należy do obowiązków przedsiębiorstwa gazowniczego, które powinno wyznaczyć operatora sieci.

2. Ruch sieci:

- 1) przesyłowej - prowadzi operator sieci przesyłowej,

- 2) rozdzielczej - prowadzi operator sieci rozdzielczej.

§ 25. Do obowiązków operatora sieci przesyłowej należy:

- 1) sterowanie przepływem paliw gazowych,
- 2) dysponowanie paliwami gazowymi w źródłach i magazynach przyłączonych do sieci przesyłowej,
- 3) sporządzanie bilansu paliwa gazowego w sieci,
- 4) decydowanie o terminie i czasie trwania planowanych robót w sieci przesyłowej,
- 5) przekazywanie innym operatorom sieci informacji o pracy sieci przesyłowej zgodnie z zawartymi umowami,
- 6) opracowywanie planów ograniczeń dostaw gazu dla operatorów sieci rozdzielczej oraz odbiorców przyłączonych bezpośrednio do sieci przesyłowej,
- 7) wprowadzanie ograniczeń w dostawach paliw gazowych,
- 8) prowadzenie optymalizacji pracy sieci przesyłowej,
- 9) sporządzanie raportów przepływu paliw gazowych w sieci przesyłowej,
- 10) zbieranie informacji dotyczących zdarzeń występujących w sieci przesyłowej.

§ 26. Do obowiązków operatora sieci rozdzielczej należy:

- 1) sterowanie przepływem paliw gazowych,
- 2) dysponowanie paliwami gazowymi w źródłach i magazynach gazu przyłączonych do sieci rozdzielczej,
- 3) sporządzanie bilansu paliwa gazowego w sieci,
- 4) decydowanie o terminie i czasie trwania planowanych robót w sieci rozdzielczej,
- 5) przekazywanie operatorowi sieci przesyłowej informacji dotyczącej pracy sieci rozdzielczej, zgodnie z zawartymi umowami,
- 6) opracowywanie planów ograniczeń dostaw gazu dla odbiorców przyłączonych bezpośrednio do sieci rozdzielczej i przekazywanie tych planów operatorowi sieci przesyłowej,
- 7) wprowadzanie ograniczeń w dostawach paliw gazowych,
- 8) prowadzenie optymalizacji pracy sieci rozdzielczej,
- 9) sporządzanie raportów przepływu paliw gazowych,
- 10) zbieranie informacji dotyczących zdarzeń występujących w sieci rozdzielczej.

§ 27. Plany remontów urządzeń mających wpływ na ruch sieci, do której urządzenia są przyłączone, wymagają uzgodnienia z operatorem sieci.

§ 28. 1. Przedsiębiorstwo gazownicze eksploatuje sieć gazową i zapewnia utrzymanie zdolności sieci gazowej do realizacji dostaw gazu, w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych gazu.

2. Eksploatację sieci, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne prowadzi na warunkach określonych w odrębnych przepisach.

Rozdział 7

Standardy jakościowe obsługi odbiorców

§ 29. Przedsiębiorstwo gazownicze zobowiązane jest do dostarczania paliw gazowych spełniających wymagania Polskich Norm i umowy sprzedaży paliw gazowych.

§ 30. W razie zastrzeżeń dotyczących jakości dostarczanych paliw gazowych odbiorca może zażądać wykonania badania ich jakości w niezależnym laboratorium badawczym posiadającym akredytację jednostki certyfikującej, uzyskaną zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 31. Przedsiębiorstwo gazownicze, w zakresie standardów jakościowych obsługi odbiorców, zobowiązane jest do:

- 1) udzielania odbiorcom informacji o przewidywanym terminie wznowienia dostawy paliw gazowych, przerwanej z powodu awarii sieci,
- 2) powiadamiania odbiorców o terminach i czasie planowanych przerw w dostawie paliw gazowych w formie: ogłoszeń prasowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, lub indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych bądź za pomocą innego środka telekomunikacji, co najmniej na 14 dni przed datą planowanej przerwy,
- 3) uwzględniania propozycji odbiorcy dotyczącej rodzaju przyłącza i jego usytuowania, jeśli propozycja ta jest zgodna z obowiązującymi przepisami i warunkami technicznymi,
- 4) odpłatnego podjęcia stosownych czynności w sieci w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez odbiorcę lub inny podmiot prac w obszarze tej sieci,
- 5) pokrycia kosztów badań, o których mowa w § 30, oraz wypłacenia odbiorcy odszkodowania w wysokości ustalonej w taryfie lub umowie, w przypadku stwierdzenia niezgodności jakości paliw gazowych z wymaganiami Polskich Norm,
- 6) nieodpłatnego udzielania informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnych taryf,
- 7) rozpatrzenia wniosku lub reklamacji odbiorcy w sprawie rozliczeń i udzielenia odpowiedzi, nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji.

§ 32. 1. Przedsiębiorstwo gazownicze wstrzymuje dostarczanie paliwa gazowego w przypadku:

- 1) nielegalnego pobierania paliwa gazowego, w tym w szczególności:
 - a) samowolnego przyłączenia do sieci gazowej,
 - b) pobierania paliwa gazowego z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowego,
 - c) dokonania przez odbiorcę zmian w układzie pomiarowym,

2) gdy instalacja odbiorcy stwarza bezpośrednio zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, środowiska oraz bezpieczeństwa mienia,

3) niezastosowania się odbiorcy do ogłoszonych ograniczeń dostaw paliwa gazowego.

2. Przedsiębiorstwo gazownicze, wstrzymując dostawę paliwa gazowego, ma obowiązek, bez zbędnej zwłoki, powiadomić odbiorcę o wstrzymaniu dostawy z podaniem przyczyny wstrzymania.

3. Wznowienie dostawy paliwa gazowego następuje nie później niż po upływie 7 dni od dnia usunięcia przez odbiorcę przyczyn wstrzymania, o których mowa w ust. 1.

§ 33. 1. Przedsiębiorstwo gazownicze może wstrzymać dostarczanie paliwa gazowego w przypadku:

- 1) nieregulowania przez odbiorcę należności związanych z dostarczaniem paliwa gazowego,
- 2) uniemożliwienia przez odbiorcę upoważnionym przedstawicielom przedsiębiorstwa gazowniczego dostępu:

a) wraz z niezbędnym sprzętem, do elementów sieci znajdujących się na terenie lub w obiekcie odbiorcy w celu przeprowadzenia prac eksploatacyjnych lub usunięcia awarii sieci,

b) do instalacji, w tym do urządzenia pomiarowego.

2. Wstrzymanie dostarczania paliw gazowych w przypadkach, o których mowa w ust. 1, może nastąpić w terminach określonych w umowie sprzedaży paliwa gazowego, a jeżeli umowa nie określa tych terminów - po upływie 14 dni od określonego przez przedsiębiorstwo gazownicze terminu dla usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub terminu uregulowania zaległych należności, określonego w doręczonym odbiorcy wezwaniu do podjęcia niezbędnych działań lub wezwaniu do zapłaty.

3. Wznowienie dostarczania paliw gazowych powinno nastąpić nie później niż po upływie 48 godzin po ustaniu przyczyny wstrzymania dostawy.

§ 34. Rodzaj układów pomiarowych oraz wymagania związane z ich stosowaniem ustala przedsiębiorstwo gazownicze.

§ 35. W przypadku odbiorców odbierających paliwa gazowe w ilości do 10 m³/h w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy obowiązek instalowania gazomierza i ponoszenia kosztów z tym związanych spoczywa na przedsiębiorstwie gazowniczym.

§ 36. 1. Przedsiębiorstwo gazownicze może zainstalować gazomierz na monety wrzutowe lub kartę magnetyczną, jeżeli odbiorca:

- 1) nie uregulował w terminie należności związanych z dostarczaniem paliw gazowych,
- 2) nie jest właścicielem obiektu, w którym prowadzi działalność gospodarczą,
- 3) użytkuje obiekt dorywczo w sposób uniemożliwiający cykliczne sprawdzanie stanu wskazań układu pomiarowego.

2. Koszty zakupu gazomierza i jego zainstalowania, w przypadkach, o których mowa w ust. 1, ponosi odbiorca.

3. W razie nieuzasadnionej odmowy odbiorcy na zainstalowanie gazomierza i pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2, przedsiębiorstwo gazownicze może wstrzymać dostawę paliwa gazowego lub rozwiązać umowę sprzedaży paliw gazowych.

4. W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w § 32 ust. 1 pkt 1 lit. b) i c) oraz w § 36 ust. 1 pkt 3, przedsiębiorstwo gazownicze ma prawo zażądać przeniesienia, przez odbiorcę na jego koszt, układu pomiarowego w miejsce uzgodnione z przedsiębiorstwem gazowniczym.

§ 37. 1. Po zakończeniu dostarczania paliw gazowych, a także w razie wymiany układu pomiarowego w trakcie dostaw paliw gazowych, przedsiębiorstwo gazownicze zobowiązane jest wydać odbiorcy dokument zawierający dane identyfikujące układ pomiarowy i stany wskazań liczydeł w chwili zakończenia dostarczania paliw gazowych lub demontażu.

2. Odbiorca może uczestniczyć przy odczycie wskazań urządzenia pomiarowego przed jego demontażem.

§ 38. 1. Na żądanie odbiorcy zużywającego paliwa gazowe w ilości do 10 m³/h, w przeliczeniu na gaz wysokometanowy, przedsiębiorstwo gazownicze zobowiązane jest dokonać sprawdzenia prawidłowości działania gazomierza nie później niż w ciągu 30 dni od dnia zgłoszenia żądania.

2. Odbiorca ma prawo żądać laboratoryjnego sprawdzenia prawidłowości działania gazomierza. Badanie laboratoryjne przeprowadza się w ciągu 30 dni od dnia poinformowania odbiorcy o wyniku sprawdzenia, o którym mowa w ust. 1.

3. Odbiorca pokrywa koszty sprawdzenia prawidłowości działania gazomierza oraz badania laboratoryjnego tylko w przypadku, gdy w wyniku badania laboratoryjnego nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu gazomierza.

4. W każdym przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu gazomierza przedsiębiorstwo gazownicze zobowiązane jest dokonać korekty uprzednio wystawionych faktur, na zasadach i w terminach określonych w taryfach.

§ 39. W stosunku do odbiorców zużywających paliwa gazowe w ilości ponad 10 m³/h, w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy, szczególne wymagania i obowiązki stron dotyczące układu pomiarowego określa umowa sprzedaży paliw gazowych lub umowa o świadczenie usługi przesyłowej.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 40. Warunki techniczne przyłączenia i dostawy gazu, ustalone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zachowują ważność przez okres dwóch lat, jeżeli nie są sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem.

§ 41. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki:

J. Steinhoff

Dziennik Ustaw Nr 93, poz. 588

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI

z dnia 17 lipca 1998 r.

w sprawie określenia szczególnych rodzajów i zakresu działalności gospodarczej nie wymagających uzyskania koncesji.

Na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594) zarządza się, co następuje:

§ 1. Nie wymaga uzyskania koncesji, prowadzona przez przedsiębiorstwa energetyczne, działalność gospodarcza w zakresie:

1) wytwarzania energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy znamionowej nie większej niż 50 MW,

2) wytwarzania ciepła w źródłach o łącznej mocy znamionowej nie większej niż 5,8 MW.

§ 2. Przepisów § 1 nie stosuje się do przedsiębiorstw energetycznych wytwarzających energię

elektryczną lub ciepło w źródłach niekonwencjonalnych, w tym odnawialnych, jeżeli energia elektryczna lub ciepło jest przedmiotem obowiązkowego zakupu nałożonego na przedsiębiorstwa energetyczne, w trybie przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki:

J. Steinhoff

Dziennik Ustaw Nr 98, poz. 621

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI

z dnia 17 lipca 1998 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych, pokrywania kosztów przyłączenia, obrotu ciepłem, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców.

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54 poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki:

- 1) przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych,
- 2) pokrywania kosztów przyłączenia,
- 3) obrotu ciepłem,
- 4) świadczenia usług przesyłowych,
- 5) ruchu sieciowego i eksploatacji sieci ciepłowniczej,
- 6) standardów jakościowych obsługi odbiorców.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) przedsiębiorstwie ciepłowniczym - należy przez to rozumieć przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji ciepła za pomocą sieci ciepłowniczej,
- 2) przedsiębiorstwie wytwórczym - należy przez to rozumieć przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła,
- 3) przedsiębiorstwie obrotu ciepłem - należy przez to rozumieć przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą polegającą na handlu ciepłem,
- 4) dyspozytorze sieci ciepłowniczej - należy przez to rozumieć upoważnioną przez przedsiębiorstwo ciepłownicze jednostkę organizacyjną lub osobę, która jest odpowiedzialna za sterowanie pracą sieci ciepłowniczej,
- 5) źródle ciepła - należy przez to rozumieć połączone ze sobą urządzenia lub instalacje, służące do wytwarzania ciepła dostarczanego do sieci ciepłowniczej,
- 6) sieci ciepłowniczej - należy przez to rozumieć połączone ze sobą urządzenia lub instalacje, służące do przesyłania i dystrybucji ciepła ze źródeł ciepła do obiektów, należące do przedsiębiorstwa ciepłowniczego,
- 7) przyłączy - należy przez to rozumieć odcinek sieci ciepłowniczej łączący źródło ciepła z tą siecią lub odcinek sieci ciepłowniczej doprowadzający ciepło wyłącznie do jednego węzła cieplnego,
- 8) węźle cieplnym - należy przez to rozumieć połączone ze sobą urządzenia lub instalacje, służące do zmiany rodzaju lub parametrów nośnika ciepła dostarczanego z sieci ciepłowniczej oraz regulacji ilości ciepła dostarczanego do instalacji odbiorczych,
- 9) grupowym węźle cieplnym - należy przez to rozumieć węzeł cieplny, z którym połączone są instalacje odbiorcze obsługujące więcej niż jeden budynek,
- 10) instalacji odbiorczej - należy przez to rozumieć połączone ze sobą urządzenia lub instalacje, służące do transportowania ciepła lub ciepłej wody z węzłów cieplnych do odbiorników ciepła lub punktów poboru ciepłej wody w budynkach,
- 11) obiektach - należy przez to rozumieć budowlę lub budynek wraz z instalacjami odbiorczymi,
- 12) układzie pomiarowo-rozliczeniowym - należy przez to rozumieć dopuszczone do stosowania urządzenia służące do pomiaru ilości i parametrów nośnika ciepła, których odczyty stanowią podstawę do obliczenia należności z tytułu dostarczania ciepła,
- 13) zamówionej mocy cieplnej - należy przez to rozumieć największy pobór ciepła dostarczanego w postaci określonego nośnika ciepła, jaki może wystąpić w warunkach obliczeniowych dla wszystkich rodzajów potrzeb cieplnych przez okres co najmniej 1 godz.,
- 14) warunkach obliczeniowych - należy przez to rozumieć obliczeniową temperaturę powietrza atmosferycznego określoną dla strefy klimatycznej, w której zlokalizowane są obiekty, do których jest dostarczane ciepło, i temperaturę wody użytkowej,
- 15) obliczeniowym natężeniu przepływu nośnika ciepła - należy przez to rozumieć największe natężenie przepływu nośnika ciepła odpowiadające zamówionej mocy cieplnej i parametrom nośnika ciepła określonym w tabeli regulacyjnej dla warunków obliczeniowych,
- 16) tabeli regulacyjnej - należy przez to rozumieć przedstawioną w postaci tabeli lub na wykresie zależność temperatury nośnika ciepła od warunków atmosferycznych,
- 17) sezonie grzewczym - należy przez to rozumieć okres między wrześniem a majem roku następnego, w którym warunki atmosferyczne powodują konieczność ciągłego dostarczania ciepła w celu ogrzewania obiektów.

Rozdział 2

Przyłączenie do sieci ciepłowniczej

§ 3. Przyłączenie do sieci ciepłowniczej następuje na podstawie umowy o przyłączenie i po spełnieniu technicznych warunków przyłączenia, określonych przez przedsiębiorstwo ciepłownicze, zwanych dalej „warunkami przyłączenia“.

§ 4. 1. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci ciepłowniczej, który posiada tytuł prawny do korzystania z obiektu przyłączanego do tej sieci, może złożyć wniosek o określenie warunków przyłączenia.

2. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci ciepłowniczej, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, o którym mowa w ust. 1, może złożyć wniosek o określenie wstępnych warunków przyłączenia do sieci ciepłowniczej, zwanych dalej „wstępnymi warunkami przyłączenia“.

3. Wzory wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala przedsiębiorstwo ciepłownicze.

§ 5. 1. W przypadku gdy do sieci ciepłowniczej mają być przyłączane źródła ciepła, wniosek o przyłączenie do sieci ciepłowniczej powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy,
- 2) określenie:
 - a) rodzaju i osiągalnych parametrów nośnika ciepła, w tym ciśnienia i temperatury oraz właściwości fizykochemicznych nośnika ciepła dostarczanego do sieci ciepłowniczej, i dopuszczalnych zanieczyszczeń nośnika ciepła zwracanego z tej sieci do źródła ciepła,
 - b) maksymalnej i minimalnej mocy cieplnej, jaka może być dostarczona ze źródła ciepła do sieci ciepłowniczej, a w przypadku etapowego osiągnięcia tej mocy - określenie harmonogramu realizacji kolejnych etapów oraz maksymalnej i minimalnej mocy cieplnej dla tych etapów,
 - c) charakterystyki technicznej źródła ciepła, w tym następujących danych określających tę charakterystykę dla kolejnych etapów rozwoju tego źródła:
 - układu technologicznego źródła ciepła i wydajności urządzeń wytwarzających ciepło,
 - układu regulacji ilości ciepła dostarczanego do sieci ciepłowniczej oraz charakterystyki urządzeń regulujących natężenie przepływu i temperaturę nośnika ciepła,
 - układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz charakterystyki urządzeń służących do pomiaru ilości i parametrów nośnika ciepła dostarczanego ze źródła ciepła do sieci ciepłowniczej,
 - maksymalnej i minimalnej wydajności instalacji do uzdatniania wody, dostarczanej przedsiębiorstwu ciepłowniczemu w celu napełniania sieci ciepłowniczej i instalacji odbiorczych oraz uzupełniania ubytków nośnika ciepła,

3) proponowany termin rozpoczęcia dostarczania ciepła i warunki jego dostarczania.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy załączyć:

- 1) dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z obiektu,
- 2) plan zabudowy lub szkic sytuacyjny, określający usytuowanie obiektu względem istniejącej sieci ciepłowniczej oraz innych obiektów i urządzeń uzbrojenia terenu.

3. Warunki przyłączenia źródła ciepła powinny określać w szczególności:

- 1) miejsce i sposób przyłączenia źródła ciepła do sieci ciepłowniczej,
- 2) miejsce rozgraniczenia własności sieci ciepłowniczej, urządzeń lub instalacji między przedsiębiorstwem ciepłowniczym a przedsiębiorstwem wytwórczym oraz miejsce rozgraniczenia ich eksploatacji przez przedsiębiorstwo ciepłownicze,

3) wymagania dotyczące:

- a) układu technologicznego źródła ciepła ze względu na racjonalne wykorzystanie ciepła oraz oddziaływanie na warunki eksploatacji sieci ciepłowniczej i sterowanie pracą tej sieci,
- b) tabel regulacyjnych jakości nośnika ciepła,
- c) wydajności instalacji do uzdatniania wody, a także wymagania dotyczące jakości wody uzdatnionej, dostarczanej do sieci ciepłowniczej w celu napełniania tej sieci i instalacji odbiorczych oraz uzupełniania ubytków nośnika ciepła,
- d) rejestrowania i kontrolowania parametrów nośnika ciepła oraz ilości ciepła dostarczanego do sieci ciepłowniczej, a także zdalnego rejestrowania i kontrolowania parametrów oraz zdalnego sterowania pracą źródła ciepła,
- 4) wymagania dotyczące układu pomiarowo-rozliczeniowego, układu regulacji ilości ciepła dostarczanego do sieci ciepłowniczej, a w szczególności do regulacji natężenia przepływu oraz regulacji temperatury nośnika ciepła, a także miejsca ich zainstalowania,
- 5) inne informacje niezbędne do opracowania dokumentacji projektowej oraz sterowania pracą sieci ciepłowniczej i eksploatacji tej sieci,
- 6) termin ważności wydanych warunków przyłączenia.

§ 6. 1. W przypadku gdy do sieci ciepłowniczej mają być przyłączone węzły cieplne, zasilające obiekty odbiorców ciepła, wniosek o przyłączenie do sieci ciepłowniczej powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy,
- 2) określenie:
 - a) rodzaju i parametrów instalacji odbiorczych,
 - b) zamówionej mocy cieplnej i rodzaju potrzeb cieplnych oraz minimalnego poboru mocy cieplnej w okresie poza sezonem grzewczym, a w przypadku poboru ciepła dla celów techno-

logicznych - harmonogram poboru mocy cieplnej w ciągu doby, tygodnia i roku,

- 3) informację określającą roczne zapotrzebowanie ciepła na ogrzewanie m² powierzchni ogrzewanych pomieszczeń oraz informację o wynikach audytu energetycznego obiektu, a w przypadku braku takich informacji - charakterystykę techniczną obiektu, do którego będzie dostarczane ciepło, a w szczególności informacje dotyczące:
 - a) kubatury oraz powierzchni użytkowej ogrzewanych pomieszczeń,
 - b) przeznaczenia ogrzewanych pomieszczeń,
 - c) systemu wentylacji ogrzewanych pomieszczeń,
 - d) przewidywanego sposobu podgrzewania wody użytkowej,
 - e) strat ciepłych w obiekcie w warunkach obliczeniowych, a w braku takiej informacji - określenie rodzaju zastosowanej izolacji cieplnej w przegrodach budowlanych,

- 4) proponowany termin lub harmonogram rozpoczęcia poboru ciepła.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy załączyć:

- 1) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do korzystania z obiektu, do którego będzie dostarczane ciepło z sieci ciepłowniczej,
- 2) plan zabudowy lub szkic sytuacyjny, określający usytuowanie obiektu, do którego będzie dostarczane ciepło, w stosunku do istniejącej sieci ciepłowniczej oraz innych obiektów i urządzeń uzbrojenia terenu.

3. Warunki przyłączenia węzłów cieplnych powinny określać w szczególności:

- 1) miejsce i sposób doprowadzenia przyłącza do węzła cieplnego,
- 2) miejsce rozgraniczenia własności instalacji lub urządzeń, znajdujących się w pomieszczeniu węzła cieplnego, między przedsiębiorstwem ciepłowniczym a odbiorcą oraz miejsce rozgraniczenia ich eksploatacji przez przedsiębiorstwo ciepłownicze,
- 3) obliczeniowe natężenie przepływu nośnika ciepła i tabele regulacyjne,
- 4) wymagania dotyczące:
 - a) układu technologicznego węzła cieplnego i instalacji odbiorczej ze względu na racjonalne wykorzystanie ciepła oraz oddziaływanie na warunki eksploatacji sieci ciepłowniczej i sterowanie pracą tej sieci,
 - b) miejsca zainstalowania:
 - urządzenia regulującego natężenie przepływu nośnika ciepła dostarczanego do węzła cieplnego,
 - układu pomiarowo-rozliczeniowego,
 - c) regulacji ilości ciepła dostarczanego do instalacji odbiorczych,
 - d) zdalnego rejestrowania i kontrolowania parametrów nośnika ciepła oraz ilości ciepła dostarczanego do węzła cieplnego,

e) miejsca połączenia instalacji odbiorczej z przyłączem oraz miejsca zainstalowania urządzenia mierzącego ilość ciepła i ilość wody, dostarczonych z sieci ciepłowniczej w celu napełniania instalacji odbiorczych oraz uzupełniania ubytków wody w tych instalacjach,

- 5) inne informacje niezbędne do opracowania dokumentacji projektowej węzła cieplnego i instalacji odbiorczych,
- 6) termin ważności warunków przyłączenia.

§ 7. 1. W przypadku gdy do instalacji odbiorczej za węzłem grupowym, należącej do przedsiębiorstwa ciepłowniczego, ma być przyłączona instalacja w obiekcie odbiorcy, wniosek o przyłączenie powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy,
- 2) informację określającą:
 - a) rodzaj i parametry instalacji odbiorczych w obiekcie odbiorcy,
 - b) maksymalny i minimalny pobór mocy cieplnej,
 - c) roczne zapotrzebowanie ciepła na ogrzewanie m² powierzchni ogrzewanych pomieszczeń w obiekcie,
 - d) wyniki audytu energetycznego obiektu,
- 3) proponowany termin rozpoczęcia poboru ciepła.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy załączyć:

- 1) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do korzystania z obiektu, w którym znajdują się instalacje odbiorcze przyłączane do instalacji odbiorczej za węzłem grupowym,
- 2) plan zabudowy lub szkic sytuacyjny określający usytuowanie obiektu, w którym znajdują się przyłączane instalacje odbiorcze, w stosunku do istniejącej instalacji odbiorczej za węzłem grupowym oraz innych obiektów i urządzeń uzbrojenia terenu.

3. W przypadku braku informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wniosek o przyłączenie powinien zawierać charakterystykę techniczną obiektu, a w szczególności informacje dotyczące:

- 1) kubatury oraz powierzchni użytkowej ogrzewanych pomieszczeń,
- 2) przeznaczenia ogrzewanych pomieszczeń,
- 3) systemu wentylacji ogrzewanych pomieszczeń,
- 4) przewidywanego sposobu podgrzewania wody użytkowej,
- 5) strat ciepłych w obiekcie w warunkach obliczeniowych, a w braku takiej informacji - określenie rodzaju zastosowanej izolacji cieplnej w przegrodach budowlanych.

4. Warunki przyłączenia instalacji odbiorczej, o której mowa w ust. 1, powinny określać w szczególności:

- 1) miejsce i sposób połączenia instalacji odbiorczej w obiekcie odbiorcy z należąca do przedsiębiorstwa energetycznego instalacją odbiorczą za węzłem grupowym,

- 2) miejsce rozgraniczenia własności oraz miejsce rozgraniczenia eksploatacji instalacji odbiorczej, między przedsiębiorstwem ciepłowniczym a odbiorcą,
- 3) obliczeniowe natężenie przepływu nośnika ciepła i tabele regulacyjne,
- 4) wymagania dotyczące:

- a) układu technologicznego instalacji odbiorczej ze względu na racjonalne wykorzystanie ciepła oraz oddziaływanie tej instalacji na warunki eksploatacji grupowego węzła cieplnego i sieci ciepłowniczej oraz sterowanie pracą tej sieci,
- b) miejsca zainstalowania urządzenia regulującego natężenie przepływu nośnika ciepła dostarczanego do instalacji centralnego ogrzewania oraz rodzaju i miejsca zainstalowania urządzeń, których wskazania będą stanowiły podstawę do określenia udziału odbiorców w kosztach ciepła dostarczonego do grupowego węzła cieplnego,
- 5) inne informacje niezbędne do opracowania dokumentacji projektowej węzła cieplnego i instalacji odbiorczych,

- 6) termin ważności warunków przyłączenia.

§ 8. 1. Przedsiębiorstwo ciepłownicze określa warunki przyłączenia lub wstępne warunki przyłączenia w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosków, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2. Warunki przyłączenia są przekazywane wnioskodawcy wraz z projektem umowy o przyłączenie.

2. Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich określenia, wstępne warunki przyłączenia zaś - przez rok.

3. Jeżeli wniosek o przyłączenie dotyczy sieci ciepłowniczej, która nie jest przewidywana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, warunki przyłączenia powinny również określić zakres budowy sieci ciepłowniczej i przyłącza.

§ 9. Umowa o przyłączenie określa w szczególności:

- 1) strony zawierające umowę,
- 2) zakres prac projektowych i budowlano-montażowych oraz prac z przeprowadzaniem prób odbiorów końcowych, wykonywanych przez strony,
- 3) sposób koordynacji prac wykonywanych przez strony oraz kontroli dotrzymywania wymagań określonych w warunkach przyłączenia,
- 4) terminy:
 - a) zakończenia budowy przyłącza, węzła cieplnego i instalacji odbiorczych oraz terminy przeprowadzenia niezbędnych prób i odbiorów częściowych,
 - b) przeprowadzenia prób końcowych i ostatecznego odbioru przyłącza, węzła cieplnego i instalacji odbiorczych,
- 5) sposób finansowania budowy przyłącza, węzła cieplnego i instalacji odbiorczych oraz sposób i szczegółowe warunki rozliczania kosztów budowy,
- 6) przewidywany termin rozpoczęcia dostarczania ciepła,
- 7) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy o przyłączenie, a w szczególności za opóźnienie terminu:

- a) realizacji prac w stosunku do ustalonych w umowie,
- b) rozpoczęcia dostarczania ciepła w sezonie grzewczym i poza tym sezonem,
- c) rozpoczęcia odbioru ciepła w sezonie grzewczym i poza tym sezonem.

§ 10. 1. Umowa o przyłączenie stanowi podstawę do rozpoczęcia realizacji prac projektowych i budowlano-montażowych oraz ich finansowania przez strony, na zasadach określonych w tej umowie.

2. Określone w umowie o przyłączenie próby i odbiory częściowe oraz próby końcowe i ostateczny odbiór przyłącza, węzła cieplnego i instalacji odbiorczych są przeprowadzane przy udziale upoważnionych przedstawicieli stron, które zawarły tę umowę.

3. W przypadku zakończenia budowy przyłącza, węzła cieplnego i instalacji odbiorczych przed sezonem grzewczym, niezbędne próby końcowe i ostateczny odbiór mogą być przeprowadzone podczas sezonu grzewczego w ustalonym przez strony terminie, po rozpoczęciu dostarczania ciepła do obiektu.

4. Wyniki prób i odbiorów, o których mowa w ust. 2 i 3, są potwierdzane przez strony w protokołach przeprowadzenia tych prób i odbiorów. Wzory protokołów ustala przedsiębiorstwo ciepłownicze.

§ 11. 1. Odbiorca ma obowiązek nieodpłatnie umożliwiać przedsiębiorstwu ciepłowniczemu, w obrębie swoich nieruchomości, budowę lub rozbudowę sieci ciepłowniczych i przyłączy oraz należących do przedsiębiorstwa ciepłowniczego instalacji odbiorczych za węzłem grupowym, określonych w:

- 1) warunkach przyłączenia - w przypadku nowych odbiorców,
- 2) planie, o którym mowa w § 12 ust. 3 - w przypadku istniejących odbiorców.

2. Odbiorca nieodpłatnie udostępnia pomieszczenia lub miejsca na zainstalowanie urządzeń pomiarowych, regulacyjnych i armatury, stanowiących elementy przyłącza do węzłów cieplnych lub instalacji odbiorczych w obiektach tego odbiorcy, a także pokrywa inne koszty związane z utrzymaniem tych pomieszczeń lub miejsc i zainstalowanymi urządzeniami, jeśli umowa o przyłączenie nie stanowi inaczej.

3. Przedsiębiorstwo ciepłownicze ma obowiązek powiadomienia odbiorcy o planowanych terminach prac, o których mowa w ust. 1 i 2, z wyprzedzeniem umożliwiającym odbiorcy przygotowanie nieruchomości do przeprowadzenia tych prac. Zasady powiadomienia odbiorcy o planowanych pracach powinny być określone w umowie zawieranej z odbiorcą.

Rozdział 3

Pokrywanie kosztów przyłączenia

§ 12. 1. Koszty przyłączania do sieci ciepłowniczej określa się na podstawie:

- 1) nakładów na budowę przyłączy,

2) nakładów na rozbudowę sieci ciepłowniczej, niezbędnej do funkcjonowania przyłączy.

2. Koszty przyłączania do instalacji odbiorczych za węzłem grupowym określa się na podstawie nakładów na budowę i rozbudowę instalacji należących do przedsiębiorstwa ciepłowniczego.

3. Ponośzone przez przedsiębiorstwo ciepłownicze nakłady na przyłączanie do sieci ciepłowniczej, o których mowa w ust. 1, mogą być pokrywane ze środków własnych przedsiębiorstwa i środków obcych, w sposób określony w uchwalonym przez radę gminy planie zaopatrzenia w ciepło, a w braku planu - w obowiązującym dla przedsiębiorstwa planie rozwoju i modernizacji sieci ciepłowniczej oraz przyłączania do tej sieci nowych źródeł ciepła i obiektów.

4. Warunki pokrywania przez przedsiębiorstwo ciepłownicze kosztów przyłączenia, o których mowa w ust. 1, są określane dla każdej wyodrębnionej sieci ciepłowniczej, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

§ 13. W przypadku gdy przyłączenie dotyczy źródła ciepła, zakres rozbudowy sieci ciepłowniczej i budowy przyłącza oraz związane z tym nakłady, a także warunki realizacji i pokrywania kosztów przyłączenia muszą być określone w umowie o przyłączenie, o której mowa w § 9.

§ 14. 1. W przypadku gdy przyłączenie węzła ciepłego w obiekcie odbiorcy dotyczy sieci ciepłowniczej, przewidzianej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, przedsiębiorstwo ciepłownicze pokrywa koszty przyłączenia węzła ciepłego, obejmujące koszty budowy przyłącza do ściany pomieszczenia węzła ciepłego, jeżeli umowa o przyłączenie nie stanowi inaczej, koszty przejścia przyłącza przez ścianę pomieszczenia węzła ciepłego oraz koszty zakupu i montażu za tą ścianą:

- 1) przy dostawie ciepła w postaci pary - układu pomiarowo-rozliczeniowego,
- 2) przy dostawie ciepła w postaci gorącej wody - układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz urządzenia ustalającego obliczeniowe natężenie przepływu nośnika ciepła, dostarczanego z sieci ciepłowniczej do węzła ciepłego,
- 3) niezbędnej armatury odcinającej.

2. Jeżeli w pomieszczeniu węzła ciepłego, o którym mowa w ust. 1, jest instalowany przez odbiorcę prefabrykowany (kompaktowy) węzeł ciepły, wyposażony przez producenta w układ pomiarowo-rozliczeniowy i urządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, pokrywane przez przedsiębiorstwo ciepłownicze koszty przyłączenia obejmują: koszty budowy przyłącza i koszty przejścia przyłącza przez ścianę pomieszczenia węzła ciepłego oraz koszty budowy odcinka sieci ciepłowniczej od tej ściany do miejsca połączenia z prefabrykowanym węzłem ciepłym.

3. W przypadku gdy przyłączenie węzła ciepłego dotyczy sieci ciepłowniczej, której nie przewiduje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zakres rozbudowy sieci ciepłowniczej i budowy

przyłącza oraz związane z tym nakłady, a także warunki realizacji i pokrywania kosztów przyłączenia muszą być określone w umowie o przyłączenie, o której mowa w § 9.

§ 15. Jeżeli umowa o przyłączenie nie stanowi inaczej, przyłącza oraz odcinki instalacji odbiorczych za węzłem grupowym powinny być doprowadzane najkrótszą drogą oraz pod kątem prostym do granicy terenu źródła ciepła i do ściany pomieszczenia węzła ciepłego.

§ 16. 1. Jeżeli sieci ciepłownicze i instalacje odbiorcze za węzłami grupowymi nie należą do przedsiębiorstwa ciepłowniczego, które je eksploatuje na podstawie umowy zawartej z właścicielem, obowiązki związane z przyłączaniem odbiorców obciążają właściciela.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, właściciel ma obowiązek pokrywania kosztów przyłączenia źródeł ciepła i węzłów ciepłych do sieci ciepłowniczej lub przyłączenia instalacji odbiorczych w obiektach odbiorców do należących do niego instalacji odbiorczych za węzłami grupowymi, na zasadach określonych w niniejszym rozporządzeniu dla przedsiębiorstw ciepłowniczych.

3. Właściciel może zlecić przedsiębiorstwu ciepłowniczemu wykonywanie obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, na warunkach określonych w umowie o przekazaniu sieci ciepłowniczych i instalacji odbiorczych za węzłami grupowymi do użytkowania przez to przedsiębiorstwo.

§ 17. 1. Przedsiębiorstwo ciepłownicze lub właściciel, o którym mowa w § 16, pobiera od odbiorców określone w taryfach opłaty za przyłączenie obiektów do sieci ciepłowniczych oraz do instalacji odbiorczych za węzłami grupowymi, które należą do tego przedsiębiorstwa lub właściciela.

2. Jeśli w pomieszczeniu węzła ciepłego instalowany jest przez odbiorcę prefabrykowany węzeł ciepły, o którym mowa w § 14 ust. 2, opłata za przyłączenie tego węzła ciepłego powinna być pomniejszona o koszty zakupu i montażu urządzeń, o których mowa w § 14 ust. 1 pkt 2, jeśli umowa o przyłączenie nie stanowi inaczej.

3. Odbiorca zgłaszający zmianę zapotrzebowania ciepła, która powoduje konieczność wymiany istniejącego przyłącza i rozbudowy sieci ciepłowniczej lub instalacji odbiorczej za węzłem grupowym, może być traktowany jak nowy odbiorca, od którego pobierana jest opłata jak za nowe przyłączenie.

4. Odbiorca, który zmniejszył zapotrzebowanie ciepła, a zmiana ta nie spowodowała konieczności wymiany przyłącza lub instalacji odbiorczej za węzłem grupowym, nie może żądać z tego powodu częściowego zwrotu opłat poniesionych za przyłączenie.

5. Jeśli w ciągu pięciu lat po wybudowaniu przyłącza zostanie do niego przyłączony jeden lub więcej nowych odbiorców, przedsiębiorstwo ciepłownicze ma obowiązek ustalenia kosztów wspólnych dla tych odbiorców odcinka sieci ciepłowniczej i obliczenia no-

wych opłat za przyłączenie oraz zwrócenia pierwszemu odbiorcy ewentualnej nadwyżki poniesionych przez niego opłat za przyłączenie.

6. Przedsiębiorstwo ciepłownicze lub właściciel, o którym mowa w § 16, może odstąpić od pobierania od odbiorców opłat za przyłączenie, jeżeli pozwalają na to warunki techniczne i ekonomiczne.

Rozdział 4

Obrót ciepłem

§ 18. 1. Przedsiębiorstwo ciepłownicze prowadzi obrót ciepłem na warunkach określonych w koncesji na obrót ciepłem oraz w umowach sprzedaży ciepła, zawartych z przedsiębiorstwami wytwórczymi oraz z odbiorcami ciepła.

2. Przedsiębiorstwo obrotu ciepłem prowadzi obrót ciepłem na warunkach określonych w koncesji oraz w umowach:

- 1) sprzedaży ciepła - zawartych z przedsiębiorstwami wytwórczymi lub innymi dostawcami ciepła albo z odbiorcami ciepła,
- 2) o świadczenie usług przesyłowych - zawartych z przedsiębiorstwami ciepłowniczymi na rzecz i z upoważnienia odbiorców, którzy są ustawowo uprawnieni do korzystania z tych usług.

§ 19. Umowy, o których mowa w § 18, powinny określać w szczególności:

- 1) strony zawierające umowę,
- 2) miejsca oraz warunki dostarczania i odbioru ciepła, w tym:
 - a) lokalizację obiektów, do których będzie dostarczane ciepło, oraz przeznaczenie dostarczanego ciepła,
 - b) wielkość zamówionej mocy cieplnej oraz obliczeniowe natężenie przepływu nośnika ciepła i tabele regulacyjne oraz szczegółowe warunki i terminy wprowadzania zmian ustaleń w tym zakresie,
 - c) rodzaj nośnika ciepła i jego parametry dla warunków obliczeniowych,
 - d) terminy rozpoczęcia dostarczania ciepła do obiektów oraz szczegółowe warunki ustalania terminów rozpoczynania i przerywania dostarczania ciepła w celu ogrzewania i dla innych potrzeb,
- 3) miejsce rozgraniczenia eksploatacji urządzeń lub instalacji,
- 4) prawa i obowiązki stron,
- 5) szczegółowe zasady ustalania terminów przeprowadzania prób i badań kontrolnych oraz konserwacji i remontów eksploatowanych przez strony urządzeń i instalacji,
- 6) szczegółowe zasady wprowadzania planów ograniczeń oraz wstrzymania dostarczania ciepła,
- 7) termin ważności umowy oraz postanowienia dotyczące zmiany warunków umowy i jej wypowiedzenia,

8) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za:

- a) przekroczenie:
 - zamówionej mocy cieplnej lub obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła,
 - dopuszczalnych odchyleń od parametrów nośnika ciepła,
 - dopuszczalnych przerw i ograniczeń w dostarczaniu ciepła,
 - b) niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców,
 - c) nielegalny pobór ciepła,
 - d) zwrot zanieczyszczonego nośnika ciepła lub jego kradzież,
- 9) standardy jakościowe obsługi odbiorców ciepła,
- 10) szczegółowe warunki określone w taryfie dla ciepła, w tym:
- a) podstawy i sposoby prowadzenia rozliczeń i obliczania należności,
 - b) stawki opłat taryfowych oraz warunki wprowadzania zmian tych stawek,
 - c) opłaty dodatkowe, kary i bonifikaty oraz warunki wprowadzania zmian w tym zakresie,
 - d) warunki i terminy regulowania należności.

§ 20. Strony umów, o których mowa w § 18, zobowiązane są do:

- 1) przedsiębiorstwo ciepłownicze:
 - a) zakupu ciepła od przedsiębiorstw wytwórczych lub innych dostawców ciepła, oferujących najkorzystniejsze warunki sprzedaży ciepła,
 - b) eksploatacji sieci ciepłowniczych i sterowania ich pracą w sposób zapewniający minimalizację kosztów dostarczania ciepła do odbiorców,
 - c) dostarczania ciepła zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz na warunkach określonych w zawartych umowach,
 - d) dotrzymywania standardów jakościowych obsługi odbiorców,
 - e) uzgadniania z zainteresowanymi stronami zmian warunków dostarczania ciepła, a w szczególności zmian wymagających przystosowania urządzeń i instalacji do nowych warunków zasilania w ciepło,
 - f) umożliwiania odbiorcom dostępu do układów pomiarowo-rozliczeniowych oraz wglądu do dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń za dostarczane ciepło,
 - g) umożliwiania przeprowadzenia kontroli prawidłowości wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego,
 - h) uzgadniania przeprowadzania prób i pomiarów wymagających współdziałania z odbiorcami,
 - i) powiadamiania o terminach planowych przerw i ograniczeń w dostarczaniu ciepła,
 - j) informowania o przyczynach zakłóceń w dostarczaniu ciepła oraz o przewidywanych terminach usunięcia tych zakłóceń,
 - k) niezwłocznego likwidowania przyczyn powodujących przerwy i ograniczenia lub inne zakłócenia w dostarczaniu ciepła;

- 2) przedsiębiorstwo obrotu ciepłem:
- zakupu ciepła od przedsiębiorstw wytwórczych lub innych dostawców ciepła, oferujących najkorzystniejsze warunki sprzedaży ciepła,
 - przewodzenia obrotu ciepłem w sposób zapewniający minimalizację kosztów dostarczania ciepła do odbiorców,
 - zawarcia z przedsiębiorstwem ciepłowniczym umowy o świadczenie usług przesyłowych, jeżeli zażąda tego odbiorca ustawowo uprawniony do korzystania z tych usług,
 - sprzedaży ciepła i obsługi odbiorców, zgodnie z obowiązującymi przepisami i na warunkach określonych w zawartych umowach,
 - zawarcia dodatkowych umów z dostawcami ciepła na dostarczenie ciepła w przypadku wystąpienia awarii, gdy umowy na zakup ciepła zawarte z przedsiębiorstwami wytwórczymi lub innymi dostawcami nie będą mogły być zrealizowane wskutek tych awarii,
 - uzgadniania z przedsiębiorstwami wytwórczymi i odbiorcami warunków dostarczania i odbioru ciepła, a w szczególności zmian wymagających przystosowania u nich urządzeń lub instalacji do wymagań określonych w umowie o świadczenie usług przesyłowych,
 - umożliwiania zainteresowanym stronom dostępu do układów pomiarowo-rozliczeniowych oraz wglądu do dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń za dostarczane ciepło,
 - umożliwiania zainteresowanym stronom przeprowadzenia kontroli prawidłowości wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych,
 - uzgadniania terminów przeprowadzania przez przedsiębiorstwa wytwórcze i przedsiębiorstwo ciepłownicze prób i pomiarów wymagających współdziałania z odbiorcami,
 - powiadamiania o terminach planowych przerw i ograniczeń w dostarczaniu ciepła,
 - informowania o przyczynach występowania zakłóceń w dostarczaniu ciepła oraz o przewidywanych terminach usunięcia tych zakłóceń;
- 3) odbiorca ciepła:
- użytkowania ciepła zgodnie z obowiązującymi przepisami i warunkami umowy sprzedaży ciepła,
 - terminowego regulowania opłat i należności,
 - dotrzymania wymagań określonych w warunkach przyłączenia do sieci ciepłowniczej, a w szczególności wyregulowania i utrzymania użytkowanej instalacji w stanie nie powodującym zakłóceń w pracy sieci ciepłowniczej,
 - utrzymania nieruchomości w sposób nie powodujący utrudnień w prawidłowej eksploatacji sieci ciepłowniczej, przeprowadzonej przez teren tych nieruchomości,
 - uzgadniania z zainteresowanymi stronami zmian warunków dostarczania ciepła, a w szczególności

- zmian wymagających przystosowania instalacji lub urządzeń do nowych warunków,
- dostosowania, w ustalonych terminach, instalacji odbiorczych do zmienionych warunków dostarczania ciepła, zgodnie z otrzymanym zawiadomieniem,
- zabezpieczenia przed uszkodzeniem i dostępem osób nie upoważnionych do założonych przez przedsiębiorstwo ciepłownicze lub przedsiębiorstwo obrotu ciepłem plomb w węźle cieplnym i instalacji odbiorczej, zwłaszcza w układzie pomiarowo-rozliczeniowym,
- niezwłocznego informowania stron, z którymi zawarł umowy, o zauważonych wadach lub usterkach w układzie pomiarowym lub innych okolicznościach mających wpływ na prawidłowość rozliczeń, a także o stwierdzonych przerwach lub zakłóceniach w dostarczaniu ciepła oraz o zakłóceniach i usterkach w pracy instalacji odbiorczych.

Rozdział 5

Świadczenie usług przesyłowych

§ 21. 1. Przedsiębiorstwo ciepłownicze realizuje usługi przesyłowe na podstawie zawartej umowy o świadczenie usług przesyłowych.

2. Przedsiębiorstwo wytwórcze lub przedsiębiorstwo obrotu ciepłem albo odbiorca ciepła może zwrócić się do przedsiębiorstwa ciepłowniczego o zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1.

§ 22. Przedsiębiorstwo ciepłownicze nie może odmówić zawarcia umowy, o której mowa w § 21 ust. 1, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- istnieją techniczne możliwości przesyłania istniejącą siecią ciepłowniczą zamówionej mocy cieplnej i ilości ciepła, bez pogorszenia niezawodności i zakresu dostarczania ciepła odbiorcom eksploatującym instalacje odbiorcze przyłączone do tej sieci,
- istnieją układy pomiarowo-rozliczeniowe umożliwiające określenie ilości ciepła dostarczanego ze źródła ciepła i odbieranego z sieci ciepłowniczej,
- zapewnione jest:
 - zabezpieczenie sieci ciepłowniczej przed pogorszeniem parametrów i jakości nośnika ciepła w tej sieci,
 - dotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców eksploatujących instalacje odbiorcze przyłączone do tej sieci,
- świadczenie usług przesyłowych przez przedsiębiorstwo ciepłownicze nie będzie powodowało wzrostu opłat za dostarczanie ciepła, ponoszonych przez odbiorców eksploatujących instalacje odbiorcze przyłączone do tej sieci.

§ 23. Umowa o świadczenie usług przesyłowych powinna określać w szczególności:

- oznaczenie stron zawierających umowę,

- 2) określenie miejsca oraz warunków dostarczania i odbioru ciepła, zwłaszcza:
 - a) rodzaju nośnika ciepła i jego parametrów dla warunków obliczeniowych,
 - b) lokalizację źródeł ciepła i obiektów, do których będzie dostarczane ciepło, oraz jego przeznaczenie,
 - c) wielkość zamówionej mocy cieplnej oraz tabele regulacyjne, a także warunki i terminy wprowadzania zmian ustaleń w tym zakresie,
 - d) dopuszczalne:
 - odchylenia parametrów nośnika ciepła w źródle ciepła i u odbiorców oraz wymagania dotyczące ich dotrzymania,
 - przerwy i ograniczenia w dostarczaniu ciepła,
 - e) wymagane zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem nośnika ciepła w sieci ciepłowniczej,
 - f) terminy rozpoczęcia dostarczania ciepła do obiektów oraz warunki ustalania terminów rozpoczęcia i przerywania dostarczania ciepła w celu ogrzewania i dla innych potrzeb,
 - g) wymagania dotyczące sposobu i warunków przesyłania ciepła zakupionego w przedsiębiorstwie wytwórczym przez odbiorców przyłączonych do sieci ciepłowniczej, eksploatowanej przez przedsiębiorstwo ciepłownicze,
- 3) miejsce rozgraniczenia eksploatacji urządzeń lub instalacji,
- 4) ustalenia dotyczące zakresu i kosztów zainstalowania dodatkowych urządzeń lub instalacji w źródle ciepła i u odbiorców oraz sposób pokrycia tych kosztów,
- 5) szczegółowe zasady ustalania terminów przeprowadzania prób i badań kontrolnych oraz konserwacji i remontów eksploatowanych przez strony urządzeń lub instalacji,
- 6) szczegółowe zasady wprowadzania planów ograniczeń oraz wstrzymania dostarczania ciepła,
- 7) prawa i obowiązki stron, w tym odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, w zakresie:
 - a) przekroczenia:
 - zamówionej mocy cieplnej,
 - dopuszczalnych odchyleń od parametrów nośnika ciepła,
 - dopuszczalnych przerw i ograniczeń w dostarczaniu ciepła,
 - b) kradzieży nośnika ciepła,
- 8) szczegółowe warunki określone w taryfie dla ciepła, w tym:
 - a) miejsce zainstalowania i wymagania dotyczące układów pomiarowo-rozliczeniowych,
 - b) podstawy i sposoby prowadzenia rozliczeń i obliczania należności,
 - c) stawki opłat taryfowych oraz warunki wprowadzania zmiany tych stawek,
 - d) opłaty dodatkowe, kary i bonifikaty oraz warunki wprowadzania zmian w tym zakresie,

- e) warunki i terminy regulowania należności,
- 9) termin ważności umowy oraz postanowienia dotyczące zmiany warunków umowy i jej wypowiedzenia.

§ 24. Przedsiębiorstwo ciepłownicze prowadzi rozliczenia i pobiera określone w taryfie opłaty za świadczenie usług przesyłowych.

Rozdział 6

Ruch sieciowy i eksploatacja sieci ciepłowniczych

§ 25. Przedsiębiorstwo ciepłownicze określa organizację ruchu sieciowego i wyznacza dyspozytora sieci ciepłowniczej.

§ 26. 1. Ruch sieciowy polega na sterowaniu pracą sieci ciepłowniczej, do której ciepło jest dostarczane co najmniej z jednego źródła ciepła i z której ciepło jest dostarczane co najmniej do dwóch odbiorców.

2. Przedsiębiorstwo ciepłownicze opracowuje program pracy sieci ciepłowniczej, zwany dalej „programem“, dla stabilnych warunków pracy oraz w przypadku awarii lub konieczności wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze ciepła. Ruch sieciowy jest prowadzony zgodnie z programem.

3. Przedsiębiorstwo ciepłownicze ma obowiązek udostępnienia programu stronom, z którymi zawarło lub zawiera umowę o przyłączenie do tej sieci i umowę sprzedaży ciepła lub umowę o świadczenie usług przesyłowych.

§ 27. 1. Program powinien uwzględniać lokalne warunki oraz wymagania racjonalnego użytkownika paliw i energii oraz ochrony środowiska, oraz zapewniać optymalizację kosztów dostarczania ciepła do odbiorców.

2. Program powinien określać:

- 1) warunki pracy sieci ciepłowniczej w sezonie grzewczym i w okresie letnim, w tym szczegółowe warunki:
 - a) ustalania obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła,
 - b) ustalania tabeli regulacyjnej,
 - c) uruchamiania i wyłączania ogrzewania,
 - d) wprowadzania planowych przerw w eksploatacji urządzeń lub instalacji w źródłach ciepła, sieci ciepłowniczej i węzłach cieplnych oraz związanych z tym przerw i ograniczeń w dostarczaniu ciepła,
 - e) regulacji ilości ciepła dostarczanego ze źródeł ciepła w zależności od warunków atmosferycznych i poboru ciepła przez odbiorców, a w szczególności regulacji natężenia przepływu nośnika ciepła i jego parametrów, zgodnie z warunkami określonymi w umowach,
 - f) optymalizacji obciążeń dla jednego lub kilku źródeł ciepła, zasilających sieć ciepłowniczą, pod względem minimalizacji kosztów dostarczania ciepła do odbiorców,

- g) wprowadzania planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze ciepła,
 - h) przyłączania do sieci ciepłowniczej oraz napełniania i uruchamiania przyjmowanych do eksploatacji odcinków sieci ciepłowniczej i przyłączy - nowych albo po wymianie lub remoncie,
 - i) kontrolowania i rejestrowania ilości ciepła dostarczanego ze źródeł ciepła do sieci ciepłowniczej oraz ilości ciepła dostarczonego do węzłów cieplnych, a w szczególności natężenia przepływu i parametrów nośnika ciepła,
 - j) współdziałania dyspozytora sieci ciepłowniczej z przedsiębiorstwami wytwórczymi i odbiorcami ciepła,
 - k) prowadzenia dokumentacji ruchu sieciowego przez dyspozytora sieci ciepłowniczej.
- 2) możliwości rezerwowego dostarczenia ciepła w przypadku wystąpienia awarii w źródłach ciepła i sieci ciepłowniczej,
- 3) zasady wprowadzania zmian w programie pracy sieci ciepłowniczej.
3. Przedsiębiorstwo ciepłownicze zobowiązane jest opracować program co najmniej na dwa miesiące przed rozpoczęciem sezonu grzewczego.

§ 28. 1. Dyspozytor sieci ciepłowniczej jest uprawniony do:

- 1) sterowania pracą sieci ciepłowniczej, a w szczególności:
 - a) zmiany poboru mocy cieplnej ze źródeł ciepła dostarczających ciepło do sieci ciepłowniczej,
 - b) regulacji ilości ciepła dostarczanego z sieci ciepłowniczej do węzłów cieplnych,
 - c) wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze ciepła,
 - d) sterowania natężeniem przepływu i parametrami nośnika ciepła w sieci ciepłowniczej,
 - e) realizacji programu pracy sieci ciepłowniczej,
- 2) wydawania dyspozycji w przypadku wystąpienia awarii bądź zagrożenia dla bezpiecznej pracy źródeł ciepła, sieci ciepłowniczej, węzłów cieplnych lub instalacji odbiorczych,
- 3) nadzorowania wykonania wydanych dyspozycji.

2. Osoby odpowiedzialne za prowadzenie eksploatacji sieci ciepłowniczej oraz źródeł ciepła i węzłów cieplnych, przyłączonych do tej sieci, są obowiązane do wykonywania dyspozycji otrzymanych od dyspozytora sieci ciepłowniczej w trybie i formie określonych w programie.

3. Przedsiębiorstwo wytwórcze lub odbiorca ma obowiązek uzgadniania z przedsiębiorstwem ciepłowniczym planów remontów urządzeń lub instalacji, mających wpływ na ruch sieciowy, oraz do zawiadamiania dyspozytora sieci ciepłowniczej o terminach wyłączenia i włączenia tych urządzeń lub instalacji.

§ 29. 1. Dyspozytor sieci ciepłowniczej ma obowiązek:

- 1) prowadzenia dokumentacji ruchu sieciowego, w której odnotowuje ważniejsze wydarzenia zwią-

zane z ruchem sieciowym i wydane dyspozycje oraz sposób ich wykonania,

- 2) nadzorowania realizacji umów sprzedaży i umów o świadczenie usług przesyłowych w zakresie postanowień dotyczących wielkości poboru mocy cieplnej, a w szczególności natężenia przepływu i parametrów nośnika ciepła dostarczanego do sieci ciepłowniczej ze źródeł ciepła oraz do węzłów cieplnych przyłączonych do tej sieci,
- 3) udzielania przedsiębiorstwom wytwórczym i odbiorcom żądanych informacji dotyczących obecnych i przewidywanych warunków dostarczania i odbioru ciepła, występujących zakłóceń i awarii oraz przewidywanych terminów ich usunięcia.

2. Dokumentacja, o której mowa w ust.1 pkt 1, powinna zawierać podstawowe dane charakteryzujące warunki pracy sieci ciepłowniczej oraz przyłączonych do niej źródeł ciepła i węzłów cieplnych.

3. Zakres prowadzenia dokumentacji ruchu sieciowego określa przedsiębiorstwo ciepłownicze oraz przekazuje do wiadomości przedsiębiorstwu wytwórczemu i odbiorcom.

§ 30. 1. Przedsiębiorstwo ciepłownicze, eksploatując sieć ciepłowniczą, zapewnia utrzymanie zdolności tej sieci do realizacji dostaw ciepła w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych.

2. Eksploatacja sieci, o której mowa w ust. 1, musi być prowadzona zgodnie z instrukcją eksploatacji, zwaną dalej instrukcją, zatwierdzoną przez osobę kierującą przedsiębiorstwem ciepłowniczym.

§ 31. 1. Instrukcja określa procedury i zasady wykonywania czynności związanych z eksploatacją sieci ciepłowniczej, a w szczególności:

- 1) sposób uruchamiania i napełniania oraz zatrzymywania i opróżniania parowej i wodnej sieci ciepłowniczej,
- 2) zasady:
 - a) trwałego i okresowego wyłączania z eksploatacji sieci ciepłowniczej i jej odcinków, w tym sposób zabezpieczenia przed korozją,
 - b) regulacji hydraulicznej sieci ciepłowniczej, a w szczególności rozdziału nośnika ciepła do węzłów cieplnych,
 - c) przekazywania sieci ciepłowniczej do remontów oraz jej przyjmowania do eksploatacji po remoncie,
 - d) prowadzenia remontów, konserwacji i modernizacji sieci ciepłowniczej,
 - e) postępowania w przypadku wystąpienia nadmiernych ubytków nośnika ciepła oraz w przypadku stwierdzenia pogorszenia jakości nośnika ciepła,
 - f) postępowania w przypadku awarii sieci ciepłowniczych i przyłączy,
- 3) zakres i zasady kontroli szczelności sieci ciepłowniczej,

- 4) zakres, zasady i terminy przeprowadzania okresowych przeglądów i kontroli stanu technicznego sieci ciepłowniczej, a w szczególności:
 - a) armatury i kompensatorów,
 - b) kanałów i komór, punktów stałych, podpór i innych elementów konstrukcyjnych,
 - c) rurociągów i powłok izolacyjnych,
 - d) sygnalizacji zawilgocenia rurociągów i przecieków,
- 5) sposób odwadniania komór i kanałów z wód gruntowych i opadowych, a w razie awarii - z wody sieciowej,
- 6) określenie punktów pomiarowo-kontrolnych, w których prowadzona jest okresowa lub ciągła rejestracja parametrów nośnika ciepła i pomiary natężenia przepływu nośnika ciepła,
- 7) sposób kontrolowania jakości nośnika ciepła dostarczanego do sieci ciepłowniczej ze źródeł ciepła i zwracanego do tej sieci z węzłów ciepłych.

§ 32. 1. Przedsiębiorstwo ciepłownicze wykonuje, nie rzadziej niż co pięć lat, okresowe analizy pracy sieci ciepłowniczych, które powinny obejmować:

- 1) ocenę stanu technicznego,
- 2) określenie:
 - a) rodzaju i przyczyn awarii i zakłóceń w dostarczaniu i poborze ciepła, jakie wystąpiły w źródłach ciepła, sieciach ciepłowniczych, przyłączach i węzłach ciepłych,
 - b) natężenia przepływu nośnika ciepła, spadku ciśnienia i stopnia wykorzystania zdolności przesyłowych poszczególnych odcinków sieci ciepłowniczych,
- 3) ocenę:
 - a) ubytków nośnika ciepła,
 - b) strat ciepła podczas przesyłu,
 - c) jakości pracy węzłów ciepłych, przyłączonych do sieci ciepłowniczej,
 - d) dotrzymania warunków dostarczania i odbioru ciepła w zakresie:
 - jakości regulacji hydraulicznej,
 - zgodności rzeczywistych temperatur nośnika ciepła z tabelą regulacyjną,
 - przekroczenia zamówionej mocy cieplnej i obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła,
- 4) porównanie planowanych i rzeczywistych kosztów dostarczania ciepła do odbiorców oraz określenie przyczyn powstałych różnic,
- 5) końcową ocenę prawidłowości eksploatacji i sterowania pracą sieci ciepłowniczej wraz z wnioskami i zaleceniami ich wykorzystania przez przedsiębiorstwo ciepłownicze oraz przy aktualizacji programu pracy i instrukcji eksploatacji tej sieci.

2. Kierujący przedsiębiorstwem ciepłowniczym ustala częstotliwość wykonywania i zakres analizy pracy sieci ciepłowniczych.

Rozdział 7

Standardy jakościowe obsługi odbiorców

§ 33. Standardy jakościowe obsługi odbiorców obejmują:

- 1) warunki sprzedaży ciepła w zakresie:
 - a) zapewnienia obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła,
 - b) dotrzymania parametrów nośnika ciepła,
 - c) rozpoczęcia i przerwania dostarczania ciepła w celu ogrzewania i wentylacji,
 - d) planowanych przerw w dostarczaniu ciepła w okresie letnim,
- 2) warunki wstrzymania dostarczania ciepła do odbiorców,
- 3) dotrzymanie terminów:
 - a) załatwiania interwencji, skarg i zażaleń,
 - b) zawiadamiania odbiorców o planowanych zmianach warunków dostarczania ciepła, które wymagają dostosowania instalacji odbiorczych do nowych warunków.

§ 34. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo wytwórcze i przedsiębiorstwo ciepłownicze jako odbiorca nie ustala w umowie sprzedaży ciepła standardów jakościowych, o których mowa w § 33 pkt 1, nie mogą być one niższe niż określone w rozporządzeniu i strony obowiązują następujące standardy:

- 1) odchylenie od obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła, dostarczanego do sieci ciepłowniczej parowej lub sieci gorącej wody, nie powinno przekraczać: +5% i -5%,
- 2) odchylenie temperatury nośnika ciepła dostarczanego do sieci ciepłowniczej i zwracanego z tej sieci w stosunku do tabeli regulacyjnej nie powinno przekraczać:
 - a) w sieciach parowych: +10% i -5%,
 - b) w sieciach gorącej wody: +2% i -2%,
- 3) rozpoczęcie i przerwanie dostarczania ciepła do sieci ciepłowniczej na potrzeby ogrzewania powinno nastąpić nie później niż:
 - a) w sezonie grzewczym - w ciągu 12 godzin od wydania dyspozycji przez dyspozytora sieci ciepłowniczej,
 - b) poza sezonem grzewczym - w ciągu 24 godzin od wydania dyspozycji przez dyspozytora sieci ciepłowniczej,
- 4) planowana przerwa w dostarczaniu ciepła w okresie letnim:
 - a) nie może przekroczyć 10 dni, gdy ciepło jest dostarczane do sieci ciepłowniczej z jednego źródła ciepła,
 - b) w pozostałych przypadkach nie może przekroczyć 14 dni, pod warunkiem że przedsiębiorstwo ciepłownicze zostanie powiadomione o planowanej przerwie z wyprzedzeniem co najmniej 14 dni, dla umożliwienia zakupu ciepła z innego źródła lub dostarczenia z własnego źródła ciepła.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo ciepłownicze i odbiorca nie ustala w umowie sprzedaży ciepła standardów jakościowych, o których mowa w § 33 pkt 1, nie mogą być one niższe niż określone w rozporządzeniu i strony obowiązują następujące standardy:

- 1) odchylenie od obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła dostarczanego do węzła cieplnego nie powinno przekraczać:
 - a) w sieciach parowych: +3% i -8%,
 - b) w sieciach gorącej wody: +5% i -5%,
- 2) odchylenie temperatury nośnika ciepła dostarczanego do węzła cieplnego w stosunku do tabeli regulacyjnej nie powinno przekraczać:
 - a) w sieciach parowych: +5% i -10%,
 - b) w sieciach gorącej wody: +5% i -5%, pod warunkiem że temperatura wody zwracanej z węzła cieplnego do sieci ciepłowniczej jest zgodna z tabelą regulacyjną, z tolerancją +7% i -7%,
- 3) rozpoczęcie i przerwanie dostarczania ciepła w celu ogrzewania i wentylacji powinno nastąpić nie później niż:
 - a) w ciągu 12 godzin od złożenia wniosku przez odbiorcę, jeżeli węzeł cieplny jest wyposażony w urządzenia automatycznej regulacji dostawy ciepła,
 - b) w ciągu 36 godzin od złożenia wniosku przez odbiorcę, jeżeli węzeł cieplny nie został wyposażony w urządzenia automatycznej regulacji dostawy ciepła,
- 4) planowane przerwy w dostarczaniu ciepła w okresie letnim nie mogą przekroczyć 14 dni, a odbiorca musi być powiadomiony o terminach tych przerw z pięciodniowym wyprzedzeniem.

§ 35. 1. Wstrzymanie dostarczania ciepła może nastąpić natychmiast w przypadku pobierania ciepła bez zawarcia umowy sprzedaży ciepła.

2. Wstrzymanie dostarczania ciepła może nastąpić niezwłocznie po telefonicznym zawiadomieniu odbiorców w przypadkach, gdy wystąpią warunki stwarzające zagrożenie dla życia, zdrowia i środowiska lub zagrożenia w pracy źródła ciepła lub sieci ciepłowniczej, w wyniku których nastąpiłoby przerwanie lub zakłócenia w dostarczaniu ciepła innym odbiorcom, a w szczególności gdy:

- 1) z powodu wystąpienia awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej nie ma innych możliwości dostarczenia ciepła do odbiorców,
- 2) dalsze funkcjonowanie przyłącza, węzła cieplnego lub instalacji odbiorczej stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia lub środowiska,
- 3) węzły cieplne i instalacje odbiorcze oraz zasilane z nich urządzenia są użytkowane przez odbiorcę w sposób powodujący zakłócenia w pracy źródeł ciepła lub sieci ciepłowniczej.

3. Jeżeli umowa sprzedaży ciepła nie stanowi inaczej, wstrzymanie dostarczania ciepła może także nastąpić w przypadku, gdy odbiorca:

- 1) samowolnie dokonał zmian w instalacji odbiorczej, powodujących zwiększony pobór ciepła lub

pogorszenie warunków dostarczania ciepła do innych odbiorców,

- 2) pobiera ciepło z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub dokonał w tym układzie zmian zniekształcających wyniki pomiarów i rozliczeń,
- 3) utrzymuje nieruchomość w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu sieci ciepłowniczej,
- 4) uniemożliwia wstęp upoważnionym pracownikom przedsiębiorstwa ciepłowniczego, wraz z niezbędnym sprzętem, na teren nieruchomości lub do pomieszczeń, w celu przeprowadzenia prac związanych z eksploatacją i naprawą urządzeń stanowiących własność przedsiębiorstwa oraz badań, pomiarów lub kontroli, w tym także kontroli układów pomiarowych, dotrzymywania warunków umowy i warunków rozliczeń,
- 5) zalega z zapłatą należności za dostarczane ciepło.

4. Wstrzymanie dostarczania ciepła w przypadkach, o których mowa w ust. 3, może nastąpić w terminach określonych w umowie sprzedaży, a jeżeli umowa nie określa tych terminów - po upływie 14 dni od określonego przez przedsiębiorstwo ciepłownicze terminu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub terminu uregulowania zaległych należności, określonego w doręczonym odbiorcy wezwaniu do podjęcia niezbędnych działań lub wezwaniu do zapłaty.

5. Jeżeli wstrzymanie dostarczania ciepła, o którym mowa w ust. 3 i 4, dotyczy obiektów opieki zdrowotnej i społecznej, a w szczególności szpitali, żłobków, przedszkoli, szkół, domów opieki, domów dziecka i sanatoriów, właściwy miejscowo zarząd gminy może, na wniosek odbiorcy, zlecić przedsiębiorstwu ciepłowniczemu kontynuację dostarczania ciepła do tych obiektów w sezonie grzewczym, jeżeli zarząd gminy zagwarantuje pokrycie związanych z tym kosztów z budżetu gminy w sytuacji, gdy odbiorca:

- 1) nadal nie będzie dotrzymywał warunków umowy,
- 2) nie ureguluje zaległych i bieżących należności w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w ust. 4.

6. Wznowienie dostarczania ciepła powinno nastąpić nie później niż po upływie 48 godzin po ustaniu przyczyny wstrzymania dostawy ciepła.

§ 36. Jeżeli strony nie określiły w umowie sprzedaży ciepła standardów jakościowych obsługi odbiorców, o których mowa w § 33 pkt 3 lit. a), strony obowiązują następujące standardy:

- 1) udzielenie informacji na żądanie odbiorców następuje w ciągu:
 - a) 12 godzin - informacji telefonicznych o przewidywanym terminie usunięcia przerw i zakłóceń w dostarczaniu ciepła,
 - b) 7 dni - informacji pisemnych o przewidywanym terminie usunięcia przerw i zakłóceń w dostarczaniu ciepła,
- 2) udzielenie odpowiedzi na interwencje, skargi i zażalenia odbiorców następuje w ciągu:

- a) 12 godzin - informacji lub odpowiedzi telefonicznych na interwencje i skargi składane przez telefon lub informacji o przewidywanym terminie udzielenia pisemnego wyjaśnienia,
- b) 14 dni - odpowiedzi pisemnych na interwencje, skargi i zażalenia odbiorców składane na piśmie oraz odpowiedzi na interwencje i skargi złożone przez telefon, które wymagają przeprowadzenia dodatkowych analiz,
- c) 30 dni - odpowiedzi pisemnych na interwencje, skargi i zażalenia odbiorców składane na piśmie, które wymagają przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

§ 37. 1. Sprzedawca ciepła ma obowiązek zawiadomienia odbiorców o planowanych zmianach warunków dostarczania ciepła, o których mowa w § 33 pkt 3 lit. b), w terminie określonym w umowie sprzedaży ciepła, a w przypadku gdy umowa sprzedaży nie określa tego terminu, z wyprzedzeniem, umożliwiającym dostosowanie instalacji odbiorczych do nowych warunków.

2. Termin wyprzedzenia, o którym mowa w ust. 1, nie powinien być krótszy niż:

- 1) 24 miesiące - jeżeli zmiana jest wprowadzana przez przedsiębiorstwo wytwórcze,
- 2) 12 miesięcy - jeżeli zmiana jest wprowadzana przez przedsiębiorstwo ciepłownicze.

§ 38. 1. Przedsiębiorstwo ciepłownicze wykonuje, na zlecenie odbiorcy, czynności związane z uruchomieniem i przerwaniem dostarczania ciepła do wskazanych przez odbiorcę obiektów.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo ciepłownicze wykonuje:

- 1) nieodpłatnie - w przypadku gdy jest to pierwsze zlecenie odbiorcy na:
 - a) rozpoczęcie dostarczania ciepła do wskazanego obiektu po przyłączeniu tego obiektu do sieci ciepłowniczej,

- b) rozpoczęcie dostarczania ciepła w danym roku w celu ogrzewania wskazanego obiektu,
- c) przerwanie dostarczania ciepła w celu ogrzewania wskazanego obiektu po rozpoczęciu dostarczania ciepła,
- 2) odpłatnie - za każde dodatkowe zlecenie odbiorcy dotyczące przerwania lub rozpoczęcia dostarczania ciepła do wskazanych obiektów.

3. Przedsiębiorstwa ciepłownicze mogą pobierać, określone w taryfie, dodatkowe opłaty za wykonanie czynności związanych z uruchomieniem i przerwaniem dostarczania ciepła do obiektów w przypadkach, o których mowa w § 35.

§ 39. Przedsiębiorstwo ciepłownicze wykonuje zleczone przez odbiorców czynności związane z rozpoczęciem i przerwaniem dostarczania ciepła, w terminach określonych w umowach, a w przypadku gdy umowy nie określają tych terminów, czynności te są wykonywane w terminach określonych w § 34 ust. 2 pkt 3.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 40. Warunki przyłączenia wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność przez okres dwóch lat, jeżeli są zgodne z warunkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

§ 41. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 21 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki:

J. Steinhoff

Dziennik Ustaw Nr 100, poz. 642

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI

z dnia 6 sierpnia 1998 r.

w sprawie harmonogramu uzyskiwania przez poszczególne grupy odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych.

Na podstawie art. 65 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594 i Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa harmonogram uzyskiwania przez poszczególne grupy odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych, polegających na przesyłaniu paliw lub energii wydobywanych lub wyt-

warzanych w kraju, zależnie od wielkości dokonywanych rocznych zakupów paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła.

§ 2. 1. Odbiorcy dokonujący rocznych zakupów paliw gazowych w wielkości nie mniejszej niż:

- 1) 25 mln m³ w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 lipca 2000 r.,

2) 15 mln m³ w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 stycznia 2004 r.

2. Odbiorcy, dokonujący rocznych zakupów paliw gazowych w wielkości mniejszej niż 15 mln m³ w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy, uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 5 grudnia 2005 r.

§ 3. 1. Odbiorcy dokonujący rocznych zakupów energii elektrycznej w wielkości nie mniejszej niż:

- 1) 500 GWh - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem wejścia w życie rozporządzenia,
- 2) 100 GWh - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 stycznia 1999 r.,
- 3) 40 GWh - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 stycznia 2000 r.,
- 4) 10 GWh - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 stycznia 2002 r.,
- 5) 1 GWh - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 stycznia 2004 r.

2. Odbiorcy, dokonujący rocznych zakupów energii elektrycznej w wielkości mniejszej niż 1 GWh, uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 5 grudnia 2005 r.

§ 4.1. Odbiorcy, dokonujący rocznych zakupów ciepła w wielkości nie mniejszej niż:

- 1) 2 000 000 GJ - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 stycznia 1999 r.,
- 2) 200 000 GJ - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 stycznia 2000 r.,
- 3) 5 000 GJ - uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 stycznia 2001 r.

2. Odbiorcy, dokonujący rocznych zakupów ciepła w wielkości mniejszej niż 5 000 GJ, uzyskują prawo do korzystania z usług przesyłowych z dniem 1 stycznia 2003 r.

§ 5. Wielkość rocznych zakupów paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła, o których mowa w rozporządzeniu, ustala się na podstawie danych określonych we wniosku o zawarcie umowy o świadczenie usług przesyłowych.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki:

J. Steinhoff

dziennik Ustaw Nr 107, poz. 671

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI

z dnia 6 sierpnia 1998 r.

w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania kontroli przez przedsiębiorstwa energetyczne oraz wzorów protokołu kontroli i upoważnień do przeprowadzania kontroli.

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594 i Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady przeprowadzania, przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, kontroli układów pomiarowych, dotrzymywania zawartych umów i prawidłowości rozliczeń.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o układach pomiarowych, należy przez to rozumieć gazomierze, liczniki energii elektrycznej lub ciepła albo inne urządzenia pomiarowe lub rozliczeniowo-pomiarowe wraz z układami połączeń między nimi, służące do pomiaru i rozliczeń paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła.

§ 3. 1. Kontrolę przeprowadzają pracownicy przedsiębiorstw energetycznych, zwani dalej „kontrolującymi”, w zespole liczącym co najmniej dwie osoby, na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez przedsiębiorstwo energetyczne oraz legitymacji służbowej.

2. Wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne jest zobowiązane do prowadzenia ewidencji przeprowadzonych kontroli i wydanych upoważnień do kontroli.

§ 4. Przedsiębiorstwo energetyczne, zlecając kontrolującym przeprowadzenie kontroli, ustala:

- 1) szczegółowy zakres kontroli,
- 2) osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli.

§ 5. Przeprowadzenie kontroli ma na celu:

- 1) sprawdzenie prawidłowości użytkowania i działania układów pomiarowych oraz rozliczeń zużycia paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła, a w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości - wyjaśnienie przyczyn ich powstania,
- 2) sprawdzenie zgodności sposobu wykorzystywania paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła z warunkami określonymi w umowie,
- 3) ustalenie przypadków pobierania paliw i energii z częściowym lub całkowitym pominięciem układu pomiarowego.

§ 6. W ramach kontroli:

- 1) kierownicy jednostek kontrolowanych oraz odbiorcy mają obowiązek zapewnienia kontrolującemu dostępu do urządzeń technicznych oraz wglądu do dokumentów i materiałów mających związek z przeprowadzaną kontrolą,
- 2) kontrolujący mają prawo:
 - a) wstępu do obiektów i pomieszczeń na podstawie upoważnienia i legitymacji służbowej,
 - b) wglądu do dokumentów i materiałów mających związek z przeprowadzoną kontrolą,
 - c) przeprowadzania oględzin i prób układów pomiarowych,
 - d) zabezpieczania materiałów dowodowych,
 - e) wstrzymania dostawy paliw i energii, w razie stwierdzenia okoliczności stanowiących podstawę do ich wstrzymania,
 - f) przeprowadzenia niezbędnych przeglądów urządzeń, będących własnością przedsiębiorstwa energetycznego, wykonywania prac związanych z ich eksploatacją lub naprawą oraz badań i pomiarów.

§ 7. Przedsiębiorstwo energetyczne przeprowadza kontrolę z własnej inicjatywy lub na wniosek odbiorcy. Kontrolę na wniosek odbiorcy przedsiębiorstwo energetyczne przeprowadza w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

§ 8. 1. Kontrolę przeprowadza się w dniach i godzinach pracy, obowiązujących w jednostce kontrolowanej, w sposób nie zakłócający pracy tej jednostki, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Kontrolę w lokalu mieszkalnym można przeprowadzać w godzinach od 7⁰⁰ do 21⁰⁰, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

§ 9. Kontrola obejmuje w szczególności:

- 1) oględziny układów pomiarowych i ich zabezpieczeń przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub zmianą wskazań,
- 2) sprawdzenie prawidłowości wskazań poszczególnych urządzeń pomiarowych,
- 3) sprawdzenie właściwości metrologicznych urządzeń pomiarowych,
- 4) ocenę poprawności działania elementów układu pomiarowego,
- 5) dokonanie badań i pomiarów w zakresie przedmiotu kontroli,

6) przeprowadzanie niezbędnych prac związanych z eksploatacją lub naprawą urządzeń pomiarowych należących do przedsiębiorstwa energetycznego,

7) zebranie i zabezpieczenie dowodów naruszenia przez odbiorcę warunków umowy zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym, w szczególności warunków użytkowania układów pomiarowych.

§ 10. Wejście na teren nieruchomości lub do pomieszczeń w celu przeprowadzania kontroli oraz sama kontrola odbywa się w obecności kierownika jednostki kontrolowanej, odbiorcy bądź osób przez nich upoważnionych.

§ 11. 1. Kontrolujący dokonuje ustaleń stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów.

2. Dowodami, o których mowa w ust. 1, są w szczególności wyniki oględzin, zabezpieczone urządzenia, instalacje lub ich części, dokumenty oraz pisemne wyjaśnienia.

§ 12. Pracownicy jednostki kontrolowanej, odbiorcy bądź osoby zamieszkałe w lokalu mieszkalnym, o którym mowa § 8 ust. 2, są obowiązani udzielać kontrolującemu wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli.

§ 13. Kontrolujący informują osoby, o których mowa w § 10, o ustaleniach wskazujących na ujawnione w trakcie prowadzonej kontroli nieprawidłowości w eksploatacji urządzeń pomiarowych i prowadzonych rozliczeniach.

§ 14. 1. Z przeprowadzonej kontroli kontrolujący sporządzają protokół w dwóch egzemplarzach, w którym zamieszczają ustalenia dokonane w trakcie kontroli. Jeden egzemplarz otrzymuje jednostka kontrolowana, odbiorca lub osoby zamieszkałe w lokalu mieszkalnym, o którym mowa w § 8 ust. 2.

2. Wzór protokołu kontroli, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 15. 1. Protokół podpisują kontrolujący oraz osoby, o których mowa w § 10, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli osoby, o których mowa w § 10, odmówią podpisania protokołu kontroli, kontrolujący czynią o tym wzmiankę w protokole.

§ 16. Informacje uzyskane w trakcie przeprowadzonej kontroli nie mogą być udostępniane osobom trzecim bez pisemnej zgody odbiorcy, u którego przeprowadzono kontrolę.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki:

J. Steinhoff

Dziennik Ustaw Nr 107, poz. 672

WZÓR UPOWAŻNIENIA DO PRZEPROWADZANIA KONTROLI*)

.....
(pieczęć nagłówkowa przedsiębiorstwa energetycznego).....
(data wystawienia).....
(numer kolejny upoważnienia)

Upoważnienie do przeprowadzania kontroli

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. -Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 48, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594 i Nr 106, poz. 668) upoważnia się:

..... legitymującego się

..... legitymującego się

..... legitymującego się

(imiona i nazwiska pracowników oraz oznaczenie rodzaju i cech dowodu tożsamości)

do przeprowadzenia kontroli u:

(oznaczenie kontrolowanego i miejsca kontroli)

Przedmiotem kontroli jest

(oznaczenie celu i zakresu kontroli)

Upoważnienie jest ważne za okazaniem legitymacji służbowej.

.....
(podpis, stanowisko służbowe, numer
telefonu służbowego osoby wystawiającej
upoważnienie)

*) Wypełnić pismem maszynowym

WZÓR PROTOKOŁU KONTROLI*)

Protokół kontroli

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. -Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 48, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594 i Nr 106, poz. 668) w dniu pracownicy

.....
(oznaczenie przedsiębiorstwa energetycznego dokonującego kontroli)

.....
(imiona i nazwiska osób przeprowadzających kontrolę)

na podstawie upoważnień do kontroli nr z dnia przeprowadzili kontrolę u

.....
(oznaczenie kontrolowanego i miejsca kontroli)

Kontrola miała na celu
(określenie zakresu i celu kontroli)

Oprócz wymienionych powyżej pracowników przedsiębiorstwa energetycznego przy wykonywaniu kontroli obecni byli:

.....
(oznaczenie osób obecnych przy kontroli)

Kontrolę rozpoczęto o godz., a zakończono o godz.

Kontrolujący dokonali następujących czynności kontrolnych:

.....
W wyniku powyższych czynności kontrolujący dokonali następujących ustaleń:

.....
W wyniku kontroli kontrolujący podjęli następujące czynności:

.....
Kontrolowany nie wnosi żadnych zastrzeżeń do protokołu/wniósł następujące zastrzeżenia do protokołu*)

.....
Na tym kontrolę zakończono.

.....
(podpisy osób kontrolujących)

.....
(podpisy osób obecnych przy kontroli)

.....
*) Niepotrzebne skreślić.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 31 sierpnia 1998 r.

w sprawie ustalenia zakresu i wysokości opłat za nielegalny pobór energii elektrycznej.

Na podstawie art. 69 ust. 1a i 1b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594 i Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres stosowania i sposób obliczania wysokości opłat pobieranych z tytułu nielegalnego pobierania energii elektrycznej.

§ 2. Do nielegalnego pobierania energii elektrycznej z sieci zalicza się:

- 1) pobieranie energii bez zawarcia umowy sprzedaży z przedsiębiorstwem energetycznym,
- 2) pobieranie energii niezgodnie z postanowieniami umowy sprzedaży, w tym:
 - a) z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego,
 - b) w wyniku dokonywania w układzie pomiarowo-rozliczeniowym uszkodzeń powodujących jego nieprawidłowe działanie,
 - c) samowolną manipulację w urządzeniu regulującym obliczeniowe natężenie przepływu energii elektrycznej.

§ 3. 1. W przypadku odbiorców rozliczanych według taryf dwuczłonowych opłaty za moc i energię pobraną z całkowitym lub częściowym pominięciem rozliczeniowego układu pomiarowego ustala się następująco:

- 1) opłatę za moc umowną i obrachunkową oblicza się przy zastosowaniu cen jednostkowych określonych w odpowiedniej taryfie obowiązującej w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru, według której jest lub powinien być rozliczany odbiorca,
- 2) opłatę za moc umowną pobiera się w przypadku nielegalnego pobierania energii bez zawarcia umowy z dostawcą; moc umowną należy przyjmować w wysokości mocy obrachunkowej ustalonej według zasad określonych w pkt 5,
- 3) opłatę za energię czynną oblicza się przy zastosowaniu najwyższej ceny jednostkowej przewidzianej w taryfie, według której jest lub powinien być rozliczany odbiorca w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru,
- 4) opłaty, o których mowa w pkt 1 i 2, pobiera się za cały udowodniony okres nielegalnego poboru energii elektrycznej z uwzględnieniem terminów przedawnienia roszczeń,
- 5) za podstawę do ustalenia wielkości mocy obrachunkowej oraz zużycia energii czynnej w okresie trwania nielegalnego poboru przyjmuje się pobór mocy i zużycie energii, jakie wystąpiły w okresie obrachunkowym przed powstaniem lub po ustaniu nielegalnego poboru,
- 6) od należności obliczonych według zasad określonych w pkt 1-3 odlicza się kwoty pobrane od

odbiorcy z tytułu okresowych rozliczeń w czasie trwania nielegalnego poboru energii elektrycznej.

2. W przypadku odbiorców rozliczanych według taryf jednoczłonowych opłaty za energię elektryczną pobraną z całkowitym lub częściowym pominięciem rozliczeniowego układu pomiarowego ustala się następująco:

- 1) do obliczenia opłat przyjmuje się najwyższą cenę jednostkową energii czynnej, według której jest lub powinien być rozliczany odbiorca w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru, oraz udowodnioną ilość nielegalnie pobranej energii elektrycznej, jednak nie niższą niż 1000 kWh,
- 2) w przypadku nielegalnego poboru energii poprzez uszkodzenie lub manipulację w układzie pomiarowym, której ilości nie można ustalić, ryczałtowe opłaty za nielegalnie pobraną energię elektryczną stanowią równowartość:

a) przy układzie jednofazowym	6 000 kWh,
b) przy układzie pomiarowym 3-fazowym o prądzie znamionowym do 20 A włącznie (pomiar bezpośredni) bez względu na przeciążalność licznika	12 000 kWh,
c) przy układzie pomiarowym 3-fazowym o prądzie znamionowym powyżej 20 A (pomiar bezpośredni) bez względu na przeciążalność licznika za każdy amper prądu znamionowego licznika	600 kWh,
d) przy układzie pomiarowym z przekładnikami prądu (pomiar półpośredni) za każdy amper prądu znamionowego obwodu pierwotnego przekładnika prądowego	600 kWh,
e) przy układzie pomiarowym z przekładnikami prądu i napięcia (pomiar pośredni) za każdy amper prądu obliczeniowego	600 kWh,
- 3) prąd obliczeniowy, o którym mowa w pkt 2, określa się według wzoru:

$$I_o = 2,5 \times U \times I$$

gdzie:

- U - górne napięcie znamionowe przekładnika na pięciowego w kV,
 I - mniejsza z następujących wielkości:
 - prąd znamionowy strony pierwotnej przekładnika prądowego,

- suma prądów znamionowych transformatorów oraz innych odbiorników przyłączonych na napięciu zasilania,
 - 4) w przypadku nielegalnego poboru energii z instalacji nie wyposażonej w układ pomiarowy lub w wyniku całkowitego albo częściowego pominięcia układu pomiarowego, przy którym niemożliwe jest ustalenie ilości pobranej energii, ryczałtowa opłata za nielegalnie pobraną energię elektryczną stanowią równowartość:
 - a) przy pobieraniu energii elektrycznej jedną fazą - za każdy amper prądu znamionowego zabezpieczenia 250 kWh; za zabezpieczenie uważa się bezpieczniki najbliższe odbiorcy, licząc od strony zasilania, niedostępne dla odbiorcy i osób postronnych; w razie braku zabezpieczeń między instalacją odbiorczą a siecią zasilającą przyjmuje się wielkości zabezpieczeń, jakie powinny być stosowane dla danej instalacji, jednak nie mniejsze niż 25 A,
 - b) przy pobieraniu energii elektrycznej dwoma lub trzema fazami opłatę ustala się jak w lit. a), z uwzględnieniem krotności (2 lub 3), zależnie od ilości faz, którymi nielegalnie pobierano energię.
 - 3. Opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, pobiera się za cały czas trwania nielegalnego poboru energii elektrycznej, który nie przekracza roku lub gdy okresu tego nie można ustalić. Jeżeli udowodniony okres nielegalnego poboru przekracza rok, ustalone opłaty wzrastają trzykrotnie.
 - § 4. Niezależnie od opłat i należności z tytułów określonych w § 3 ustala się następujące opłaty:
 - 1) za wznowienie wstrzymanej z winy odbiorcy dostawy energii elektrycznej pobiera się opłatę w wysokości 60,00 zł,
 - 2) za zniszczenie lub uszkodzenie przez odbiorcę licznika albo innego urządzenia pomiarowego ustala się opłatę w wysokości dwukrotnej wartości urządzenia pomiarowego, obowiązującej w dniu jego wymiany,
 - 3) za zerwanie lub naruszenie (uszkodzenie) plomb założonych przez dostawcę na jakiegokolwiek części urządzenia odbiorczego lub wewnętrznej linii zasilającej albo na urządzeniu pomiarowym znajdującym się w pomieszczeniach ogólnie dostępnych pobiera się opłatę stanowiącą równowartość:
 - a) przy zerwaniu jednej plomby 50 kWh,
 - b) przy zerwaniu więcej niż jednej plomby, za każdą następną 15 kWh,
 - 4) za zerwanie lub naruszenie (uszkodzenie) plomb legalizacyjnych założonych przez Główny Urząd Miar pobiera się opłatę stanowiącą równowartość:
 - a) przy liczniku do pomiaru bezpośredniego 600 kWh,
 - b) przy liczniku do pomiaru półpośredniego lub pośredniego 900 kWh,
 - 5) za zerwanie lub naruszenie (uszkodzenie) plomby założonej przez dostawcę przy wstrzymaniu dostawy energii elektrycznej i samowolne podłączenie instalacji pobiera się opłatę stanowiącą równowartość 1000 kWh,
 - 6) za zerwanie plomby założonej przez dostawcę na wskaźniku mocy 15-minutowej lub innym urządzeniu związanym z pomiarem mocy pobiera się opłatę stanowiącą równowartość (obliczoną z zastosowaniem stawki za moc obrachunkową w danej taryfie):
 - a) przy pierwszym zerwaniu plomby - 150% ilości kW mocy umownej,
 - b) przy kolejnym zerwaniu plomby w okresie nie przekraczającym terminu przedawnienia roszczeń - 200% ilości kW mocy umownej,
 - 7) za zerwanie plomby na przedlicznikowym zabezpieczeniu nadmiarowo-prądowym (taryfy parametrowe) pobiera się opłatę stanowiącą równowartość miesięcznej opłaty stałej przewidzianej w taryfie,
 - 8) w przypadku powiadomienia dostawcy o zerwaniu lub naruszeniu (uszkodzeniu) plomb opłaty ustalone w pkt 3-7 ulegają obniżeniu o 50%.
- § 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów:

w z. J. Bauc

Dziennik Ustaw Nr 118, poz. 760

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 31 sierpnia 1998 r.

w sprawie ustalenia zakresu i wysokości opłat za nielegalny pobór paliw gazowych.

Na podstawie art. 69 ust. 1a i 1b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne - Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594 i Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres stosowania i sposób obliczania wysokości opłat pobieranych z tytułu nielegalnego pobierania paliw gazowych.

§ 2. Do nielegalnego pobierania paliw gazowych z sieci zalicza się:

- 1) pobieranie paliw bez zawarcia umowy sprzedaży z przedsiębiorstwem energetycznym,
- 2) pobieranie paliw niezgodnie z postanowieniami umowy sprzedaży, w tym:
 - a) z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego,
 - b) w wyniku dokonywania w układzie pomiarowo-rozliczeniowym uszkodzeń powodujących jego nieprawidłowe działanie,

c) samowolną manipulację w urządzeniu regulującym obliczeniowe natężenie przepływu paliwa.

§ 3. 1. Oplatę za nielegalny pobór paliwa gazowego oblicza się jako iloczyn 2-krotnej stawki opłaty za pobrane paliwo, ustalonej w taryfie, według której jest lub powinien być rozliczany odbiorca w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru, i ilości paliw ustalonych według zasad określonych w ust. 2-4.

2. Ilość nielegalnie pobranego paliwa gazowego dla odbiorców, rozliczanych za moc i ilość pobranego paliwa, wyposażonych w urządzenia rejestrujące przebieg godzinowego poboru paliwa gazowego w sposób ciągły, oblicza się jako iloczyn maksymalnego godzinowego poboru paliwa ustalonego w umowie sprzedaży i liczby godzin poboru, przyjmując nie mniej niż:

- 1) dla odbiorców o ruchu jednozmianowym - 8 godz./dobę,
- 2) dla odbiorców o ruchu dwuzmianowym - 16 godz./dobę,

3) dla odbiorców o ruchu trzyzmianowym - 24 godz./dobę.

3. Ilość nielegalnie pobranego paliwa gazowego dla odbiorców, rozliczanych za moc i ilość pobranego paliwa, wyposażonych w gazomierze bez urządzenia rejestrującego przebieg godzinowego poboru paliwa gazowego, oblicza się jako iloczyn przepustowości zainstalowanego gazomierza lub sumy maksymalnego poboru zainstalowanych odbiorników paliwa gazowego oraz czasu nielegalnego poboru, nie mniej jednak niż za 10 godz./dobę i liczby dób nielegalnego poboru.

4. Ilość nielegalnie pobranego paliwa gazowego dla odbiorców rozliczanych jedynie za ilość pobranego paliwa oblicza się jako sumę iloczynów poboru paliwa gazowego przez zainstalowane odbiorniki i liczby dób nielegalnego poboru.

5. Wielkość poboru paliwa gazowego przez zainstalowane odbiorniki ustala się w wysokości, jak niżej:

Lp.	Rodzaj odbiornika	Średniodobowy pobór gazu w m ³ /dobę			
		Z5**)	Za5**)	K5**)	M5**)
1	kuchnia 2-palnikowa	1,0	1,6	2,0	2,2
2	kuchnia 3-palnikowa	1,4	2,2	2,8	3,0
3	kuchnia 4-palnikowa z piekarnikiem	2,4	3,8	4,8	5,2
4	terma gazowa	1,0	1,6	2,0	2,2
5	piec kąpielowy łazienkowy	4,0	6,4	8,0	8,6
6*)	piec centralnego ogrzewania o mocy:				
	15 kW lub 1,5 m ²	12,0	19,0	24,0	26,0
	20 kW lub 2,0 m ²	16,0	25,0	32,0	34,0
	30 kW lub 3,0 m ²	24,0	38,0	48,0	52,0
	40 kW lub 4,0 m ²	32,0	50,0	64,0	68,0
	60 kW lub 6,0 m ²	48,0	76,0	96,0	104,0

*) Do obliczania przyjmuje się okres od 15 października do 15 kwietnia.

***) Taryfy określone w cenniku urzędowym nr 6/Z/98 „Paliwa gazowe do dystrybucji“.

6. Opłaty, o których mowa w ust. 1, obowiązują, jeżeli czas trwania nielegalnego poboru paliwa gazowego nie przekracza jednego roku lub okresu tego nie można ustalić. Jeżeli udowodniony okres nielegalnego poboru przekracza rok, opłaty wzrastają trzykrotnie.

7. Dla odbiorców pobierających paliwa gazowe bez umowy lub niezgodnie z umową ustala się opłatę w wysokości 450,00 zł.

§ 4. Niezależnie od opłat i należności z tytułów określonych w § 3 ustala się następujące opłaty:

1) za wznowienie wstrzymanej z winy odbiorcy dostawy paliwa gazowego ustala się opłatę w wysokości 60,00 zł,

2) za zniszczenie lub uszkodzenie przez odbiorcę gazomierza albo innego urządzenia pomiarowego ustala się opłatę w wysokości dwukrotnej jego wartości, obowiązującej w dniu jego wymiany,

3) za zerwanie lub naruszenie (uszkodzenie) plomb założonych przez dostawcę na jakiegokolwiek części urządzenia odbiorczego wewnętrznej instalacji gazowej lub na urządzeniu pomiarowym ustala się opłatę w wysokości 50,00 zł,

4) za zerwanie lub naruszenie (uszkodzenie) plomb legalizacyjnych na urządzeniu pomiarowym, założonych przez Główny Urząd Miar, ustala się opłatę w wysokości 100,00 zł,

5) w przypadku powiadomienia dostawcy o zerwaniu lub naruszeniu (uszkodzeniu) plomb opłaty ustalone w pkt 3 i 4 ulegają obniżeniu o 50%.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów:

w z. J. Bauc

Dziennik Ustaw Nr 118, poz. 761

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 31 sierpnia 1998 r.

w sprawie ustalenia zakresu i wysokości opłat
za nielegalny pobór ciepła.

Na podstawie art. 69 ust. 1a i 1b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594 i Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres stosowania i sposób obliczania wysokości opłat pobieranych z tytułu nielegalnego pobierania ciepła.

§ 2. Do nielegalnego pobierania ciepła zalicza się:

- 1) pobieranie ciepła bez zawarcia umowy sprzedaży z przedsiębiorstwem energetycznym,
- 2) pobieranie ciepła niezgodnie z postanowieniami umowy sprzedaży, w tym:
 - a) z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego,
 - b) w wyniku dokonywania w układzie pomiarowo-rozliczeniowym uszkodzeń powodujących jego nieprawidłowe działanie,
 - c) samowolną manipulację w urządzeniu regulującym obliczeniowe natężenie przepływu nośnika ciepła.

§ 3. 1. W przypadku odbiorców rozliczanych według taryf dwuczłonowych opłaty za moc i opłaty za energię pobraną z całkowitym lub częściowym pominięciem rozliczeniowego układu pomiarowego ustala się następująco:

- 1) opłatę za moc oblicza się jako iloczyn obliczeniowej lub zamówionej mocy cieplnej i stawki opłaty stałej obowiązującej w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru, według której jest lub powinien być rozliczany odbiorca,
- 2) opłatę za energię pobraną oblicza się jako iloczyn najwyższej stawki opłaty zmiennej przewidzianej w taryfie, według której jest lub powinien być rozliczany odbiorca w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru, i obliczeniowej ilości ciepła.

2. W przypadku odbiorców rozliczanych według taryfy jednoczłonowej opłatę za ciepło pobrane z całkowitym lub częściowym pominięciem rozliczeniowego układu pomiarowego ustala się jako iloczyn najwyższej ceny jednostkowej ciepła, według której jest lub powinien być rozliczany odbiorca w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru, i obliczeniowej ilości ciepła.

3. W przypadkach nielegalnego poboru ciepła z instalacji nie wyposażonej w licznik lub w wyniku całkowitego albo częściowego pominięcia układu pomiarowego, ryczałtową opłatę za nielegalnie pobrane ciepło ustala się jako iloczyn najwyższej ceny ryczałtowej, według której jest lub powinien być roz-

liczany odbiorca w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru, i ilości jednostek, w odniesieniu do których dostawca dokonuje rozliczeń w systemie ryczałtowym.

4. W przypadkach nielegalnego poboru ciepła bez zawarcia umowy z dostawcą opłatę za nielegalny pobór ciepła ustala się jako iloczyn najwyższej ceny jednostkowej ciepła, stosowanej przez dostawcę w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru, i obliczeniowej ilości ciepła lub jako iloczyn najwyższej ceny ryczałtowej, stosowanej przez dostawcę w dniu stwierdzenia nielegalnego poboru, i ilości jednostek, w odniesieniu do których dostawca dokonuje rozliczeń w systemie ryczałtowym.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 1-4, obowiązują, jeżeli czas trwania nielegalnego poboru ciepła nie przekracza roku lub okresu tego nie można ustalić. Jeżeli udowodniony okres nielegalnego poboru przekracza rok, ustalone opłaty wzrastają trzykrotnie.

§ 4. Niezależnie od opłat i należności z tytułów określonych w § 3 ustala się następujące opłaty:

- 1) za wznowienie wstrzymanej z winy odbiorcy dostawy ciepła 60,00 zł,
- 2) za zerwanie lub naruszenie (uszkodzenie) plomb założonej przez dostawcę na jakiegokolwiek części urządzenia odbiorczego lub na urządzeniu pomiarowym 50,00 zł,
- 3) za zerwanie lub naruszenie (uszkodzenie) plomb legalizacyjnej założonej przez Główny Urząd Miar 100,00 zł,
- 4) w przypadku powiadomienia dostawcy o naruszeniu (uszkodzeniu) plomb pobiera się 50% wysokości opłat ustalonych w pkt 2 i 3,
- 5) za zerwanie lub naruszenie (uszkodzenie) plomb założonej przez dostawcę przy wstrzymaniu dostawy ciepła i samowolne podłączenie instalacji 220,00 zł,
- 6) za zniszczenie lub uszkodzenie przez odbiorcę urządzenia pomiarowego pobiera się opłatę w wysokości dwukrotnej jego wartości obowiązującej w dniu stwierdzenia szkody.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów:

w z. J. Bauc

Dziennik Ustaw Nr 118, poz. 762

Decyzje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, wydane na podstawie art. 8 ust.1 ustawy - Prawo energetyczne.

Ryszard Taradejna

Do chwili obecnej, zakończone zostały dwa postępowania administracyjne, wszczęte przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego.

1. Decyzją z dnia 24 lipca 1998r. nr BP/266/87/98/AK orzeczono, iż w świetle obowiązujących przepisów nie ma podstaw prawnych do uzależnienia przez przedsiębiorstwo energetyczne przyłączenia do sieci energetycznej nieruchomości odbiorcy od wcześniejszego uzyskania zgody komitetu społecznego mieszkańców, którego staraniem i kosztem wybudowany został fragment sieci. W uzasadnieniu decyzji stwierdzono, iż jedyną wskazaną przez zakład energetyczny podstawą odmowy przyłączenia nieruchomości odbiorcy do sieci energetycznej stanowił § 18 ust. 2 zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 24 sierpnia 1964 r. w sprawie zasad przyłączania do wspólnej sieci urządzeń do wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, rozdzielania i odbioru energii elektrycznej i ciepłej oraz paliw gazowych (MP Nr 62, poz. 286). Zgodnie z tym przepisem, zarządzający wspólną siecią mógł do niej przyłączać następnych odbiorców, o ile zwrócili oni poprzednim odbiorcom przypadające na nich udziały w poniesionych kosztach budowy sieci.

Tymczasem, zgodnie z przepisem przejściowym, zawartym w art. 70 ust. 1 Prawa energetycznego, przepisy wykonawcze wydane i utrzymane w mocy na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984r. o gospodarce energetycznej (a więc również cyt. zarządzenie), obowiązywały nie dłużej niż przez okres sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie Prawa energetycznego, tj. do dnia 5 czerwca 1998r.

W dniu rozstrzygnięcia sprawy przez organ nie było uregulowań, które uzależniałyby przyłączenie odbiorcy do sieci od wcześniejszego rozliczenia się z podmiotami, które własnym kosztem wybudowały jej fragment. Kwestie rozliczeń w tym względzie stanowiąc mogą przedmiot uzgodnień między stronami, a w braku porozumienia, właściwym do rozstrzygnięcia o ewentualnych roszczeniach jest sąd powszechny.

2. W decyzji z dnia 23 lipca 1998r. nr BP/252/132/98/AK, po rozpatrzeniu sprawy dotyczącej wstrzymania w dniu 4 maja 1998r. dostaw energii elektrycznej do nieruchomości odbiorcy stwierdzono, iż działanie przedsiębiorstwa energetycznego było uzasadnione.

Przedmiotem sporu pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym i odbiorcą był fakt, iż odbiorca uniemożliwił przedstawicielom przedsiębiorstwa wstęp na teren nieruchomości, w celu dokonania odczytu wskazań licznika. Niezależnie od tego, w toku postępowania ustalono, że w chwili wstrzymania dostaw energii elektrycznej, tj. 4 maja 1998r. oraz w dniu orzekania przez organ, nie istniała umowa o dostarczanie energii elektrycznej. Skoro więc odbiorca w ciągu trzech lat od dnia objęcia nieruchomości w posiadanie nie wystąpił do przedsiębiorstwa energetycznego o zawarcie umowy dostawy energii elektrycznej, pomimo że zgodnie z obowiązującymi przepisami miał taki obowiązek, zakład nie był zobowiązany do jej dalszego bezumownego dostarczenia.

Autor jest dyrektorem Biura Prawnego URE

Zespół Elektrociepłowni Wybrzeże S. A., Elektrociepłownia 3 Gdynia

NATURALNI SPRZYMIERZĘCY

Rozmowa z prof. dr hab. ANNA FORNALCZYK,
członkiem Rady Konsultacyjnej
przy Prezesie Urzędu Regulacji Energetyki

Redakcja: Jest Pani Profesorem członkiem Rady Konsultacyjnej przy Prezesie URE i zajmuje się Pani sprawami dotyczącymi ochrony konsumentów oraz ekologii, co zresztą ściśle się ze sobą wiąże. Wcześniej, jeszcze jako prezes Urzędu Antymonopolowego, brała Pani bezpośredni udział w pracach nad tworzeniem prawa energetycznego, będąc gorącym orędownikiem utworzenia regulatora w tej dziedzinie...

Prof. A. Fornalczyk: To prawda. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a wcześniej Urząd Antymonopolowy, który powstał w kwietniu 1990 roku, od samego początku zajmował się praktykami monopolistycznymi, stosowanymi między innymi przez przedsiębiorstwa sektora energetycznego. Od kiedy tylko rozpoczęto prace nad prawem energetycznym, zabiegaliśmy o to, żeby wzorem Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii powstał w naszym kraju regulator sektora energetycznego. Wiadomo bowiem, że konkurencję należy rozwijać, ale w takim sektorze jak energetyka problem jest ogromnie skomplikowany. Wszystko zaczyna się przecież już w chwili przystąpienia do pozyskiwania surowców energetycznych, to znaczy w przemyśle wydobywczym. Następnie dotyczy przetwarzania tych surowców - chodzi o elektroenergetykę, o przemysł gazowy a także paliw płynnych - aż wreszcie dotyka dystrybutorów nośników energetycznych. Wobec tego w niektórych podsektorach ze względu na technikę i technologię, ekonomię świadczenia usług - mam na myśli zwłaszcza dystrybucję - nie ma sensu budowanie na przykład trzech równoległych sieci dystrybucyjnych gazowych czy elektroenergetycznych. Dlatego musi być ktoś kto w interesie odbiorców, ale uwzględniając także interesy tych, którzy te usługi świadczą, będzie kreował sposób funkcjonowania tego sektora, będzie miał wpływ na ustalanie taryf. Jest to bardzo istotne szczególnie teraz w procesie uwalniania cen ciepła, energii elektrycznej i gazu. W jaki sposób więc ów regulator ma tworzyć konkurencję? Otóż przede wszystkim może to robić przez koncesjonowanie, czyli określanie warunków wejścia do sektora energetycznego, a poza tym również przez taryfowanie, czyli ustalanie cen na podstawowe nośniki energetyczne. Wiąże się z tym także jak najszybsze stworzenie rynku mediów energetycznych zwłaszcza w elektroenergetyce, w której funkcjonuje wiele elektrowni i gdzie może powstać rynek energii elektrycznej. Kierując się jednak wyłącznie zasadą

najtańszego dostawcy łatwo można doprowadzić do upadku tych najdroższych. I na pierwszy rzut oka wydaje się to być uzasadnione i rozsądne, ale nie dla wszystkich. Bankructwo elektrowni, a to może wydawać się być niemożliwe po ponad 50 latach doświadczeń i przekonania, iż jest to sektor w jakimś sensie nietykalny, najważniejszy, ogromnie wrażliwy system nerwowy gospodarki narodowej. W związku z tym strategia działania Urzędu Regulacji Energetyki powinna być taka, żeby przez koncesjonowanie i przez określanie, czy też dokładniej rzecz traktując kontrolowanie taryf, tworzyć wszędzie tam gdzie to tylko jest możliwe konkurencyjną strukturę na rynku mediów energetycznych.

W tym sensie jest to działalność podobna do tej, którą zajmuje się UOKiK. Tak zresztą robiliśmy to wcześniej w Urzędzie Antymonopolowym wpływając na przekształcenia własnościowe i restrukturyzację sektora energetycznego, czyli na różnego rodzaju łączenia i fuzje. Dlatego też regulator, jakim jest URE, powinien wyrażać swoją opinię na ten temat. Bo przecież zawsze zdarzyć się może, że ktoś wpadnie na pomysł, aby stworzyć jedną firmę pod nazwą np. Polska Energetyka albo Polska Elektroenergetyka a na to przecież nie wolno pozwolić. Regulator może zabronić podjęcie takiej decyzji aby móc realizować ustawowe zadanie polegające na ochronie i rozwoju konkurencji.

W tym zakresie nader przydatne dla URE mogą być doświadczenia jakie ma już UOKiK, dlatego też uważam, że bliska współpraca obu urzędów byłaby wielce pożyteczna. Zwłaszcza przy wydawaniu opinii i decyzji dotyczących połączeń. Tego rodzaju prace wymagają wielu specjalistycznych technologicznych, produkcyjnych i ekonomicznych informacji. W Urzędzie Antymonopolowym zastanawialiśmy się nad tą kwestią, kiedy była przygotowywana ustawa o przedsiębiorstwach o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej i na tej liście znalazły się wszystkie przedsiębiorstwa sektora energetycznego; brakowało nam wtedy ekspertów, którzy mogliby nas wspomóc w tym zakresie. Teraz po tę wiedzę można sięgać do Urzędu Regulacji Energetyki. Dlatego uważam, że jest mnóstwo wspólnych pól działania dla obu Urzędów. I z tego powodu bardzo się cieszę, że jestem w Radzie Konsultacyjnej URE.

Redakcja: A więc zdaniem Pani profesor warto by URE korzystał z doświadczeń UA i ściśle na tym polu współpracował z UOKiK?

Prof. A. Fornalczyk: Dawny Urząd Antymonopolowy zajmował się sprawami konsumenckimi niemalże od samego początku, został powołany specjalny departament do spraw ochrony interesów konsumenta na zmonopolizowanych rynkach.

Do Departamentu trafiały sprawy sektora energetycznego, telekomunikacji i PKP. Mieliśmy wiele przykładów z sektora energetycznego, szczególnie dotyczyły one słynnych przyłączy - kto ma za nie płacić. W tej chwili istnieje rozporządzenie, które mówi o sposobie finansowania tych przyłączy. Jak pamiętam w tej kwestii wydaliśmy chyba kilkadziesiąt decyzji w Urzędzie Antymonopolowym, a później koledzy w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Chodziło o konkretne zakłady energetyczne, ponieważ Urząd z racji zapisów ustawy antymonopolowej nie może wydawać decyzji generalnych, tylko decyzje dotyczące konkretnych przypadków. Dlatego zdarza się, iż w dalszym ciągu zakłady energetyczne, które się jeszcze nie zetknęły z decyzją Urzędu, stosują te same praktyki. I tu gdyby oba Urzędy - Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Regulacji Energetyki - porozumiały się, to można byłoby te decyzje wykorzystać przy kontrolowaniu funkcjonowania zakładów przez Urząd Regulacji Energetyki. Czyli mogłaby być zdjęta ta część regulacyjna z Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który odpowiada przecież nie tylko za energetykę ale za całą gospodarkę.

Redakcja: *Jak więc uporać się, w krótkim czasie, z procesem koncesyjnym - niezwykle pracochłonnym - równocześnie nie zaniedbując spraw konsumenckich?*

Prof. A. Fornalczyk: Urząd Regulacji Energetyki, z tego co wiem, otrzymuje bardzo wiele skarg od konsumentów na zakłady energetyczne. Ale na razie URE jest ogromnie zajęte sprawami związanymi z wydawaniem koncesji, to jest ogromna robota. Za chwilę nastąpi uwolnienie cen, najpierw ciepła, a od 1 stycznia energii elektrycznej i gazu. Urząd przede wszystkim musi uporać się z określeniem taryf na te media energetyczne. I boję się, że w tym pierwszym okresie ochrona konsumentów - tak jak to zresztą z nazwy wynika - będzie jeszcze ciągle w UOKiK.

Wydaje mi się, że jeżeli zgłaszają się konsumenci do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, to właśnie tam powinny być załatwiane ich sprawy, URE natomiast w takich przypadkach powinien służyć specjalistycznymi opiniami z zakresu energetyki. Powinien też być w bliskim kontakcie z UOKiK jeżeli pojawiają się do załatwienia takie sprawy, na temat których w UOKiK istnieje już odpowiednia dokumentacja, to korzystać z niej, a nie tracić niepotrzebnie czas i energię na zdobywanie informacji, które już ktoś zdobył.

W UA była grupa ludzi, którzy specjalizowali się w sprawach energetyki i teraz kiedy się pojawił taki regulator to jest to dość naturalne, że oni właśnie tam

znajdują swoje miejsce i wykorzystują zdobyte doświadczenia.

Redakcja: *Jaka więc, zdaniem Pani Profesor powinna być rola URE w kształtowaniu polityki energetycznej państwa?*

Prof. A. Fornalczyk: Otóż kiedy tworzyliśmy Urząd Antymonopolowy, powstawały oczywiście założenia i programy polityki gospodarczej. I choć w zasadzie można powiedzieć, że Urząd Antymonopolowy został powołany po to, żeby przestrzegać prawa i nie do nas należało „robienie” polityki, to jednak kiedy pisaliśmy projekt rządowego programu rozwoju konkurencji, (korzystając z doświadczeń innych krajów i oceniając sytuację, która wówczas istniała w gospodarce polskiej) doszliśmy do wniosku, że należy jednak przygotować dokument, w którym byłoby powiedziane na czym mają polegać te elementy polityki gospodarczej państwa, które wspierają rozwój gospodarki rynkowej. Urząd Antymonopolowy odpowiadał przecież za to również, nie tylko za ściganie tych, którzy łamią prawo, ale także za kształtowanie sposobu funkcjonowania gospodarki.

W tym roku UOKiK przygotował nowy program rozwoju konkurencji i program ochrony konsumentów. Sądzę więc, że podobnie powinien postępować Urząd Regulacji Energetyki. Jeżeli np. na Prezesie Urzędu Regulacji Energetyki spoczywają pewne obowiązki ustawowe, jak na przykład rozwój konkurencji w sektorze energetycznym, to nie może akceptować propozycji konsolidowania zakładów energetycznych, elektrowni z kopalniami, co proponowało niedawno Ministerstwo Gospodarki. Zresztą prezes Juchniewicz za protestował wtedy kiedy zaczęły pojawiać się takie pomysły. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zgłaszał w tej materii podobne uwagi zaznaczając, że nie prowadzi to do niczego dobrego.

Myślę, że URE powinien więc pełnić dwie takie funkcje jak pełnił kiedyś Urząd Antymonopolowy a teraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, to znaczy tę funkcję która wynika z obowiązku stosowania zapisów ustawy - zwalczania praktyk monopolistycznych - ale też wpływania na inny kształt struktury organizacyjnej gospodarki.

Ponadto powinien prezentować swoje zdanie na temat polityki energetycznej państwa. Stąd niezbędne są jego opinie, stanowiska, publiczne wypowiedzi Prezesa URE jako współkreatora tej polityki odpowiedzialnego także za jej realizację.

I tak właśnie to widzę, opierając się - jak powiedziałam - zarówno na swoich kilkuletnich doświadczeniach z kierowania Urzędem Antymonopolowym, jak i obserwując szereg rozwiązań w tym zakresie stosowanych na świecie.

Redakcja: *Dziękuję za rozmowę.*

Rożmawiała:
Jolanta Micel-Thor

PIERWSZE KONCESJE

Elżbieta Niebisz

Kolejne dwa miesiące prac przyniosły zakończenie okresu przygotowawczego i rozpoczęcie właściwego procesu wydawania koncesji. Pierwszą koncesję na prowadzenie działalności energetycznej w zakresie wytwarzania ciepła otrzymała w dniu 31 lipca 1998 r. Elektrociepłownia Lublin - Wrotków.

Wydanie tej pierwszej koncesji było poprzedzone bardzo pracowitym okresem konsultacji i dyskusji, zarówno na temat sposobów i metod oceny poszczególnych przedsiębiorstw energetycznych, jak i zawartości samej decyzji koncesyjnej. Stosownej analizie zostaną poddane wszystkie przedsiębiorstwa energetyczne, którym przysługuje koncesja z urzędu oraz te, które składają wnioski o wydanie koncesji lub jej promesy na działalność energetyczną, którą zamierzają prowadzić.

Przypomnijmy, jakie warunki muszą być spełnione, aby przedsiębiorstwo energetyczne otrzymało koncesję z urzędu:

1. przedsiębiorstwo prowadziło działalność podlegającą koncesjonowaniu na podstawie ustawy - Prawo Energetyczne w dniu ogłoszenia tej ustawy tj. w dniu 4 czerwca 1997 r. lub było w tym dniu w budowie, a także

2. dotychczasowa działalność była działalnością gospodarczą prowadzoną w celach zarobkowych i na własny rachunek.

Analiza przedsiębiorstw energetycznych, bez względu na to czy mają otrzymać koncesję z urzędu, czy też złożyły stosowny wniosek, powinna obejmować badanie przedsiębiorstwa pod względem warunków wymaganych art. 33 ust. 1 i 3 ustawy*, a w szczególności czy:

- dysponuje środkami finansowymi w wysokości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności bądź jest w stanie udokumentować możliwości ich pozyskania,
- ma możliwości techniczne gwarantujące prawidłowe wykonywanie działalności,
- zapewni zatrudnienie osób o właściwych kwalifikacjach zawodowych,
- nie znajduje się w postępowaniu upadłościowym lub likwidacji.

Kontrola przedsiębiorstw, którym przysługiwać będzie koncesja z urzędu, odbywa się na podstawie badania „Kwestionariuszy Koncesyjnych” przygotowanych w Urzędzie Regulacji Energetyki, odrębnie dla poszczególnych rodzajów działalności energetycznej. Kwestionariusze te zostały ro-

zesłane do przedsiębiorstw wraz z zawiadomieniem o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia koncesji.

Rozesłane zostały następujące kwestionariusze koncesyjne:

1. „C” - na wytwarzanie ciepła,
2. „DC” - na przesyłanie i dystrybucję oraz obrót ciepłem,
3. „EC” - na wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła,
4. „DE” - na przesyłanie i dystrybucję oraz obrót energią elektryczną.

Tym samym rozpoczęto prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia z urzędu koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej określonej w art.32 ust.1 ustawy dla około 2.200 przedsiębiorstw energetycznych. Liczba wydanych koncesji będzie większa, gdyż przyjęto zasadę, że na każdy rodzaj działalności udzielana będzie odrębna koncesja.

W związku z tym, jedno przedsiębiorstwo energetyczne może otrzymać np. dwie odrębne koncesje: jedną na przesyłanie i dystrybucję ciepła, a drugą na obrót ciepłem lub też jedną na wytwarzanie energii elektrycznej, a drugą na wytwarzanie ciepła.

Z praktyki ostatnich dwóch miesięcy wynika, że nie wszystkie przedsiębiorstwa, do których wysłano zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia koncesji, taką koncesję otrzymają. Niektóre przedsiębiorstwa informują Urząd Regulacji Energetyki, że zaprzestały prowadzenia działalności energetycznej, znajdują się w likwidacji lub upadłości itp. W takich przypadkach Urząd umarza wszczęte postępowanie administracyjne.

Na ok. 2.200 wszczętych postępowań, do końca miesiąca sierpnia br., wróciło do Urzędu około 1.600 spraw, w tym około 600 - to sprawy, które prawdopodobnie zostaną umorzone. Do chwili obecnej wydano 266 decyzji umorzeniowych, natomiast pozostałe sprawy zostaną załatwione po dokonaniu szczegółowej analizy formalno-prawnej, stanowiącej podstawę do ich umorzenia.

Szacujemy, że w stosunku do 1.400 - 1.500 przedsiębiorstw energetycznych koncesyjne postępowania administracyjne wszczęte z urzędu będą kontynuowane i prawdopodobnie zostanie wydanych ok. 2.800 - 3.000 koncesji na działalność energetyczną w zakresie energii elektrycznej i ciepła, przy założeniu, że każde przedsiębiorstwo otrzyma średnio dwie koncesje.

* Jeżeli w tekście jest mowa o ustawie to należy przez to rozumieć ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne

Konieczność umarzania części wszczętych postępowań wynika z faktu, że Urząd Regulacji Energetyki nie dysponował żadną bazą informacyjną o przedsiębiorstwach, które powinny być objęte tym trybem koncesjonowania. Przy wydatnej współpracy Agencji Rynku Energii oraz innych instytucji i organizacji, które okazały swoją życzliwość i zadeklarowały współpracę, stworzona została lista adresowa przedsiębiorstw energetycznych, do których Urząd skierował zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia koncesji z urzędu. Lista obejmowała wszystkich „potencjalnych” koncesjonariuszy i minimalizowała ryzyko, że jakieś przedsiębiorstwo, które powinno dostać koncesję z urzędu, będzie pominięte. Dla całkowitej pewności, w najbliższym czasie Urząd wezwie, poprzez ogłoszenia prasowe, wszystkie te przedsiębiorstwa energetyczne, które nie dostały zawiadomienia o wszczęciu postępowania, a które spełniają warunki dla uzyskania koncesji z urzędu, do zgłoszenia się do Urzędu Regulacji Energetyki celem wszczęcia stosownego postępowania.

Odrębnym problemem jest stworzenie odpowiedniej bazy informacyjnej o przedsiębiorstwach energetycznych prowadzących działalność w zakresie paliw ciekłych i gazowych, a szczególnie obrotu tymi paliwami. Urząd Regulacji Energetyki intensywnie przygotowuje taką bazę, przy współpracy z branżowymi instytucjami i organizacjami, a także wykorzystując ogłoszenia prasowe, do samodzielnego zgłaszania się przedsiębiorstw prowadzących działalność objętą ustawą, w obszarze paliw płynnych i gazowych.

Prace nad bazą adresową oraz nad stworzeniem stosownego kwestionariusza koncesyjnego: „WPC + LPG” na wytwarzanie paliw ciekłych i/lub gazu płynnego są na ukończeniu i w najbliższym czasie Urząd rozpocznie prowadzenie postępo-

wań administracyjnych w sprawie wydania koncesji z urzędu na te rodzaje działalności.

Opracowanie i rozesłanie kwestionariuszy koncesyjnych „WPC + LPG” na wytwarzanie paliw ciekłych i/lub gazu płynnego, a także kwestionariuszy na obrót paliwami ciekłymi i gazem płynnym oraz opracowanie i rozesłanie kwestionariuszy koncesyjnych „EW” na wytwarzanie energii elektrycznej w elektrowniach wodnych (dotyczyć to będzie kilkunastu przedsiębiorstw), zakończy zasadniczy etap wszczynania postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia koncesji z urzędu dla przedsiębiorstw prowadzących działalność określoną w art.32 ust.1 ustawy.

Proces koncesyjny jest bardzo czasochłonny, głównie ze względu na swój nowatorski charakter. Dlatego niezbędne było wykorzystanie fachowej wiedzy pracowników Urzędu oraz wielu ekspertów i konsultantów, nie tylko polskich, ale również zagranicznych.

Równolegle z procesem zbierania informacji o przedsiębiorstwach energetycznych prowadzone były prace nad ustaleniem zawartości decyzji koncesyjnej, zgodnie z zapisami art.37 ust.1 i 2 ustawy. W szczególności wielu konsultacji i dyskusji wymagało precyzyjne ustalenie zapisów koncesji dotyczących:

- zakresu i przedmiotu działalności objętej koncesją,
- warunków wykonywania działalności,
- szczególnych warunków wykonywania działalności objętej koncesją, mających na celu właściwą obsługę odbiorców,
- zabezpieczenia ochrony środowiska,
- warunków zaprzestania działalności przedsiębiorstwa energetycznego po wygaśnięciu koncesji lub po jej cofnięciu.

Po przeprowadzeniu ostatecznych uzgodnień w zakresie formalno-prawnym, jak i merytorycznej zawartości decy-

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dr Leszek Juchniewicz w obecności pracowników urzędu podpisuje pierwszą koncesję.

zji koncesyjnej, od 31 lipca br. rozpoczął się proces właściwego udzielania koncesji. Do 25 września br. udzielonych zostało 184 koncesje na wytwarzanie, przesył i dystrybucję oraz obrót ciepłem. Zgodnie z art. 36 ustawy, koncesje wydawane są na czas określony, z tym, że nie krótszy niż 10 lat i nie dłuższy niż 50 lat. Biorąc pod uwagę fakt, że przyjęte przez Radę Ministrów „Założenia polityki energetycznej Polski do 2010 r.” określają prognozy rozwoju sytuacji energetycznej w Polsce, w tym bilans zapotrzebowania i dostaw energii oraz potrzeby inwestycyjne właśnie do 2010 roku, aktualnie Urząd udziela koncesji na prowadzenie działalności energetycznej przez okres 10 lat. Wykaz przedsiębiorstw energetycznych, które otrzymały koncesje zawiera Zestawienie Nr 1.

Każda decyzja koncesyjna jest przygotowywana indywidualnie i uwzględnia odmienne warunki techniczne poszczególnych przedsiębiorstw energetycznych, a także różną ich sytuację ekonomiczno-finansową. Jednocześnie każda decyzja koncesyjna zawiera takie warunki, które są wymagane przepisami prawa tj. ustawy i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie, nie są z nimi sprzeczne oraz są jednakowe dla podmiotów prowadzących taką samą działalność.

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz możliwości technicznych dokonywana jest na podstawie danych zawartych w kwestionariuszach koncesyjnych, a także na podstawie dodatkowych informacji zbieranych, w miarę potrzeby, od przedsiębiorstw energetycznych w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego.

W przypadku przedsiębiorstw energetycznych objętych procesem koncesjonowania z urzędu, dokonywanie powyższych analiz jest o tyle łatwiejsze, że posiadają one już dokumentację prowadzonej działalności energetycznej, w odróżnieniu od podmiotów, które składają wnioski o wydanie koncesji lub promesy na działalność energetyczną, którą dopiero zamierzają prowadzić, obok innej prowadzonej dotychczas działalności gospodarczej lub też powstają jako zupełnie nowe podmioty.

Kwestionariusze koncesyjne zostały pomyślane jako narzędzie zbierania informacji, na użytek udzielania koncesji z urzędu. W przypadku koncesji udzielanych na wniosek składany przez przedsiębiorstwo energetyczne, obowiązujący jest przepis art. 35 ust. 1, określający jakie wymogi powinien spełniać wniosek o udzielenie koncesji.

Wobec przedsiębiorstw składających wnioski o udzielenie koncesji lub jej promesy na działalność energetyczną, którą zamierzają podjąć, decyzje podejmuje się na podstawie przedstawianych przez te przedsiębiorstwa prognoz wyników, projekcji finansowych oraz prezentowanych przez wnioskodawców możliwości finansowych, bez możliwości dokonania oceny tej działalności w przeszłości. Czas przygotowania takiej decyzji koncesyjnej jest zdecydowanie dłuższy. Rozpatrzenie wniosku o udzielenie koncesji ulega wydłużeniu głównie w związku z koniecznością jego uzupełniania w trakcie prowadzonego postępowania, w celu uprawdopodobnienia, że wnioskodawca spełnia wymagane przepisami warunki. Do 25 września br. do Urzędu Regulacji Energetyki wpłynęło 63 wnioski o wydanie koncesji lub jej promesy na prowadzenie działalności określonej w art.32 ust.1 ustawy. Wykaz kolejnych przedsiębiorstw, które (od czasu wydania *Biuletynu URE* nr 1/98), złożyły wnioski koncesyjne zawiera Zestawienie Nr 2. Zestawienie nr 3 obejmuje podmioty gospodarcze, które otrzymały promesę koncesyjną.

Najbliższe tygodnie to okres intensywnej pracy związany z przygotowaniem następnych decyzji koncesyjnych. Będzie to czas pełnej mobilizacji pracowników Departamentu Koncesji, którzy wspierani przez pracowników Oddziałów Terenowych URE i pracowników innych Departamentów Urzędu, dołożą wszelkich starań, aby proces koncesjonowania przebiegał terminowo i bez zakłóceń.

Autorka jest dyrektorem Departamentu Koncesji URE.

Zestawienie nr 1

Wykaz przedsiębiorstw, które otrzymały koncesje.

WCC - WYTWARZANIE CIEPŁA

- 1 Elektrociepłownia Lublin-Wrotków sp. z o.o.
20-484 Lublin, ul. Inżynierska 4
- 2 Elektrociepłownia Katowice S.A.
40-301 Katowice, ul. Siemianowicka 60
- 3 Elektrociepłownia Tychy S.A.
43-100 Tychy, ul. Przemysłowa 47
- 4 Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/8)
88-100 Inowrocław, ul. Torowa 40
- 5 Zambrowskie Ciepłownictwo i Wodociągi sp. z o.o. (patrz: PCC/2)
18-300 Zambrow, ul. Papieża Jana Pawła II 5
- 6 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Lubań sp. z o.o. (patrz: PCC/3)
59-800 Lubań, ul. 3-go Maja 11
- 7 „Elektrociepłownia Rzeszów” S.A.
35-959 Rzeszów, ul. Ciepłownicza 8
- 8 Zakład Energetyki Ciepłej „ZEC” sp. z o.o. (patrz: PCC/4)
88-400 Żnin, ul. Aliantów 16
- 9 Fabryka Akcesoriów Meblowych S.A.
86-200 Chełmno, ul. Polna 8
- 10 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/11 i OCC/3)
43-100 Tychy, ul. Kubicy 6
- 11 Miejskie Przedsiębiorstwo Ciepłowniczo-Komunalne „KOKSIK” sp. z o.o. (patrz: PCC/7)
84-240 Reda, ul. Obwodowa 18
- 12 „Energetyka Ciepła” sp. z o.o. (patrz: PCC/9)
14-200 Ława, ul. Wojska Polskiego 23
- 13 Ciepłownia Rydułtowy sp. z o.o. (patrz: PCC/12)
44-280 Rydułtowy, ul. Mickiewicza 21
- 14 „ASPRA-SEFAKO” S.A. w Sędziszowie (patrz: PCC/13)
28-340 Sędziszów, ul. Przemysłowa 6b

- 15 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Zamość sp. z o.o. (patrz: PCC/14 i OCC/5)
22-400 Zamość, ul. Peowiaków 5
- 16 Rafineria Gdańska S.A. (patrz: PCC/15)
80-718 Gdańsk, ul. Elbląska 135
- 17 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Tarnowie (patrz: PCC/16 i OCC/6)
33-100 Tarnów, ul. Sienna 4
- 18 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Kutnie (patrz: PCC/17)
99-300 Kutno, ul. Holenderska 4
- 19 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/19)
21-500 Białą Podlaska, ul. Pokoju 26
- 20 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/18)
22-100 Chełm, ul. Towarowa 1
- 21 Ciepłownia Siemianowice sp. z o.o. (patrz: PCC/21)
41-100 Siemianowice Śląskie, ul. M. Konopnickiej 1
- 22 „Miejski Zakład Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: PCC/23)
89-604 Chojnice, ul. Ceynowy 15
- 23 Ciepłownia Sierpc sp. z o.o. (patrz: PCC/24)
09-200 Sierpc, ul. Przemysłowa 2a
- 24 „Energetyka-Boruta” sp. z o.o. (patrz: PCC/25)
95-100 Żgierz, ul. A. Struga 30
- 25 Zamojska Korporacja Energetyczna S.A.
22-400 Zamość, ul. Koźmiana 1
- 26 Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/26)
05-480 Karzew, ul. Ciepłownicza 1
- 27 Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/27 i OCC/9)
80-433 Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Zawiszy Czarnego 17
- 28 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Przemysłu sp. z o.o. (patrz: PCC/28)
37-700 Przemysł, ul. Płowiecka 8
- 29 „Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: PCC/29)
73-110 Stargard Szczeciński, ul. Nasienna 6
- 30 „Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: PCC/31 i OCC/11)
39-400 Tarnobrzeg, ul. Wiślna 1
- 31 Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.
72-400 Kamień Pomorski, ul. Szczecińska 2
- 32 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Ciechanowie sp. z o.o. (patrz: PCC/32)
06-400 Ciechanów, ul. Tysiąclecia 18
- 33 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/33 i OCC/12)
10-710 Olsztyn, ul. Słoneczna 46
- 34 Zakład Energetyki Ciepłej KOSPEC sp. z o.o. w Kościerzynie (patrz: PCC/34)
83-400 Kościerzyna, ul. Tetmajera 3
- 35 Przedsiębiorstwo Przemysłu Betonów we Włocławku, Przedsiębiorstwo Państwowe
87-809 Włocławek, Aleja Jana Pawła II 15
- 36 ADEXTRA S.A. (patrz: PCC/37)
05-500 Piaseczno, ul. Kineskopowa 1
- 37 Przedsiębiorstwo Ciepłownicze sp. z o.o. w Działdowie (patrz: PCC/38)
13-200 Działdowo, ul. Marii Zientary Malewskiej 1b
- 38 Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Szczecinie, Przedsiębiorstwo Państwowe (patrz: PCC/40 i OCC/16)
71-533 Szczecin, ul. Dembowskiiego 6
- 39 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Legionowo” sp. z o.o. (patrz: PCC/41)
05-120 Legionowo, ul. Sowińskiego 37
- 40 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Myśliborzu (patrz: PCC/42)
74-300 Myślibórz, ul. Lipowa 13
- 41 Elektrociepłownia „Radom” S.A. (patrz: PCC/43)
26-613 Radom, ul. Energetyków 16
- 42 Radomskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „RADPEC” S.A. (patrz: PCC/44 i OCC/17)
26-600 Radom, ul. Żelazna 18
- 43 Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. we Włodawie (patrz: PCC/45)
22-200 Włodawa, ul. Kolnarowskiego 3
- 44 Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. (patrz: PCC/46)
11-440 Reszel, ul. Warmińska 18a
- 45 Nowotarskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Nowym Targu sp. z o.o. (patrz: PCC/47)
34-400 Nowy Targ, ul. Długa 21
- 46 Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. (patrz: PCC/48)
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Sienkiewicza 91
- 47 Elektrownia im. Tadeusza Kościuszki S.A. (patrz: PCC/51)
28-230 Polaniec
- 48 Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz S.A.
85-950 Bydgoszcz, ul. Energetyczna 1
- 49 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Przedsiębiorstwo Państwowe (patrz: PCC/52 i OCC/19)
41-303 Dąbrowa Górnicza, ul. Laski 188
- 50 Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/53 i OCC/20)
27-200 Starachowice, ul. Radomska 10
- 51 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/54)
72-600 Świnoujście, ul. Daszyńskiego 2
- 52 Fabryka Wódek „Polmos” w Łańcutcie, Przedsiębiorstwo Państwowe
37-100 Łańcut, ul. Kolejowa 1
- 53 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. we Wrześni (patrz: PCC/56)
62-300 Września, ul. Witkowska 6
- 54 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Siedlcach sp. z o.o. (patrz: PCC/10)
08-110 Siedlce, ul. Starzyńskiego 7
- 55 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/57)
87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 44
- 56 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej PEC S.A. (patrz: PCC/58 i OCC/22)
62-800 Kalisz, ul. Marii Dąbrowskiej 3
- 57 Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Gorlice sp. z o.o. (patrz: PCC/59 i OCC/23)
38-300 Gorlice, ul. 11 Listopada 54 a
- 58 Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „Komech” sp. z o.o. (patrz: PCC/63)
41-219 Sosnowiec, ul. K. Szymanowskiego 1
- 59 „Stomil-Olsztyn” S.A. (patrz: PCC/64)
10-454 Olsztyn, ul. Leonharda 9
- 60 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/65 i OCC/26)
15-062 Białystok, ul. Warszawska 27
- 61 Tadeusz Franciszek Ciarkowski, Marek Czechowski - Wspólne Przedsiębiorstwo „PROMEX” S.C. (patrz: PCC/66)
Tadeusz F. Ciarkowski: ul. Łokietka 2, Pruszcz Gdański;
Marek Czechowski: ul. Obrońców Wybrzeża 10/14, Pruszcz Gdański
- 62 Zespół Ciepłowni Przemysłowych „CARBO-ENERGIA” sp. z o.o. (patrz: PCC/67 i OCC/27)
41-700 Ruda Śląska, ul. Szyb Walenty 32
- 63 „Zakład Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: PCC/68)
63-700 Krotoszyn, ul. Kołtąja 5
- 64 Zakład Ciepłowniczy „Ptonia” sp. z o.o.
47-400 Racibórz, ul. Piastowska 29
- 65 Komunalna Energetyka Ciepła „KOMECH” sp. z o.o. (patrz: PCC/70)
11-400 Kętrzyn, ul. Górna 8
- 66 „INSTALCEM” sp. z o.o. (patrz: PCC/71)
22-100 Chełm, ul. Fabryczna 6
- 67 Przedsiębiorstwo Komunalne „THERMA” sp. z o.o. (patrz: PCC/72 i OCC/29)
43-300 Bielsko-Biała, ul. Grażyńskiego 108
- 68 Agros Milejów sp. z o.o.
21-020 Milejów, ul. Partyzancka 11
- 69 „Zakład Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: PCC/73)
07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. Lipowa 4
- 70 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/74 i OCC/30)
99-100 Łęczycza, ul. Ozorkowskie Przedmieście 73
- 71 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/75)
76-150 Darłowo, ul. M. Curie-Skłodowskiej 47A
- 72 „Miejska Energetyka Ciepła” sp. z o.o. (patrz: PCC/76)
11-700 Mrągowo, Os. Parkowe 2
- 73 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Termowad” sp. z o.o. (patrz: PCC/77)
34-100 Wadowice, Al. Matki Bożej Fatimskiej 32
- 74 „POL-MOT WARFAMA” S.A. (patrz: PCC/78)
11-040 Dobre Miasto, ul. Fabryczna 21

OCC - OBRÓT CIEPŁEM

- 1 Miejski Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: PCC/1)
32-600 Oświęcim, ul. Zaborska 144
- 2 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Bogatyni (patrz: PCC/5)

- 59-920 Bogatynia, ul. Daszyńskiego 29
- 3 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/10 i PCC/11)
43-100 Tychy, ul. Kubicy 6

- 3A Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (uzupełnienie)
(patrz: PCC/11A)
43-100 Tychy, ul. Kubicy 6
- 4 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Stalowej Woli (patrz: PCC/6)
37-450 Stalowa Wola, ul. Handlowa 11
- 5 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Zamość sp. z o.o. (patrz: WCC/15 i PCC/14)
22-400 Zamość, ul. Peowiaków 5
- 6 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Tarnowie (patrz: WCC/17 i PCC/16)
33-100 Tarnów, ul. Sienna 4
- 7 Płocka Energetyka Ciepła sp. z o.o. (patrz: PCC/20)
09-402 Płock, ul. Harcerza Antolika Gradowskiego 3A
- 8 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „PEC” w Świdniku sp. z o.o. (patrz: PCC/22)
21-040 Świdnik, ul. C.K. Norwida 9
- 9 Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/27 i PCC/27)
80-433 Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Zawiszy Czarnego 17
- 10 Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Przedsiębiorstwo Państwowe (patrz: PCC/30)
20-822 Lublin, ul. Puławska 50
- 11 „Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: WCC/30 i PCC/31)
39-400 Tarnobrzeg, ul. Wiślna 1
- 12 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/33 i PCC/33)
10-710 Olsztyn, ul. Słoneczna 46
- 13 „Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: PCC/35)
41-700 Ruda Śląska, ul. Zabrzańska 24
- 14 „Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: PCC/36)
74-100 Gryfino, ul. Energetyków 1
- 15 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Wrocław S.A. (patrz: PCC/39)
50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
- 16 Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Szczecinie, Przedsiębiorstwo Państwowe (patrz: WCC/38 i PCC/40)
71-533 Szczecin, ul. Dembowskiego 6
- 17 Radomskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „RADPEC” S.A. (patrz: WCC/42 i PCC/44)
26-600 Radom, ul. Żelazna 18
- 18 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „ENERGOGAZ” sp. z o.o. (patrz: PCC/49)
62-510 Konin, ul. Gajowa 1
- 19 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Przedsiębiorstwo Państwowe (patrz: WCC/49 i PCC/52)
41-303 Dąbrowa Górnicza, ul. Laski 188
- 20 Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/50 i PCC/53)
27-200 Starachowice, ul. Radomska 10
- 21 Przedsiębiorstwo „EKSPAR” sp. z o.o. (patrz: PCC/55)
41-100 Siemianowice Śląskie, ul. Fabryczna 14
- 22 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej PEC S.A. (patrz: WCC/56 i PCC/58)
62-800 Kalisz, ul. Marii Dąbrowskiej 3
- 23 Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Gorlice sp. z o.o. (patrz: WCC/57 i PCC/59)
38-300 Gorlice, ul. 11 Listopada 54 a
- 24 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Sokółce sp. z o.o. (patrz: PCC/60)
16-100 Sokółka, ul. H. Kołłątaja 55
- 25 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Toruniu sp. z o.o. (patrz: PCC/62)
87-100 Toruń, ul. Curie-Skłodowskiej 41
- 26 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/60 i PCC/65)
15-062 Białystok, ul. Warszawska 27
- 27 Zespół Ciepłowni Przemysłowych „CARBO-ENERGIA” sp. z o.o. (patrz: WCC/62 i PCC/67)
41-700 Ruda Śląska, ul. Szyb Walenty 32
- 28 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Ciepło” sp. z o.o. (patrz: PCC/69)
43-430 Skoczów, ul. Ks. Jana Ewangelisty Mocko 14
- 29 Przedsiębiorstwo Komunalne „Therma” sp. z o.o. (patrz: WCC/67 i PCC/72)
43-300 Bielsko-Biała, ul. Grażyńskiego 108
- 30 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/70 i PCC/74)
99-100 Łęczycza, ul. Ozorkowskie Przedmieście 73

PCC - PRZESYŁANIE I DYSTRYBUCJA CIEPŁA

- 1 Miejski Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: OCC/1)
32-600 Oświęcim, ul. Zaborska 144
- 2 Zambrowskie Ciepłownictwo i Wodociągi sp. z o.o. (patrz: WCC/5)
18-300 Zambrow, ul. Papieża Jana Pawła II 5
- 3 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Lubań sp. z o.o. (patrz: WCC/6)
59-800 Lubań, ul. 3-go Maja 11
- 4 Zakład Energetyki Ciepłej „ZEC” sp. z o.o. (patrz: WCC/8)
88-400 Żnin, ul. Aliantów 16
- 5 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Bogatyni (patrz: OCC/2)
59-920 Bogatynia, ul. Daszyńskiego 29
- 6 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Stalowej Woli (patrz: OCC/4)
37-450 Stalowa Wola, ul. Handlowa 11
- 7 Miejskie Przedsiębiorstwo Ciepłowniczo-Komunalne „KOKSIK” sp. z o.o. (patrz: WCC/11)
84-240 Reda, ul. Obwodowa 18
- 8 Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/4)
88-100 Inowrocław, ul. Torowa 40
- 9 „Energetyka Ciepła” sp. z o.o. (patrz: WCC/12)
14-200 Iława, ul. Wojska Polskiego 23
- 10 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Siedlcach sp. z o.o. (patrz: WCC/54)
08-110 Siedlce, ul. Starzyńskiego 7
- 11 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/10 i OCC/3)
43-100 Tychy, ul. Kubicy 6
- 11A Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (uzupełnienie)
(patrz: OCC/3A)
43-100 Tychy, ul. Kubicy 6
- 12 Ciepłownia Rydułtowy sp. z o.o. (patrz: WCC/13)
44-280 Rydułtowy, ul. Mickiewicza 21
- 13 „ASPRA-SEFAKO” S.A. w Sędziszowie (patrz: WCC/14)
28-340 Sędziszów, ul. Przemysłowa 6b
- 14 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Zamość sp. z o.o. (patrz: WCC/15 i OCC/5)
22-400 Zamość, ul. Peowiaków 5
- 15 Rafineria Gdańska S.A. (patrz: WCC/16)
80-718 Gdańsk, ul. Elbląska 135
- 16 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Tarnowie (patrz: WCC/17 i OCC/6)
33-100 Tarnów, ul. Sienna 4
- 17 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Kutnie (patrz: WCC/18)
99-300 Kutno, ul. Holenderska 4
- 18 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/20)
22-100 Chełm, ul. Towarowa 1
- 19 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/19)
21-500 Biała Podlaska, ul. Pokoju 26
- 20 Płocka Energetyka Ciepła sp. z o.o. (patrz: OCC/7)
09-402 Płock, ul. Harcerza Antolika Gradowskiego 3A
- 21 Ciepłownia Siemianowice sp. z o.o. (patrz: WCC/21)
41-100 Siemianowice Śląskie, ul. M. Konopnickiej 1
- 22 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „PEC” w Świdniku sp. z o.o. (patrz: OCC/8)
21-040 Świdnik, ul. C.K. Norwida 9
- 23 „Miejski Zakład Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: WCC/22)
89-604 Chojnice, ul. Ceynowy 15
- 24 Ciepłownia Sierpc sp. z o.o. (patrz: WCC/23)
09-200 Sierpc, ul. Przemysłowa 2a
- 25 „Energetyka-Boruta” sp. z o.o. (patrz: WCC/24)
95-100 Żgierz, ul. A. Struga 30

- 26 Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/26)
05-480 Karczew, ul. Ciepłownicza 1
- 27 Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/27 i OCC/9)
80-433 Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Zawiszy Czarnego 17
- 28 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Przemysłu sp. z o.o. (patrz: WCC/28)
37-700 Przemysł, ul. Płowiecka 8
- 29 „Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: WCC/29)
73-110 Stargard Szczeciński, ul. Nasienna 6
- 30 Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Przedsiębiorstwo Państwowe (patrz: OCC/10)
20-822 Lublin, ul. Puławska 50
- 31 „Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: WCC/30 i OCC/11)
39-400 Tarnobrzeg, ul. Wiślna 1
- 32 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Ciechanowie sp. z o.o. (patrz: WCC/32)
06-400 Ciechanów, ul. Tysiąclecia 18
- 33 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/33 i OCC/12)
10-710 Olsztyn, ul. Stoneczna 46
- 34 Zakład Energetyki Ciepłej KOSPEC sp. z o.o. w Kościerzynie (patrz: WCC/34)
83-400 Kościerzyna, ul. Tetmajera 3
- 35 „Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: OCC/13)
41-700 Ruda Śląska, ul. Zabrzańska 24
- 36 „Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: OCC/14)
74-100 Gryfino, ul. Energetyków 1
- 37 ADEXTRA S.A. (patrz: WCC/36)
05-500 Piaseczno, ul. Kineskopowa 1
- 38 Przedsiębiorstwo Ciepłownicze sp. z o.o. w Działdowie (patrz: WCC/37)
13-200 Działdowo, ul. Marii Zientary Malewskiej 1b
- 39 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Wrocław S.A. (patrz: OCC/15)
50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
- 40 Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Szczecinie, Przedsiębiorstwo Państwowe (patrz: WCC/38 i OCC/16)
71-533 Szczecin, ul. Dembowskiego 6
- 41 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Legionowo” sp. z o.o. (patrz: WCC/39)
05-120 Legionowo, ul. Sowińskiego 37
- 42 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Myśliborzu (patrz: WCC/40)
74-300 Myślibórz, ul. Lipowa 13
- 43 Elektrociepłownia „Radom” S.A. (patrz: WCC/41)
26-613 Radom, ul. Energetyków 16
- 44 Radomskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „RADPEC” S.A. (patrz: WCC/42 i OCC/17)
26-600 Radom, ul. Żelazna 18
- 45 Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. we Włodawie (patrz: WCC/43)
22-200 Włodawa, ul. Kotnarowskiego 3
- 46 Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. (patrz: WCC/44)
11-440 Reszel, ul. Warmińska 18a
- 47 Nowotarskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Nowym Targu sp. z o.o. (patrz: WCC/45)
34-400 Nowy Targ, ul. Długa 21
- 48 Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. (patrz: WCC/46)
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Sienkiewicza 91
- 49 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „ENERGOGAZ” sp. z o.o. (patrz: OCC/18)
62-510 Konin, ul. Gajowa 1
- 50 Mazowiecka Wytwórnia Wódek i Drożdży POLMOS, Przedsiębiorstwo Państwowe
05-860 Józefów, ul. Fabryczna 1
- 51 Elektrownia im. Tadeusza Kościuszki S.A. (patrz: WCC/47)
28-230 Połaniec
- 52 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Przedsiębiorstwo Państwowe (patrz: WCC/49 i OCC/19)
41-303 Dąbrowa Górnicza, ul. Laski 188
- 53 Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/50 i OCC/20)
27-200 Starachowice, ul. Radomska 10
- 54 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/51)
72-600 Świnoujście, ul. Daszyńskiego 2
- 55 Przedsiębiorstwo „EKSPAR” sp. z o.o. (patrz: OCC/21)
41-100 Siemianowice Śląskie, ul. Fabryczna 14
- 56 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. we Wrześni (patrz: WCC/53)
62-300 Września, ul. Witkowska 6
- 57 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/55)
87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 44
- 58 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej PEC S.A. (patrz: WCC/56 i OCC/22)
62-800 Kalisz, ul. Marii Dąbrowskiej 3
- 59 Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Gorlice sp. z o.o. (patrz: WCC/57 i OCC/23)
38-300 Gorlice, ul. 11 Listopada 54 a
- 60 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Sokółce sp. z o.o. (patrz: OCC/24)
16-100 Sokółka, ul. H. Kołłątaja 55
- 61 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Płońsku sp. z o.o.
09-100 Płońsk, ul. Przemysłowa 2
- 62 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Toruniu sp. z o.o. (patrz: OCC/25)
87-100 Toruń, ul. Curie-Skłodowskiej 41
- 63 Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „Komech” sp. z o.o. (patrz: WCC/58)
41-219 Sosnowiec, ul. K. Szymanowskiego 1
- 64 „Stomil-Olsztyn” S.A. (patrz: WCC/59)
10-454 Olsztyn, ul. Leonharda 9
- 65 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/60 i OCC/26)
15-062 Białystok, ul. Warszawska 27
- 66 Tadeusz Franciszek Ciarkowski, Marek Czechowski - Wspólne Przedsiębiorstwo „PROMEX” S.C. (patrz: WCC/61)
Tadeusz F. Ciarkowski
ul. Łokietka 2, Pruszcz Gdański;
Marek Czechowski
ul. Obrońców Wybrzeża 10/14, Pruszcz Gdański
- 67 Zespół Ciepłowni Przemysłowych „CARBO-ENERGIA” sp. z o.o. (patrz: WCC/62 i OCC/27)
41-700 Ruda Śląska, ul. Szyb Walenty 32
- 68 „Zakład Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: WCC/63)
63-700 Krotoszyn, ul. Kołłątaja 5
- 69 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Ciepło” sp. z o.o. (patrz: OCC/28)
43-300 Skoczów, ul. Ks. Jana Ewangelisty Mocko 14
- 70 Komunalna Energetyka Ciepła „KOMEK” sp. z o.o. (patrz: WCC/65)
11-400 Kętrzyn, ul. Górna 8
- 71 „INSTALCEM” sp. z o.o. (patrz: WCC/66)
22-100 Chełm, ul. Fabryczna 6
- 72 Przedsiębiorstwo Komunalne „THERMA” sp. z o.o. (patrz: WCC/67 i OCC/29)
43-300 Bielsko-Biała, ul. Grażyńskiego 108
- 73 „Zakład Energetyki Ciepłej” sp. z o.o. (patrz: WCC/69)
07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. Lipowa 4
- 74 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/70 i OCC/30)
99-100 Łęczyca, ul. Ozorkowskie Przedmieście 73
- 75 Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (patrz: WCC/71)
76-150 Darłowo, ul. M. Curie-Skłodowskiej 47A
- 76 „Miejska Energetyka Ciepła” sp. z o.o. (patrz: WCC/72)
11-700 Mrągowo, Os. Parkowe 2
- 77 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Termowad” sp. z o.o. (patrz: WCC/73)
34-100 Wadowice, Al. Matki Bożej Fatimskiej 32
- 78 „POL-MOT WARFAMA” S.A. (patrz: WCC/74)
11-040 Dobre Miasto, ul. Fabryczna 21

Zestawienie nr 2

Wykaz przedsiębiorstw, które złożyły wnioski koncesyjne.

1	VATTENFALL Polska
00-071 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 47/51	00-683 Warszawa, Marszałkowska 77/79
2	AQLIN Firma Handlowa
26-110 Skarżysko Kamienna, Rzemieśnicza 1	35 PREMIER S.C.
81-154 Gdynia, Pucka 120
3	BUMAR Sp. z o.o.
00-828 Warszawa, Al. Jana Pawła II 11	36 LUXREMONT Sp. z o.o.
05-300 Mińsk Mazowiecki, Sosnkowskiego 34
4	Dariusz Faszczewski Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe Def
02-372 Warszawa, Opaczewska 33/7	37 Zakład Energetyczny ENERGO-STIL
66-407 Gorzów Wielkopolski, Walczaka 25
5	Semgaz Północ Sp. z o.o.
62-510 Konin, Moniuszki 2/5	38 ENERGOSERWIS RIELLO
63-000 Środa Wielkopolska, Dąbrowskiego 43/1
6	CGC Termika S.A.
31-314 Kraków, Zygmuntońska 12	39 Zespół Zbiorników Wodnych Czorsztyn - Niedzica Sromowce
Wyżne S.A.
34-441 Niedzica, Widokowa 1
7	Bytomskie Przedsiębiorstwo Usług Finansowych
41-506 Chorzów, Armii Krajowej 9 a	40 BHH MIKROTECH Sp. z o.o.
42-530 Dąbrowa Górnicza, Katowicka 11
8	Klemens Imala Właściciel Stacji paliw
76-011 Wyszewo, Kliszno	41 Bielawskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej BEPEC Sp. z o.o.
58-260 Bielawa, Bankowa 5
9	WITOSPOL Firma Handlowa
33-100 Tarnów, Zakładowa 6	42 Wiesław Salwa
25-705 Kielce, Kruszcowa 7/9
10	HONELL Servis Sp. z o.o.
30-433 Kraków, Ciecchińska 2	43 EAST WEST CO. LTD
81-341 Gdynia, 15, T. Wendy Str.
11	HARPEN Polska Sp. z o.o.
50-068 Wrocław, Świdnicka 36	44 Euro-Energetyka Sp. z o.o.
39-300 Mielec, Wojska Polskiego 3
12	IZO - ERGO Sp. z o.o.
44-100 Gliwice, Jana Śliwki 86	45 PSE-ELEKTRA Sp. z o.o.
00-496 Warszawa, Mysia 2
13	Energetyka Boruta S.A.
95-100 Zgierz, A. Struga 30	46 Elektrociepłownia Rzeszów S.A.
35-959 Rzeszów, Ciepłownicza 8
14	Ciepłownia Gazowe KOGAZ Sp. z o.o.
58-530 Kowary, Zamkowa 9	47 LAJKONIK SNACKS S.A.
32-050 Skawina, Piłsudskiego 1
15	IMSO Sp. z o.o.
75-653 Koszalin, Zwycięstwa 276	48 PETROCHEMIA-BLACHOWNIA Sp. z o.o.
47-225 Kędzierzyn Koźle, Szkolna 15
16	DRAGONGAZ
54-530 Wrocław, Jerzmanowska 19	49 B.G.M. PETROTRADE Poland Sp. z o.o.
70-382 Szczecin, Jagiellońska 39 B
17	Petrobaltic
80-958 Gdańsk, Stary Dwór 9	50 BLACK RED WHITE
23-412 Łukowa, Chmiełek II nr 201
18	PCS Handel Sp. z o.o.
43-100 Tychy, Fabryczna 11	51 OKTAN ENERGY&V/L Service
70-382 Szczecin, Jagiellońska 39 B
19	KB - GAZ Technologia i Energia Sp. z o.o.
71-333 Szczecin, Krasickiego 4	52 ZAMET-Remont i Energetyka Sp. z o.o.
42-680 Tarnowskie Góry, Zagórska 83
20	ENERGOTEX S.A.
00-322 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 62	53 Biuro Handlu Zagranicznego MED-LEX Sp. z o.o.
59-220 Legnica, Al. Rzeczpospolitej 116
21	PZL Mielec Cargo Sp. z o.o.
39-300 Mielec, Wojska Polskiego 3	54 „EKODOR” Józefa Szczepaniak
00-335 Warszawa, Konopczyńskiego 3/7
22	Bielskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
43-300 Bielsko - Biała	55 Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe BARTER
15-077 Białystok, Warszawska 36
23	ZAW-KOM
46-059 Zawadzkie, Dąbowa 13	56 Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „AVE”
40-859 Katowice, Pokoju 17-23
24	ENERGIA S.A.
00-526 Warszawa, Krucza 24/26	57 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
63-200 Jarocin, Kasprzaka 1 a
25	CENTROL
85-833 Bydgoszcz, Smoleńska 15/17	58 TEA S.C.
51-110 Wrocław, Osobowicka 81
26	PPH Energetyka Sp. z o.o.
37-500 Jarosław, Morawska 4	59 Spółdzielnia Mieszkaniowa STOKROTKA
57-217 Przeworno, Szkolna 14 a/7
27	Zakład Energetyki Ciepłej
17-300 Łobez, Magazynowa 17	
28	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
28-200 Staszów, Langiewicza 14	
29	TERM - HYDRAL Sp. z o.o.
51-317 Wrocław, Bierutowska 67 a	
30	Henryk Tomasiak
Nałęczów, Nowickiego 5/3	
31	Zakład Usług Energetycznych Sp. z o.o.
04-994 Warszawa, Poezji 19	
32	Pector Sp C.
87-102 Toruń, Kluczyki 17/22	
33	WOJZEC Sp. z o.o.
42-580 Wojkowiec, Morcinka 38	
34	GAS-TRADING	

Zestawienie nr 3

Przedsiębiorstwo, które otrzymało promesy na WCC i PCC

1	Ciepłownia Gazowe „Kogaz” sp. z o.o.
58-530 Kowary, ul. Zamkowa 9 |
|---|--|

ZRÓŻNICOWANIE KOSZTÓW WYTWARZANIA ENERGII CIEPLNEJ

ANALIZA DANYCH WSTĘPNYCH ZA ROK 1997

Konrad Jaskólski

Produkcja ciepła w kraju w źródłach scentralizowanych

Ostatnie pełne zestawienie zawiera GUS-owskie wydawnictwo Gospodarka Paliwowo-Energetyczna, za rok 1996.

Tablica 1. Ciepłownictwo scentralizowane w roku 1996

Źródła	Produkcja ciepła		Energia paliwa		Sprawność	
	TJ	%	TJ	%		%
Elektrownie zawodowe	192.895	25,4	221.216		87,2	
Ciepłownie zawodowe	64.627	8,5	75.133		85,7	
Elektrownie przemysł.	215.926	28,5	238.542		90,5	
Ciepłownie przemysł.	155.511	20,5	222.205		70,0	
Ciepłownie komunalne	130.054	17,1	178.206		73,0	
RAZEM:	759.013	100,0	935.302		81,1	

Dane dla elektrowni przemysłowych są oczywiście podane błędnie, o czym mogą świadczyć dwa przykłady dla przemysłów:

Przemysł	Produkcja	Energia Paliwo
Górnictwo	5.093	4.327
Koksownictwo	32.385	14.637

Skoro to samo źródło podaje, że w roku 1996 całkowite zużycie energii pierwotnej w kraju wyniosło 4.477 PJ, tzn. że produkcja ciepła pochłaniała z tego około 20 %.

Energia ciepła jest częściowo wytwarzana w skojarzeniu z energią elektryczną, tutaj mamy już wielkości za rok 1997, ale tylko dla energetyki zawodowej i ciepłowni komunalnych, jeszcze bez energetyki przemysłowej. W roku tym wytworzono w energetyce zawodowej ogółem oraz w skojarzeniu z energią ciepłą:

Energia	Elektryczna	Ciepła
Razem	130.960	206.667
W tym skojarzonych	15.705	169.820
Udział w %	12,000	82,200

Udział skojarzenia stale rośnie i wynosił odpowiednio dla energetyki zawodowej:

% skojarzenia	1965	1970	1975	1980	1985	1990
Energii elektrycznej	4,9	6,0	6,4	8,1	8,3	8,8
Ciepła	59,1	56,4	62,6	69,9	75,2	75,5

Interesujący jest również tzw. wskaźnik skojarzenia, czyli iloraz skojarzenia czyli iloraz skojarzonej energii elektrycznej przez skojarzoną energię

ciepłą. W roku 1997 wyniósł on: 92,5 kWh/GJ, gdy w ubiegłych latach wynosił od 57,3 w roku 1970 do 75,5 w roku 1990, czyli urządzenia skojarzone są coraz sprawniejsze.

W energetyce przemysłowej udział skojarzenia jest jednak znacznie wyższy, gdyż tam energia elektryczna była zawsze tylko produktem ubocznym przy produkcji ciepła dla technologii.

Odbiorcy ciepła ze źródeł scentralizowanych

Według ostatnich danych GUS za rok 1996 zużycie ciepła przez różnych odbiorców wynosiło:

Odbiorcy	TJ	%
Gospodarstwa domowe	291.000	46,7
Przemysł	282.059	45,2
Transport	8.276	1,3
Rolnictwo	1.600	0,3
Budownictwo	1.033	0,2
Inni odbiorcy	39.200	6,3
Razem:	623.168	100,0

Ci „inni” to przede wszystkim ogrzewanie pomieszczeń niemieszkalnych, takich jak szkoły, szpitale, sklepy, urzędy itp.

Mamy też inne GUS-owskie źródło, a mianowicie Infrastrukturę komunalną, która podaje, że w roku 1996 „sprzedana energia ciepła” wyniosła 386.715 TJ. Wszyscy odbiorcy, poza przemysłem, zużyli 341 PJ. Tak więc można w przybliżeniu założyć, że przemysł jest pod względem ciepłowniczym samowystarczalny, skoro wytworzył 370 PJ, a zużył 282 PJ, tzn., że sprzedał około jednej czwartej swojej produkcji. Natomiast energetyka zawodowa i ciepłownie komunalne wytworzyły 387.576 TJ, czyli nieomal sto procent ciepła „sprzedanego”, czyli zużytego dla ogrzewania i grzania ciepłej wody dla zabudowy w kraju.

A więc zajmiemy się już tylko energetyką zawodową i kotłowniami.

W tablicy 2 podajemy za dwa ostatnie lata, by nie rozbudowywać statystyki, (ale takie dane są dostępne za wiele lat) podstawowe wielkości dla energetyki zawodowej, a ściślej jej źródeł ciepłych, ponieważ są jeszcze elektrownie wodne. Produkcję energii elektrycznej i ciepłej podano tam, przeliczając energię elektryczną wskaźni-

kiem fizycznym 1 kWh = 3,6 MJ i obliczono jaką część z całej tej energii stanowiło ciepło, a także jaką część całej energii paliwa stanowiło paliwo dla energii cieplnej.

Tablica 2. Energia elektryczna i ciepła w energetyce zawodowej

Rok	Wielkość	Energia elektryczna	Ciepło	Razem energia	% ciepła w całości
1996	Produkcja energii	131.118 GWh	192.895 TJ	646.179	29,0
	Energia paliwa	1.250.820 TJ	221.216 TJ	14.72.056	15,0
	Moc osiągalna	27.686 MW	14.876 MW	-	-
	Czas użytkowania	4.736 h/a	3.727 h/a	-	-
1997	Produkcja energii	130.960 GWh	180.453 TJ	661.909	27,3
	Energia paliwa	1.246.615 TJ	212.256 TJ	1457.871	14,5
	Moc osiągalna	27.975 MW	15.005 MW	-	-
	Czas użytkowania	4.680 h/a	3.342 h/a	-	-

Są to dane bez ciepłowni, a tylko dla elektrowni i elektrociepłowni. Tutaj także podamy jaki procent stanowiła energia ciepła w całej wytworzonej energii oraz zużyte dla jej wytworzenia ciepło paliwa, w całym zużytych paliwie produkcyjnym:

Udział w %	1955	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990
Energii	6,9	14,3	22,5	28,0	29,4	35,7	34,8	33,1
Paliwa	2,1	5,2	9,9	13,3	14,8	18,8	18,5	17,6

Obserwujemy tu stały regres ciepłownictwa w energetyce zawodowej co najmniej od roku 1980. Będzie się on prawdopodobnie pogłębiał, gdyż o ile zużycie energii elektrycznej, po ostatnich latach zapaści, tak naszego przemysłu jak zużycia przez ludność, będzie już rosło, to ogrzewanie z sieci cieplnej zaczyna mieć mocną konkurencję w ogrzewaniu głównie gazowym i z tym trzeba się liczyć we wszelkiego rodzaju prognozach wieloletnich.

Wiemy ile, zapytajmy ile to kosztuje.

Zacznijmy od kosztów wytwarzania obu form energii w całej energetyce cieplnej zawodowej, przy czym także podajemy dane za ostatnie dwa lata, ale dostępne są za okres wieloletni.

Tablica 3. Koszty wytwarzania ciepła w energetyce zawodowej.

Wielkość	Jednostka	1996	1997
Koszt zmienny wytwarzania	tys. zł	1.321.222	1.373.131
Koszt stały wytwarzania	- "	785.373	904.621
Koszt całkowity	- "	2.106.595	2.277.752
Produkcja ciepła	TJ	210.232	192.811
Koszt jednostkowy	zł/GJ	10,0	11,8

Przy czym jako koszty, statystyka energetyki podaje tu koszty wytwarzania ciepła w elektrowniach i ciepłowniach razem i trzeba dodać, że w różnych statystykach te koszty różnią się od siebie, choć na ogół nieznacznie.

W koscie stałym mamy trzy główne składniki:

Rok	1996	1997
Koszt remontów	256.629	281.968
Wynagrodzenia	190.524	216.897
Amortyzacja	166.962	182.730
Inne składniki	171.258	223.026
Razem:	785.373	904.621

Bardzo ciekawie wygląda analiza kosztów w poszczególnych miesiącach. Dane takie mamy dla roku 1997. Jak widzimy, jednostkowy koszt stały i zmienny przebiega zupełnie inaczej.

Tablica 4. Koszty ciepła w energetyce zawodowej w 1997.

M-c	Koszt całkow.	Koszt zmienny	Koszt stały	W tym koszty		Produkcja
				Wynagr.	Amortyz.	
	tys. zł.	tys. zł.	tys. zł.	tys. zł.	tys. zł.	TJ
I	276.688	212.605	66.083	16.927	14.724	32.355
II	217.165	148.174	68.991	17.023	14.205	22.722
III	224.413	147.617	76.796	18.308	14.462	22.914
Rok	2.278.278	1.372.945	905.330	217.000	182.476	192.977
%	100,0	60,3	39,7	9,5	8,1	-

Minimalne różnice między sumą wielkości miesięcznych a podanymi w statystyce wielkościami rocznymi, są zrozumiałe, nie wzbudzają jednak zaufania przebiegi miesięczne niektórych wartości, jak na przykład fakt, że w maju koszt stały miał nagle gwałtownie zmaleć, a w sierpniu wzrosnąć. Nie ma jednak możliwości sprawdzenia, czy nie ma tam błędów i ewentualnie, gdzie one mogłyby być.

Równie ciekawy jest przebieg kosztu jednostkowego wytworzenia ciepła w energetyce zawodowej i jego głównych składników, w poszczególnych miesiącach roku 1997.

Tablica 5. Koszty jednostkowe ciepła w roku 1997 (zł/GJ)

Lp.	Koszt zmienny	Koszt stały	W tym			Razem
			Amortyz.	Wynagr.	Inne	
I	6,57	2,04	0,45	0,52	1,07	8,67
II	6,52	3,04	0,63	0,75	1,66	9,56
III	6,44	3,35	0,63	0,80	1,92	9,79
IV	7,00	3,75	0,73	0,89	2,13	10,75
V	8,87	8,43	2,03	2,51	3,90	17,30
VI	8,90	13,05	2,52	3,15	7,38	21,95
VII	9,27	15,97	3,23	3,71	9,03	25,24
VIII	9,18	18,81	3,20	4,06	11,55	27,99
IX	8,54	11,05	2,32	2,62	6,11	19,59
X	7,08	4,32	0,85	0,97	2,50	11,40
XI	7,19	3,63	0,78	1,99	5,04	10,82
XII	6,94	9,37	0,65	0,79	3,96	10,31
maks/min	1,42	9,22	7,18	7,81	10,79	3,25

Przebiegi są logiczne, ponieważ koszt zmienny to w praktyce głównie paliwo, zatem w miesiącach, w których produkcja ciepła jest mniejsza, zużycie paliwa na jednostkę jest nieco wyższe, gdyż sprawność wytwarzania ciepła w pewnym stopniu zależy od wielkości jego produkcji. Dla całej energetyki nie jest to jednak zależność ścisła, przecież w poszczególnych źródłach wytwarzają ciepło różne agregaty, zatem przy zmniejszeniu jego zapotrzebowania po prostu wyłącza się część, a pozostałe pracują w praktyce ze sprawnością stałą. Widzimy to zresztą na przedziale w jakim koszt zmienny się zawierał. Natomiast najbardziej od wysokości produkcji zależą wynagrodzenie i amortyzacja. Są to wielkości bezwzględnie stałe, a więc roz-

kładają się w poszczególnych miesiącach na różne wielkości produkcji. Fakt, że „inne” tak się zmieniają może tłumaczyć to, że są to głównie nakłady na remonty, a te odbywają się raczej poza sezonem ciepłowniczym. Tyle tylko, że obliczywszy różnicę w tablicy 4 między sumą kosztu amortyzacji plus wynagrodzenia i odejmując ją od całego kosztu stałego, widzimy że te „inne” koszty zmieniały się w przedziale od 28 mln. zł w maju, który to miesiąc jest w ogóle najbardziej „podejrzany” do przedziału od 40 do 45 mln. w prawie połowie roku. A więc jeszcze jedna sprawa niewyjaśniona.

Przedziały zmienności kosztu ciepła.

Policzywszy wyżej zmienność kosztu ciepła w energetyce zawodowej w miesiącach roku 1997, tylko tam bo tylko tam ją znamy, spróbujmy teraz obliczyć ile wynosiły koszty wytwarzania ciepła w całym roku 1997, ale w poszczególnych województwach średnio, bo i takie dane mamy w statystyce. Znamy je dla trzech rodzajów źródeł: elektrowni zawodowych (z elektrociepłowniami oczywiście), dla ciepłowni energetyki zawodowej i ciepłowni komunalnych.

Tablica 6. Koszty wytwarzania ciepła w roku 1997 w województwach

A/elektrownie i elektrociepłownie zawodowe

Lp.	Województwo	Koszt wytwarz.	Prod. Ciepła	Koszt. Jednostk.
		tys. zł	TJ	zł/GJ
1	Piotrkowskie	16.763	2.235	7,5
2	Radomskie	4.235	465	9,1
3	Tarnobrzesckie	72.358	7.025	10,3
4	Wałbrzyskie	11.567	1.123	10,3
5	Bydgoskie	115.284	11.085	10,4
6	Bielskie	51.991	4.814	10,8
7	Krakowskie	150.051	13.641	11,0
8	Łódzkie	277.900	25.036	11,1
9	Białostockie	66.338	5.923	11,2
10	Gdańskie	185.284	16.253	11,4
11	Konińskie	35.763	3.083	11,6
12	Katowickie	292.076	23.746	12,3
13	Opolskie	21.744	1.797	12,1
14	Wrocławskie	147.644	12.102	12,2
15	Ostrołęckie	59.052	4.810	12,3
16	Rzeszowskie	17.775	1.422	12,5
17	Elbląskie	41.280	3.200	12,9
18	Warszawskie	498.650	38.655	12,9
19	Gorzowskie	35.297	2.674	13,2
20	Lubelskie	14.284	1.074	13,3
21	Szczecińskie	98.284	7.271	13,6
22	Kaliskie	15.187	1.077	14,1
23	Jeleniogórskie	13.714	956	14,3
24	Toruńskie	53.236	3.597	14,8
25	Zielonogórskie	32.501	2.196	14,8
26	Sieradzkie	2.046	132	15,5

Według statystyki energetycznej, w pozostałych województwach nie ma żadnych zawodowych elektrowni czy elektrociepłowni, a jedynie kotłownie komunalne, których koszty wyglądały następująco:

B/ kotłownie komunalne

Lp.	Województwo	Koszt wytwarz.	Prod. Ciepła	Koszt. Jednostk.
		tys. zł	TJ	zł/GJ
1	Lubelskie	86.196	6.338	13,8
2	Chelmskie	16.846	1.073	15,7
3	Białkopodlaskie	16.928	1.058	16,0
4	Łódzkie	6.668	918	16,0
5	Rzeszowskie	44.768	2.798	16,0
6	Łomżyńskie	21.043	1.291	16,3
7	Katowickie	332.970	20.180	16,3
8	Sieradzkie	21.726	1.278	17,0
9	Kaliskie	24.290	1.378	17,9
10	Siedleckie	39.456	2.204	17,9
11	Bielskie	33.036	1.836	18,0
12	Szczecińskie	60.536	3.345	18,1
13	Zamojskie	22.535	1.403	18,2
14	Konińskie	5.957	322	18,5
15	Płockie	21.978	1.188	18,5
16	Przemyskie	11.569	622	18,6
17	Ostrołęckie	15.284	813	18,6
18	Krośnieńskie	12.262	642	19,1
19	Tarnobrzesckie	17.453	909	19,2
20	Suwalskie	49.179	2.535	19,4
21	Kozalińskie	64.194	3.292	19,5
22	Opolskie	108.596	5.569	19,5
23	Radomskie	71.759	3.606	19,9
24	Stupskie	43.400	2.170	20,0
25	Włocławskie	38.150	1.898	20,1
26	Piłskie	32.049	1.893	20,1
27	Białostockie	29.786	1.453	20,5
28	Jeleniogórskie	39.546	1.884	21,0
29	Ciechanowskie	32.340	1.540	21,0
30	Bydgoskie	77.796	3.687	21,1
31	Elbląskie	22.472	1.060	21,2
32	Toruńskie	45.374	2.171	20,9
33	Skierniewicki	36.077	1.678	21,5
34	Tarnowskie	41.946	1.951	21,8
35	Legnickie	64.659	2.966	22,0
36	Wałbrzyskie	69.322	3.151	22,0
37	Gorzowskie	42.868	1.931	22,2
38	Wrocławskie	11.730	526	22,3
39	Olsztyńskie	93.878	4.191	22,4
40	Kieleckie	87.771	3.767	23,3
41	Leszczyńskie	16.194	695	23,3
42	Warszawskie	55.931	2.370	23,6
43	Gdańskie	85.296	3.599	23,7
44	Zielonogórskie	49.005	2.025	24,2
45	Piotrkowskie	24.751	934	26,5
46	Poznańskie	89.741	2.787	32,2
47	Krakowskie	21.578	613	35,2
48	Nowosądeckie	4.608	128	36,0
49	Częstochowskie	78.997	2.005	39,4

D/ Ciepłownie energetyki zawodowej

Lp.	Województwo	Koszt wytwarz.	Prod. Ciepła	Koszt. Jednostk.
		tys. zł.	TJ	zł/GJ
1	Warszawskie	134.701	9.622	14,0
2	Częstochowskie	9.277	583	15,9
3	Kieleckie	41.360	2.405	17,2
4	Bielskie	20.531	1.147	17,9
5	Toruńskie	4.240	222	19,1
6	Razem	210.109	13.979	15,0

Można już zatem zestawić dane o produkcji ciepła w poszczególnych przedziałach kosztu jednost-

kowego jego wytwarzania w roku 1997 w elektrowniach i ciepłowniach oraz kotłowniach.

Tablica 7. Koszt wytwarzania ciepła w poszczególnych przedziałach kosztu wytwarzania 1 GJ, w roku 1997

A/ elektrownie i elektrociepłownie zawodowe

Przedział kosztu wytwarzania	Koszt wytwarzania tys. zł	Produkcja ciepła		Koszt średni zł/GJ
		TJ	%	
Od 10	21.091	2.700	1,4	7,8
10 do 12	966.536	87.924	45,0	11,0
12 do 14	1.226.105	96.752	49,5	12,7
Ponad 14	116.654	7.961	4,1	14,7
Razem	2.330.386	195.337	100,0	11,9

B/ciepłownie komunalne

do 16	171.406	12.185	10,7	14,1
16 do 18	472.521	28.167	24,6	16,8
18 do 20	447.166	23.071	20,2	19,4
20 do 22	529.517	25.332	22,2	20,9
22 do 24	393.668	17.079	14,9	23,0
ponad 24	268.680	8.492	7,4	31,6
Razem	2.051.552	114.326	100,0	17,9

C/ciepłownie energetyki zawodowej

do 16	143.978	10.205	73,0	14,1
ponad 16	66.131	3.744	27,0	17,7
Razem	210.109	13.979	100,0	15,0

Zatem łącznie w roku 1997 we wszystkich zawartych w statystyce źródłach, ciepło scentralizowane w ilości 323.642 TJ, kosztem 4.592.047 tys. zł, czyli 1 GJ kosztowało średnio 14,19 zł. Jednak rozrzut tego kosztu był bardzo duży, przy czym w tablicach podano przecież dane uśrednione dla województwa, a w konkretnym województwie źródła mogły je produkować po cenach bardzo różnych.

W innej statystyce, energetyka podaje także produkcję ciepła w tym samym roku 1997, w tych samych typach źródeł razem. Niżej zestawiliśmy dane z obu źródeł.

Tablica 9. Zestawienie produkcji ciepła scentralizowanego

Źródła ciepła	Statystyka zbiorcza produkcji TJ	Suma ciepła wytworzonego po różnych kosztach	
		TJ	%
Elektrownie zawodowe	204.748	195.337	60,4
Ciepłownie zawodowe	13.979	13.979	4,3
Kotłownie komunalne	117.152	114.326	35,3
Razem	335.878	323.642	100,0

Różnice są niewielkie, przy czym należy pamiętać, że to są na razie wyniki przybliżone ostateczne ukażą się dopiero za dwa czy trzy miesiące w „Gospodarce Paliwowo-Energetycznej”, po różnych sprawdzeniach i niezbędnych korektach.

Natomiast bardzo podejrzanie wygląda produkcja ciepła w ciepłowniach energetyki zawodowej. W roku 1996 wyniosła ona, wg tejże Gospodarki Paliwowo-Energetycznej, 64.427 TJ i nie wydaje

się więc prawdopodobne by tak nagle z roku na rok spadła.

Znany koszt wytwarzania, popatrzmy na ceny dla odbiorców.

Od szeregu lat cena ciepła dla odbiorców ma dwie formy, może ono być sprzedawane tam gdzie nie ma pomiaru ciepła, po cenie ogrzewania metra kwadratowego rocznie, a tam gdzie pomiar taki istnieje, po cenie jednego GJ. Popatrzmy jak te ceny urzędowe wyglądały w roku 1997 - oraz w 1 połowie roku 1998.

Tablica 10. Ceny urzędowe ciepła dla ogrzewania z sieci

Okres obowiązywania	zł/m ² .a	zł/GJ
1.01.1997-30.06.1997	24,84	26,03
1.07.1997-31.12.1997	25,56	27,33
1.01.1998-31.03.1998	44,16	47,23
1.04.1998-30.06.1998	47,28	50,54

Z tablicy tej możemy najpierw obliczyć ile, według ciepłowników zużyto ciepła na ogrzewanie 1 m² w ciągu roku, wystarczy w tym celu podzielić cenę wyrażoną w zł/m² przez cenę zł/GJ gdyż w wyniku dzielenia otrzymujemy przecież wskaźnik:

$$\text{zł./m}^2.\text{a} : \text{zł./GJ/m}^2.\text{a.zł} = \text{GJ/m}^2.\text{a}$$

Z podanych wyżej cen obliczyć możemy iż ciepłownicy przyjęli, że na ogrzewanie 1m² rocznie zużywa się ok. 950 MJ. Jest to prawie dwukrotnie za dużo gdy odniesiemy to do wskaźnika netto.

Ale ciekawa jest jeszcze jedna liczba, otóż średni koszt dla wszystkich źródeł w kraju, w roku 1997 z tablicy 6, wynosi ok. /210.109 + 2.330.386 + 2.051.552/ : /13.979 + 195.337 + 114.326/ czyli 14,2 zł / GJ. W roku 1997 średnia ważona cena ciepła dla ogrzewania wynosiła zaś /27,33 + 26.03/ : 2 = 26,68 zł/GJ. Tak więc licząc średnio była ona wyższa od kosztu o ok. 90%. Jest to jednak rachunek niezbyt prawdziwy, gdyż przecież jeżeli źródła produkowały ciepło po cenie obliczonej wyżej, to prawdopodobnie sprzedawały ją ciepłownikom z marżą, czyli drożej.

Ale to wymagałoby już dokładnego rachunku. W każdym razie z takiego najbardziej szacunkowego obliczenia wynika, że w skali całego kraju ciepłownictwo w roku 1997 raczej deficytowe chyba nie było, choć w województwach, jak na przykład nowosądeckim czy krakowskim, a już z całą pewnością częstochowskim, ciepłownicy kupując ciepło po tamtejszych cenach, a sprzedając po podanych wyżej, z całą pewnością do tego dopłacali.

Podsumowanie.

1. Dane liczbowe do pełnej analizy kosztowej ciepłownictwa w różnych regionach kraju istnieją, ich analiza byłaby oczywiście bardzo pra-

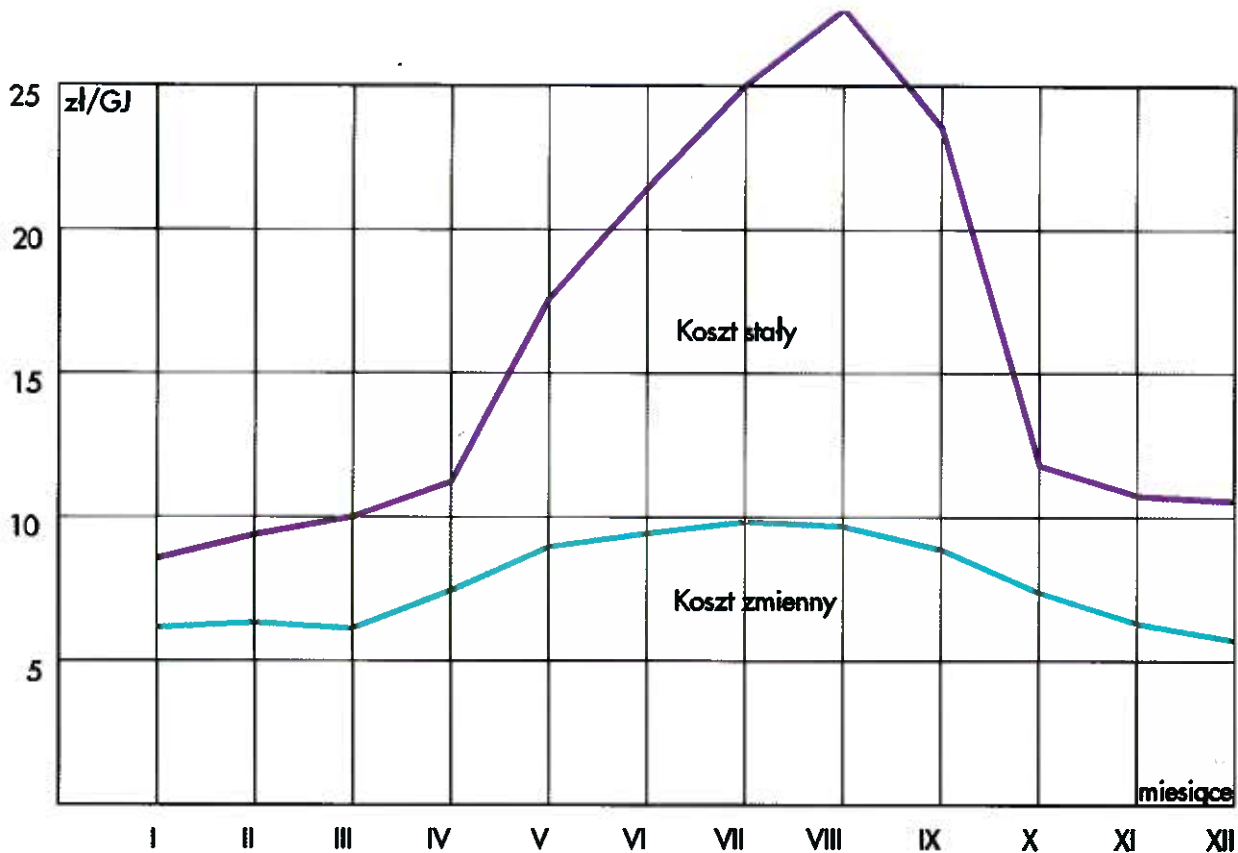
- cochłonna i wymagałaby sprawdzenia prawdziwości danych, ale całkowicie możliwa.
2. Wydaje się, że źródła ciepła szczególnie te komunalne produkujące je po cenach najwyższych należałoby zmodernizować lub zlikwidować budując nowe ekonomiczniejsze.
 3. Bardzo celowa byłaby analiza kosztu ciepła zarówno dla ogrzewania jak i ciepłej wody, w tak zwanych modelowych gospodarstwach domowych, w różnych regionach i porównanie tych kosztów z dochodami rodzin.
 4. Z socjalnego jednak punktu widzenia całkowite uwalnianie ceny ciepła, dlatego, że

gdzieś tam jest ono wyjątkowo drogo wytwarzane, jest działaniem po prostu na szkodę społeczeństwa.

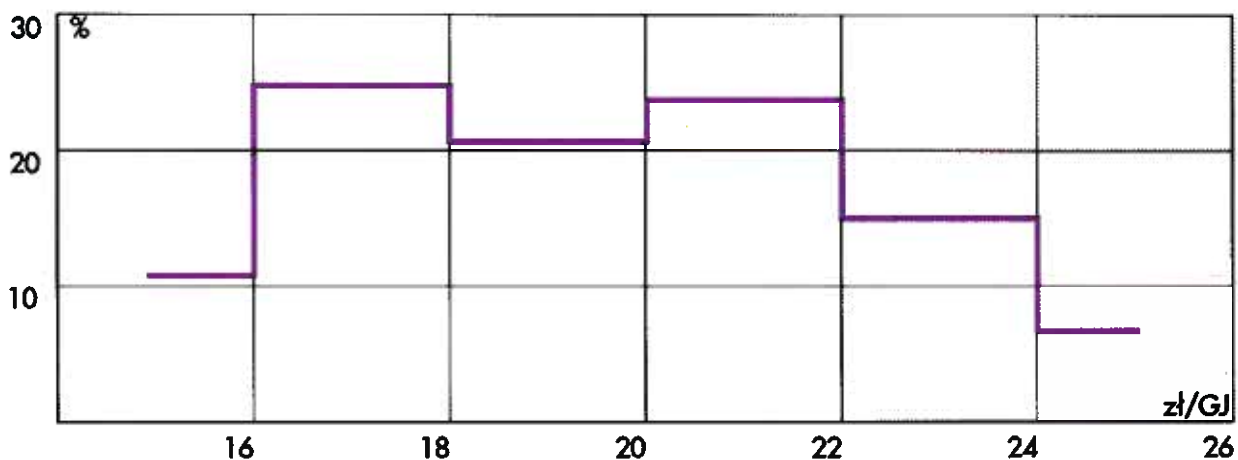
5. Wydaje się, że ciepłownictwu poświęcono dotychczas zbyt mało uwagi w analizach, w proporcji do jego wagi w gospodarce kraju.

Autor jest emerytowanym adiunktem Instytutu Energetyki.

Koszt wytwarzania 1 GJ w energetyce zawodowej w roku 1997

Struktura produkcji ciepła w kotłowniach komunalnych po koszcie własnym w różnych przedziałach, w roku 1997

SYSTEM STATYSTYKI ENERGETYCZNEJ W POLSCE

Anna Buńczyk i Beata Tusiewicz

Ważne znaczenie dla procesu regulacji wykonywanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki mają - poza innymi wymaganiami ustawowymi - zagadnienia dotyczące statystyki gospodarki energetycznej. Tematyka i zakres badań statystycznych muszą zapewnić kompleksową i przejrzystą informację, warunkującą efektywną regulację działalności przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z ustawą - *Prawo energetyczne*.

Badania statystyczne dotyczące gospodarki energetycznej mają na celu formułowanie i realizację założeń polityki energetycznej państwa, a w szczególności:

- sporządzanie krajowych bilansów paliwowo-energetycznych;
- ocenę energochłonności gospodarki narodowej;
- bieżące monitorowanie sytuacji energetycznej pod kątem bezpieczeństwa energetycznego;
- inwentaryzację zanieczyszczeń atmosfery ze źródeł energetycznych;
- wywiązywanie się Polski ze zobowiązań międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem wymagań OECD, IEA i Unii Europejskiej;
- opracowywanie krótko-, średnio- i długoterminowych prognoz energetycznych;
- analizę poziomu cen nośników energii.

Zadanie zbierania, przetwarzania i analizy danych statystycznych dla gospodarki energetycznej realizowane jest obecnie przez Główny Urząd Statystyczny i Ministerstwo Gospodarki, zarówno w ramach badań wspólnych, jak i własnych resortu gospodarki. Całość prac związanych ze statystyką energetyczną w części dotyczącej Ministerstwa Gospodarki realizuje Agencja Rynku Energii S.A., która kontynuuje działalność Zakładu Energometrii Centrum Informatyki Energetyki.

Główny Urząd Statystyczny nakłada obowiązki sprawozdawcze na przedsiębiorców, zatwierdza projekty badań i wzory formularzy statystycznych, zbiera i wstępnie weryfikuje sprawozdania jednostkowe oraz publikuje wyniki badań statystycznych. ARE SA opracowuje projekty zasad metodycznych, wzory formularzy statystycznych, przeprowadza ostateczną weryfikację i scalanie zbiorów danych uzyskiwanych w ramach badań wspólnych i własnych, zestawia bilanse paliwowo-energetyczne kraju, przygotowuje dane do specjalistycznych publikacji, wypełnia kwestionariusze dla organizacji międzynarodo-

wych oraz prowadzi działalność publikacyjno-wydawniczą.

Badania prowadzone są zgodnie z ustalonymi corocznie przez Radę Ministrów programami badań statystycznych statystyki publicznej. W miarę potrzeb zakres merytoryczny badań gospodarki energetycznej może być aktualizowany. Ten elastyczny system pozwala na dostosowanie zakresu badań do bieżących potrzeb instytucji rządowych, jak i wymagań organizacji międzynarodowych, których Polska jest członkiem lub aspiruje do członkostwa.

Dotychczasowy zakres badań statystycznych - do chwili powołania Urzędu Regulacji Energetyki - uwzględnia zapotrzebowania głównych użytkowników badań na aktualne informacje i prognozy dotyczące tej dziedziny gospodarki.

Badania prowadzone wspólnie przez GUS i MG dotyczą całej gospodarki narodowej. Obejmują zarówno wytwórców, dystrybutorów jak i odbiorców nośników energii. Dane zbierane są od przedsiębiorców wybranych metodą doboru celowego lub wylosowanych metodą reprezentacyjną (metoda ta dotyczy przede wszystkim odbiorców) na formularzach:

- G-02a - sprawozdanie o produkcji, obrotach, zużyciu i zapasach paliw, energii i produktów energetycznych - zbierane kwartalnie od jednostek wybranych metodą doboru celowego oraz raz w roku od jednostek wylosowanych. Zakres przedmiotowy sprawozdania dotyczy kilkunastu podstawowych nośników energii;
- G-02b - sprawozdanie o produkcji, obrotach, zużyciu i zapasach paliw i energii i produktów energetycznych - roczne dla jednostek wybranych metodą doboru celowego. W sprawozdaniu badanych jest około pięćdziesiąt nośników energii;
- G-03 - sprawozdanie o zużyciu paliw i energii - roczne dla jednostek wybranych metodą doboru celowego, o takim samym zakresie nośników energii jak w sprawozdaniu G-02b;
- zestawienie RAF-1 - z rozliczenia procesu przemiany energetycznej w przedsiębiorstwach wytwarzających produkty rafinacji ropy naftowej - roczne sporządzane przez rafinerie;
- zestawienie RAF-2 - o obrocie wybranymi paliwami ciekłymi - miesięczne, sporządzane przez rafinerie i Centralę Produktów Naftowych;

- zestawienie GAZ-1 - o obrocie gazem ziemnym - kwartalne, sporządzone przez przedsiębiorstwo Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo oraz kopalnie węgla kamiennego i soli;
- zestawienie GAZ-2 - o obrocie gazem koksowniczym - kwartalne, sporządzone przez koksownie.

Badania prowadzone samodzielnie przez Ministerstwo Gospodarki dotyczą funkcjonowania przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność gospodarczą w zakresie górnictwa węgla kamiennego, wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepła. Zbierane informacje dotyczą procesu wytwarzania i dystrybucji, infrastruktury technicznej niezbędnej do prowadzenia działalności, kosztów, cen oraz zanieczyszczenia środowiska. Źródłem danych są formularze o symbolach:

- G-09.1 i G-09.2 - sprawozdania miesięczne o obrocie węglem kamiennym i mechanicznej obróbce węgla sporządzone przez kopalnie i przedsiębiorstwa zajmujące się wzbogacaniem węgla kamiennego;
- G-10.1, G-10.1w, G-10.2, G-10.3, G-10.4, G-10.PSE, G-10.5, G-10.5a, G-10.6, G-10.7, G-10.7 PSE, G-10.8, G-10.9 - sprawozdania miesięczne, kwartalne, półroczne i roczne sporządzane przez elektrownie ciepłowne zawodowe i przemysłowe, elektrownie wodne, przedsiębiorstwa dystrybucyjne energii elektrycznej oraz producentów i dystrybutorów ciepła.

Ponadto w badaniach wspólnych GUS i MG, jak i własnych resortu gospodarki wykorzystywane są informacje pozyskiwane z innych sprawozdań zbieranych w ramach programu badań statystycznych statystyki publicznej m.in.:

- sprawozdanie P-01 - miesięczne i roczne dane dotyczące produkcji;
- sprawozdanie M-08 - roczne dane dotyczące produkcji ciepła w ciepłowniach komunalnych;
- dane o cenach paliw i energii - miesięczne;
- jednolite dokumenty administracyjne SAD - miesięczne i roczne dane o imporcie i eksporcie;
- sprawozdania F-01 i F-02 - roczne dane finansowe (bilanse, rachunki zysków i strat);
- sprawozdanie OS-1 - roczne dane o emisji zanieczyszczeń.

Źródła danych statystyki GUS i MG stanowią podstawę bazy informacyjnej gospodarki energetycznej znajdującej się w Agencji Rynku Energii S.A. Baza ta dodatkowo zasilana jest danymi pochodzącymi z wewnętrznych systemów informacyjnych innych resortów i przedsiębiorstw energetycznych.

Obecny system pozyskiwania, przetwarzania i rozpowszechniania informacji dotyczących gospodarki energetycznej **wymaga pewnych modyfikacji i uzupełnień**. Nie zaspakaja on bowiem w pełni bieżącego zapotrzebowania na informacje charakteryzujące szeroko rozumianą gospodarkę energią, której aktualne ramy prawne określa ustawa - *Prawo energetyczne* obowiązująca od 4 grudnia 1997 roku.

Zmiany w systemie statystyki energetycznej podyktowane są z jednej strony postanowieniami *Prawa energetycznego* i wynikającą z nich koniecznością skutecznego realizacji statutowych funkcji Prezesa URE, takich jak koncesjonowanie, zatwierdzanie taryf, zatwierdzanie planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych, promowanie konkurencji i ochrona interesów konsumentów, zaś z drugiej strony wymaganiami organizacji międzynarodowych związanymi z tworzeniem się jednolitego rynku energetycznego Unii Europejskiej i udziału w nim energetyki polskiej.

Odejście od dotychczasowego sposobu ustalania cen podstawowych nośników energii, w tym przede wszystkim nośników sieciowych i określanie ich pod nadzorem organu regulacji energetyki nie pozostanie bez wpływu na zakres badań statystycznych. Z uwagi na ustawowe potrzeby URE niewystarczające będą informacje uzyskiwane obecnie w ramach statystyki publicznej. Prezes URE posiada ustawową możliwość pozyskiwania od przedsiębiorstw energetycznych informacji wykraczających poza zakres obowiązujących obecnie - omówionych wyżej - sprawozdań statystycznych. Artykuł 44 ustawy - *Prawo energetyczne* nakłada na wszystkie przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek prowadzenia w ramach zakładowych planów kont ewidencji księgowej w sposób umożliwiający obliczenie kosztów stałych, kosztów zmiennych i przychodów odrębnie dla wytwarzania, przesyłania i dystrybucji, dla każdego rodzaju paliwa lub energii, a także w odniesieniu do poszczególnych taryf. Nie będzie możliwe prawidłowe wykorzystanie danych przez regulatora, jeśli nie będzie przejrzystej informacji o strukturze kosztów, które mają podstawowe znaczenie dla procesu regulacji oraz dla procesu wprowadzania konkurencji w sektorze energetycznym. Przejrzystość kosztów umożliwi również identyfikację subsydiowania skrośnego, a także świadome stosowanie przepisów w tym zakresie.

Wejście w życie ustawy - *Prawo energetyczne* jest ważnym etapem w rynkowej reformie energetyki. Nie jest jednak warunkiem wystarczającym, aby zadziałały od razu i w pełni mechanizmy rynkowe. Niezbędne są nowe rozwiązania, także w zakresie statystyki energetycznej, umożliwiające realizację zadań ustawowo przypisanych Prezesowi URE.

Anna Buńczak

Beata Tusiewicz

Autorki są pracownikami Departamentu Planów i Analiz URE.

BRYTYJSKIE DOŚWIADCZENIA REGULACYJNE

Jacek Jankowski

W maju br. kiluosobowa grupa pracowników Urzędu Regulacji Energetyki uczestniczyła w zorganizowanym w Oxfordzie (Wielka Brytania) przez British Know How Fund seminarium nt. angielskich doświadczeń w dziedzinie regulacji rynku energii elektrycznej i gazu.

Organizatorzy seminarium przedstawili funkcjonowanie angielskiego sektora energetycznego zarówno od strony podmiotów regulujących (Offer, Ofgas), jak i firm regulowanych. Duży nacisk został także położony na aspekty prawne procesu koncesjonowania.

Zanim zaprezentuję to, co może zostać wykorzystane z pożytkiem dla polskiej regulacji energetyki, jedna, ważna uwaga: ze względu na specyfikę rynków energetycznych Polski i Wielkiej Brytanii proste skopiowanie rozwiązań angielskich przyniosłoby skutek odwrotny od zamierzonego. Rynki te zarówno ze względu na strukturę producentów, jak i odbiorców, uwarunkowania ekonomiczne, społeczne, własnościowe, historyczno-polityczne, a przede wszystkim klimatyczne różnią się między sobą w sposób dość istotny.

Na mocy Ustawy o Gazie z 1986 r. zostało utworzone Biuro Zaopatrzenia w Gaz (Office of Gas Supply, powszechnie występuje skrót Ofgas), na czele którego stoi Dyrektor Generalny Zaopatrzenia w Gaz. Głównym jego zadaniem jest regulacja rynku gazowego, która ma na celu zastępowanie konkurencji, a także ustalanie cen za świadczone przez przedsiębiorstwa usługi na poziomie odpowiadającym warunkom istnienia konkurencji. Regulacja to przede wszystkim obrona przed zawyżonymi cenami poprzez zmniejszenie nadmiernych kosztów. Podlegają jej następujące rodzaje działalności: posiadanie i eksploatacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych; korzystanie z sieci (shippers); obrót czyli dostawy gazu z sieci do końcowych odbiorców. Ofgas kontroluje warunki dostaw oraz wprowadza regulacje dotyczące jakości gazu.

Wśród innych, nałożonych na regulatora przez ustawodawcę, istotnych obowiązków znalazły się m.in.:

- Wydawanie koncesji dla publicznych firm gazociągowych, firm przesyłających oraz dostarczających gaz;

- Promowanie rozwoju konkurencji na rynku gazu;
- Prowadzenie działalności doradczej dla sektora przemysłu gazowego;
- Prowadzenie polityki informacyjnej dla społeczeństwa poprzez środki masowego przekazu, wystawy, publikacje;
- Chronienie interesów osób ułomnych, przewlekłe chorych oraz starszych;
- Publikowanie dokumentów dotyczących sfery regulacji, przygotowywanych przez Ofgas we współpracy z Radą Konsumentów Gazu;
- Chronienie społeczeństwa przed szkodliwymi skutkami niewłaściwej eksploatacji infrastruktury gazowniczej;
- Rozpatrywanie skarg i zażaleń.

Gwarancją skutecznej regulacji jest zapewnienie Dyrektorowi Generalnemu Ofgas'u politycznej niezależności. Jest on powoływany na 5-letnią kadencję z możliwością reelekcji. Usunięcie ze stanowiska może nastąpić tylko w przypadku utraty zdolności do dalszego sprawowania urzędu lub też popełnienia przestępstwa. Takie umocowanie prawne zapewnia podejmowanie decyzji dotyczących rynku gazowego wyłącznie w oparciu o przesłanki merytoryczne, niezależne od bieżącej koniunktury politycznej.

Takie samo rozwiązanie występuje również w przypadku stojącego na czele Offer'u Dyrektora Generalnego ds. Zaopatrzenia w Energię Elektryczną.

Reforma brytyjska z 1986 r. charakteryzowała się bardzo silnym zabarwieniem politycznym. Jej autorzy skoncentrowali się przede wszystkim na kwestiach własnościowych, co znalazło swój wyraz w przekształceniu monopolisty państwowego, jakim było British Gas Corporation, w monopolistę prywatnego, przy równoległym braku restrukturyzacji sektora i przeprowadzenia reformy regulacyjnej (nie zostały rozdzielone transport i magazynowanie /gazociągi i zbiorniki/ od handlu gazem /dostawy tego surowca/).

Sukces systemu opartego na regulacji, a nie konkurencji, zależy przede wszystkim, w opinii Anglików, od polityki taryfowej, nie zaś koncesyjnej.

Wydanie koncesji to tylko pierwszy krok na drodze prowadzącej do uporządkowania rynku. Poprzez taryfy regulator wymusza obniżanie cen za świadczone przez przedsiębiorstwa usługi. Wiąże się to z koniecznością szukania przez podmioty gospodarcze oszczędności wewnątrz firm, nie zaś przerzucania nieuzasadnionych kosztów funkcjonowania na klientów. W takiej sytuacji zarządy są praktycznie zmuszone do kierowania przedsiębiorstwami na zasadach rynkowych.

Możemy pozazdrościć angielskim kolegom rozwiązań legislacyjnych. W Wielkiej Brytanii stworzono i wypracowano bardzo spójny i przejrzysty system przepisów prawnych, obejmujący ustawy, akty wykonawcze, koncesje oraz standardy. Dobra znajomość prawa i obowiązków przez obydwu regulatorów, firmy podlegające procesowi koncesjonowania bądź regulowania oraz konsumentów, których interesów dodatkowo strzegą m.in. w tym celu powołane Rady Konsumentkie - pozwalają na skuteczne poruszanie się w niełatwym procesie regulacyjnym.

W 1989 r. wszedł w życie, uchwalony przez brytyjski parlament, The Electricity Act. Zamiarem ustawodawcy była w tym przypadku restrukturyzacja sektora, polegająca na oddzieleniu od siebie poszczególnych etapów „procesu produkcyjnego” energii elektrycznej, tzn. jej wytwarzania (generation), przesyłu (transmission), dystrybucji (distribution) oraz dostarczania (supply). W ten sposób dokonano rozgraniczenia pomiędzy naturalnie monopolistycznym segmentem rynku, jakim są sieci przesyłowe i dystrybucyjne, a tą jego częścią, w której mogą działać zasady wolnej konkurencji - wytwarzanie i obrót.

Powołanym na mocy The Electricity Act z 1989 r. the Office of Electricity Regulation (Offer) kieruje Dyrektor Generalny ds. Zaopatrzenia w Energię Elektryczną. Wśród nałożonych przez ustawodawcę obowiązków na regulatora rynku energetycznego najbardziej istotne z naszego punktu widzenia są:

- Wydawanie koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej (generation licence), przesyłanie energii elektrycznej (transmission licence), dystrybucję i obrót energią elektryczną (public electricity supply licence) oraz obrót energią elektryczną (private electricity supply licence);
- Zabezpieczenie powszechnej dostępności usług;
- Dopilnowanie, aby regulowane przedsiębiorstwa miały zabezpieczoną odpowiednią ilość środków finansowych na realizację nałożonych

na nie obowiązków. W praktyce jest to osiągnięte dzięki zapisom prawnym mówiącym o dostępie do informacji o podmiotach koncesjonowanych;

- Podejmowanie działań na rzecz rozwoju efektywnej konkurencji oraz promowanie gospodarności;
- Aktywne wspieranie badań nad nowymi technologiami oraz zaangażowanie w przedsięwzięcia mające na celu poszanowanie energii i ochronę środowiska naturalnego.

Jak już wspominałem, polityczna niezależność regulatora sektora energetycznego została zagwarantowana w taki sam sposób jak Dyrektora Generalnego Zaopatrzenia w Gaz.

Silną bronią, dość często wykorzystywaną przez szefa Offer'u, jest możliwość odwołania się w sprawach spornych pomiędzy urzędem a podmiotami koncesjonowanymi do Komisji ds. Fuzji i Monopoli. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, iż przedsiębiorstwa za wszelką cenę starają się uniknąć takiej sytuacji.

Istnieje również możliwość zaskarżenia podjętej przez Dyrektora Generalnego decyzji do sądu w przypadku, gdy jest ona nielegalna, nieracjonalna lub podjęta z naruszeniem procedury administracyjnej.

W mojej opinii, przykład angielski udowadnia, iż tam gdzie jest to możliwe - regulacja (z udziałem urzędu regulacyjnego) oraz tam gdzie jest to możliwe - konkurencja są wystarczające do wprowadzenia w sektorze energetycznym niezbędnej transformacji.

Nie należy jednak popełnić błędu związanego z połowiczną liberalizacją (vide: prywatyzacja British Gas). Konieczne jest również podjęcie zdecydowanych kroków w celu urentownienia wszystkich etapów związanych z wytwarzaniem, transmisją, przesyłem oraz dostarczaniem energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu. Jest to jednak problem natury ekonomiczno-społeczno-politycznej, związany m.in. z likwidacją nierentownych kopalń i zwolnieniami grupowymi w górnictwie. Do jego realizacji niezbędny jest consensus społeczny. Można tylko mieć wątpliwości, czy wszystkie zainteresowane nim strony będą do niego zgodnie dążyły, zwłaszcza w przypadku radykalizacji postaw społecznych.

Autor jest pracownikiem Biura Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej URE.

AMERYKAŃSKIE DOŚWIADCZENIA REGULACYJNE

Robert Guzik

Od 3 do 14 sierpnia uczestniczyłem w 40 corocznym Programie Studiów Regulacyjnych w East Lansing, USA, organizowanym wspólnie przez The Institute of Public Utilities Uniwersytetu Stanu Michigan oraz NARUC - The National Association of Regulatory Utilities Commissioners, czyli Krajowe Stowarzyszenie Komisarzy Regulujących Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej.

Kurs przeznaczony był przede wszystkim dla komisarzy i urzędników zatrudnionych w stanowych komisjach regulacyjnych. Uczestniczyło około 200 osób z 44 stanów oraz około 20 osób z innych krajów. Wśród obecnych dominowali amerykańscy prawnicy, ekonomiści i inżynierowie, którzy na co dzień zajmują się regulacją jednej z trzech dziedzin: elektroenergetyki, telekomunikacji lub przesyłania i dystrybucji gazu naturalnego (ciepłownictwo - district heating - praktycznie w USA nie występuje). Wśród wykładowców przeważali nauczyciele akademicki oraz komisarze i doświadczeni konsultanci.

Chociaż kurs nie był podzielony na bloki tematyczne, to można wyróżnić kilka grup wykładów:

- zagadnienia ogólne (znaczenie i ewolucja regulacji, zadania regulacji w warunkach częściowej konkurencji, działania antytrustowe);
- podstawy ekonomii dla regulatorów (tradycyjne metody regulacji: rate base and rate of return regulation, cost of service pricing; oraz metody współczesne: price caps, performance based regulation);
- metody księgowania (rachunkowość przedsiębiorstw regulowanych);
- problematyka techniczna specyficzna dla każdej z trzech regulowanych dziedzin;
- zagadnienia prawne (specyficzne dla warunków USA);
- doświadczenia i trendy w ostatnich latach w USA (zapobieganie koncentracji udziału w rynku, giełda energii elektrycznej, wyodrębnianie kosztów, prywatyzacja, deregulacja);
- ochrona konsumenta;
- alternatywne źródła energii w aspekcie regulacyjnym.

Staralem się koncentrować na sesjach dotyczących energetyki i zagadnień ekonomicznych, względnie związanych z księgowością przedsiębiorstw regulowanych. W sumie wziąłem udział w około pięćdziesięciu wykładach. Poniżej przedstawiam kilka uwag ogólnych dotyczących zarówno charakteru kursu, jak i problematyki regulacji w odniesieniu do specyfiki polskiej.

□ Regulacja przedsiębiorstw należących do państwa, stanu, czy władz miejskich tzw. publicly owned utilities i cooperati-

ves (a takich w elektroenergetyce USA jest około 3000, ich sumaryczna moc stanowi jedną czwartą całkowitej mocy zainstalowanej) uważana jest za bezprzedmiotową. Władze lokalne rozliczane są z działań przez wyborców i nie ma potrzeby ingerowania w działalność gospodarczą przez organ regulacyjny. Regulacja dotyczy tylko przedsiębiorstw prywatnych.

□ Praktycznie istnieje wiele metod regulacji cenowej, ale nie można ich stosować łącznie. Oznacza to, iż należy jedną metodę dobrać tak, aby jej przewidywane konsekwencje służyły wytyczonym celom regulacji w poszczególnych podsektorach.

□ Dominującym obecnie trendem w USA jest deregulacja i popieranie powstawania rynków konkurencyjnych w szeroko rozumianym sektorze użyteczności publicznej. Zmienia się tradycyjne pojęcie regulacji funkcjonującej zamiast rynku konkurencyjnego, na regulację działającą jako uzupełnienie konkurencji.

□ Panuje zgoda, że elektroenergetyka powinna dzielić się na wytwarzanie (generation), które może być i powinno stawać się konkurencyjne, przesyłanie (transmission), które jako naturalny monopol musi pozostać regulowane oraz dystrybucję (distribution), która może do pewnego stopnia funkcjonować na rynku konkurencyjnym albo quasi-konkurencyjnym.

□ Ciepłownictwo miejskie jest w Stanach Zjednoczonych praktycznie nieznanne i ze względu na jego specyfikę (lokalny zasięg i naturalne monopole) należy bardzo ostrożnie adaptować tu wszelkie wzory z innych gałęzi regulowanych.

□ Ważnym zagadnieniem jest unbundling, który należy rozumieć jako bardzo głęboko sięgającą dezagregację kosztów oraz podział organizacyjny działalności (przede wszystkim rozdział wytwarzania od przesyłania oraz wydzielenie działów marketingu, sprzedaży, wystawiania rachunków). Przykładowo, rachunek za energię elektryczną w Kalifornii składa się z kilku elementów: koszt energii, koszt przesyłu, odczytanie licznika, wystawienie rachunku, koszt kredytu, obciążenia związane ze stranded assets, itd.

□ Ze względu na ilość wiadomości i różnorodność omawianych zagadnień, a także równoległe odbywające się sesje, wskazany byłby udział w kursie kilku osób zajmujących się regulacją w polskim sektorze energetycznym.

Autor jest pracownikiem Departamentu Koncesji URE.

Urząd Regulacji Energetyki

Oddziały Terenowe

1. Oddział Terenowy Gdańsk

Al. Jana Pawła II 20
80-462 Gdańsk

tel. (0-58) 340-90-02, 340-90-03
fax (0-58) 346-83-86

2. Oddział Terenowy Katowice

ul. Owocowa 6a
40-158 Katowice

tel. (0-32) 58-80-11 do 19
tel./fax (0-32) 58-64-77

3. Oddział Terenowy Kraków

ul. J. Lea 210 a
30-133 Kraków

tel./fax (0-12) 423-82-45

4. Oddział Terenowy Łódź

ul. Uniwersytecka 4
90-137 Łódź

tel. (0-42) 630-13-58 do 60
fax (0-42) 630-13-61

5. Oddział Terenowy Poznań

ul. Grunwaldzka 1
60-780 Poznań

tel. (0-61) 865-77-82
tel./fax (0-61) 856-13-12

6. Oddział Terenowy Szczecin

ul. Energetyków 9
70-656 Szczecin

tel. kom. 0-601 252-666

7. Oddział Terenowy Warszawa

ul. Wilcza 31/1
00-496 Warszawa

tel. (0-22) 622-89-54, 622-89-68
tel./fax (0-22) 622-89-71

8. Oddział Terenowy Wrocław

ul. Sztabowa 72/74
53-313 Wrocław

tel. (0-71) 68-99-37
tel./fax (0-71) 68-99-21

URE
URZĄD REGULACJI ENERGETYKI